

19

ANUL XXVIII (1248)
10 MAI 1979

Flacăra

Săptăminal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

În slava patriei

Catargul marilor lumini de azi
s-a ridicat atunci, în luna mai,
un brad sublim mai mîndru între
brazi,
un portdrapel pe un picior de plai.

Au vrut furtuni să ni-l infringă,
dar
s-a ridicat curat înspre țării,
căci l-am hrănit cu-al inimilor jar
și l-am udat mereu cu ape vii.

Și-n slava țării iată-l, astăzi, sus
cu aripa deschisă larg în zbor,
Partidul Comunist Român
catargul nostru pentru viitor.

VICTOR NIȚĂ ■

Un fabulos tezaur de vitamine puțin
valorificat :

CĂTINA ALBĂ

În competiție cu alte plante medicinale, arbustul de cătină — specie aruncată de natură pe terenuri uscate, nisipoase, saline sau măcinate de grohotișuri — n-a ocupat niciodată un loc de frunte. Planta este cunoscută cu toate acestea din vremuri imemorabile, din moment ce o consemnează și cataloagele de droguri naturale întocmite de învățații antichității. Numele ei științific : Hippophae rhamnoides, primul cuvînt traducîndu-se prin „cal strălucitor“ ceea ce, între altele, i-a îndemnat pe specialiști să presupună că locuitorii vechii Elade o foloseau pentru revigorarea cabinelor, așa cum dealtfel mai procedeză și astăzi, în țara noastră, unii gospodari, amestecînd fructele arbustului în nutrețul destinat vitelor de povară și păsărilor de curte. Se mai știe de asemenea că medicina populară o prețuiește pentru proprietățile ei epitelizante (în special pentru vindecarea arsurilor).

Dar nimeni, niciodată, și asta pînă de curînd, n-a bănuit că fructele banalului arbust și deopotrivă crengile, frunzele și fragmentul radicalar reprezintă un fabulos și unic depozit de vitamine, acizi și nenumărate substanțe cu principii active, un veritabil arsenal farmaceutic natural, cea mai prețioasă plantă medicinală de pe întreg continentul european, „un echipament aproape complet de substanțe necesare desfășurării normale a proceselor biochimice și fiziologice“, cum a fost caracterizată lapidar de un expert în materie, profesorul univ. dr. Ion Brad.

Primele studii consacrate acestei plante au fost efectuate abia spre sfîrșitul celui de-al treilea deceniu al veacului nostru, cînd mai mulți cercetători din străinătate determină o importantă concentrație de acid ascorbic existent în fructul de cătină albă. Ulterior sînt identificați și alți componenți esențiali : materii colorante, carotinoide, flavone, lipide, mai multe tipuri de acizi etc. Apoi, treptat, literatura de specialitate devine tot mai săracă în informații privind studiul cătinei albe. O situație perfect explicabilă dacă avem în vedere faptul că odată cu descoperirea importanței economice a arbustului de cătină, a devenit necesară și cenzurarea severă a informațiilor de strictă specialitate. Perfect explicabil este și faptul că tocmai în acea perioadă mai multe firme din străinătate adresează oferte avantajoase, angajîndu-se să cumpere cantități apreciabile de boabe de cătină, și că, totodată, din motive la fel de explicabile, mai mulți cercetători români și în primul rînd profesorul dr. Ion Brad, semnalînd importanța economică a arbustului de Hippophae rhamnoides, cer sistarea exportului de cătină și valorificarea ei în cadrul industriilor alimentare și farmaceutice. Dar despre toate acestea, cîteva rînduri mai jos.

(Continuare în pagina 9)

LIVIU TIMBUS ■

PARTIDUL cugetul și inima țării

Creat prin voința unanimă a delegaților socialisti, întruniți în congresul din 8 mai 1921, în condițiile maturizării mișcării revoluționare, socialiste din România, ale afirmării clasei muncitoare pe arena internațională ca forță socială cea mai înaintată, mai progresistă, **Partidul Comunist Român** a ridicat pe o treaptă superioară lupta maselor populare împotriva asvîririi și exploatații, s-a constituit în continuatorul autorizat al mărețelor bătălii ale poporului nostru pentru libertate națională și socială, al tradițiilor revoluționare ale mișcării muncitorești, ale primului partid al proletariatului român, creat în 1893, a dat sens și un impuls hotărîtor luptei pentru dreptate, libertate și neamănare, pentru socialism.

În anii de teroare polițienească, înfrun-tînd condițiile ilegalității, partidul proletariatului român s-a manifestat ca singura forță națională și socială, al tradițiilor revoluționare ale mișcării muncitorești, ale primului partid al proletariatului român, creat în 1893, a dat sens și un impuls hotărîtor luptei pentru dreptate, libertate și neamănare, pentru socialism.

„Tot ceea ce am realizat în acești ani este nemijlocit legat de activitatea multilaterală desfășurată de partidul nostru, de creșterea rolului său politic conducător“.

NICOLAE CEAUȘESCU

sectoarele de activitate, și trecerea la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, un loc aparte îl ocupa epoca inaugurată de Congresul al IX-lea, epocă ce marchează un salt calitativ, îndrăzneț și lucid, în toate domeniile vieții politice, economice și sociale, epocă în care, sub directa conducere a unuia dintre bărbații politicii cei mai de seamă ai contemporaneității, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost elaborate programe ce cuprind unitar și armonios toate domeniile și sferile vieții politico-economice și sociale, de la dezvoltarea continuă a bazei materiale la ridicarea nivelului de cultură și civilizație și adîncirea și perfecționarea sistemului democrației socialiste.

Cea de-a 58-a aniversare a Partidului Comunist Român s-a transformat într-o puternică manifestare a voinței și hotărîrii oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor de a înlăunța neabătut politica internă și externă a partidului, de a da viață istorice-

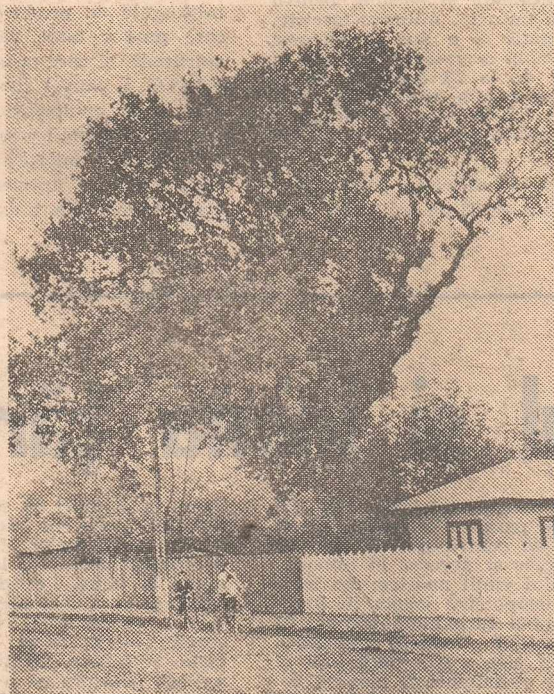
lor hotărîri ale Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului ce vizează, pe baza trainică a succeselor obținute pînă acum, tocmai acele programe care se impun în mod obiectiv a fi fundamentale pentru mersul înainte spre orînduirea comunistă. În întreaga țară se desfășoară acțiuni susținute pentru creșterea productivității muncii, reducerea consumurilor materiale, a cheltuielilor de producție, pentru creșterea eficienței întregii economii, pentru consolidarea noului mecanism economico-financiar și a democrației revoluționare muncitorești. Se intensifică cercetarea științifică, introducerea în producție a progresului tehnic, efortul de ridicare a acumulărilor cantitative la nivelul unei noi calități.

Tărănimea, oamenii muncii de la sate înlăunța cu succes sarcinile stabilite la Congresul al XI-lea privind dezvoltarea în ritm intens a agriculturii, creșterea producției agroalimentare, în vederea satisfacerii la un nivel tot mai înalt a cerințelor de consum ale maselor populare, sporirii aportului agriculturii la dezvoltarea generală a patriei.

(Continuare în pag. 2)

NICOLAE CRISTACHE ■

STEJARII INDEPENDENȚEI

Un veac de viață a trecut de cînd în comuna Independența, din județul Galați, s-a prins stejarul sădit în semn de veșnicire a neamului românesc. Neatîrnare pe care țărani moldoveni din mai multe sate se uniseră cîstînd-o prin numele noii

comune. Un veac de calendar, de cînd ideea — stejar a independenței prindea rădăcini de copac neînfrînt de furtuni. Pentru toți românii. După veacuri de luptă.

De curînd, cu prilejul unei emoționante întîlniri a fiilor satului

— ai întregii comune — miini și inimi tinere au mai sădit un stejar. În preajma arborelui falnic întemeiat pe o sută de cercuri, noul vlăstar va crește sub grija generațiilor de

azi și de mîine, care, în trunchiul istoriei și al tradițiilor noastre de independență, se sprijină pe cercurile a douăzeci de veacuri.

DORIN
GHERGHINESCU ■

Fotografii de SORIN POSTOLACHE ■

DIN CUPRINS:

— La ordinea zilei : investițiile (pag. 6)
— Esperanto — o cale a înțelegerii între oameni (pag. 21)

— Din nou despre Petre Buleci (pag. 7)
— Cine va ieși campioană ? Cine va retrograda ? (pag. 20)

9 MAI 1877 – 9 MAI 1945 – 9 MAI 1979

Cu devotament și dârzenie în slujba cauzei revoluționare a poporului, a independenței și suveranității patriei

Rod al luptelor purtate de veacuri de înaintași, lupte care au culminat cu marea victorie obținută în 1877 pe câmpul de bătălie împotriva Imperiului otoman, cucerirea independenței României a deschis o epocă nouă în istoria milenară a poporului român, afirmând cu putere, în fața întregii omeniri, dorința sa răsădită de a fi călăuză propriului destin. „Prin vitejia și sacrificiile date de armata noastră, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, de întregul popor, în marea familie a țărilor Europei apărea astfel un nou stat independent, o nouă națiune liberă, energetică și viguroasă, hotărâtă să nu mai admită niciodată nici un fel de tutelă asupra sa, să participe cu drepturi egale la viața internațională”.

Astăzi când dreptul la libertate, la existență de sine stătătoare, la lichidarea exploatarea și asupririi constituie unul din drepturile fundamentale ale popoarelor,

taliste și moșierăști, împotriva dominației monopolurilor străine, clasa muncitoare se transformă în nucleul în jurul căruia gravitează toate forțele ce se pronunță pentru independența și unitatea patriei. Făurirea statului național unitar român a fost astfel rodul luptei principalelor clase și păturii ale societății, a întregului nostru popor, care a asigurat unitatea deplină și pentru totdeauna a națiunii noastre. „Putem spune, preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu, că fără cucerirea independenței din 1877 nu ar fi fost posibilă nici realizarea statului unitar în 1918; așa cum nu ar fi fost posibile evenimentele următoare care au asigurat victoria socialismului în România”.

Afirmarea noilor forțe sociale în întreaga viață politică a țării ce a urmat actului de la 1 Decembrie 1918, radicalizarea politică a maselor muncitoare, în condițiile victoriei Marii Revoluții Socialiste din

Un monument pentru veșnicia ideii de independență națională

prin legăturile obiective ale progresului social și național, la victoria împotriva fascismului România aducându-și propria contribuție, pregătind astfel momentul când poporul muncitor, cucerind puterea politică și economică edifică cu adevărat liber noua orânduire socialistă, își făurește în mod conștient propriul viitor, propria istorie.

„Astăzi mai mult ca oricând, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în magistrala expunere rostită cu prilejul zilei de 1 Mai, ceea ce dă sens și trăinicie marilor noastre proiecte, este forța de neclintit a unității, în jurul partidului, a tuturor oamenilor muncii, virstnici și tineri, muncitori, țărani sau cărturari, fără deosebire de naționalitate, atașamentul și încrederea neșărmurită cu care, într-un uriaș flux creator, masele populare înfăptuiesc hotărârile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, expresie strălucită a aspirațiilor lor vitale, ale intereselor supreme ale națiunii socialiste”.

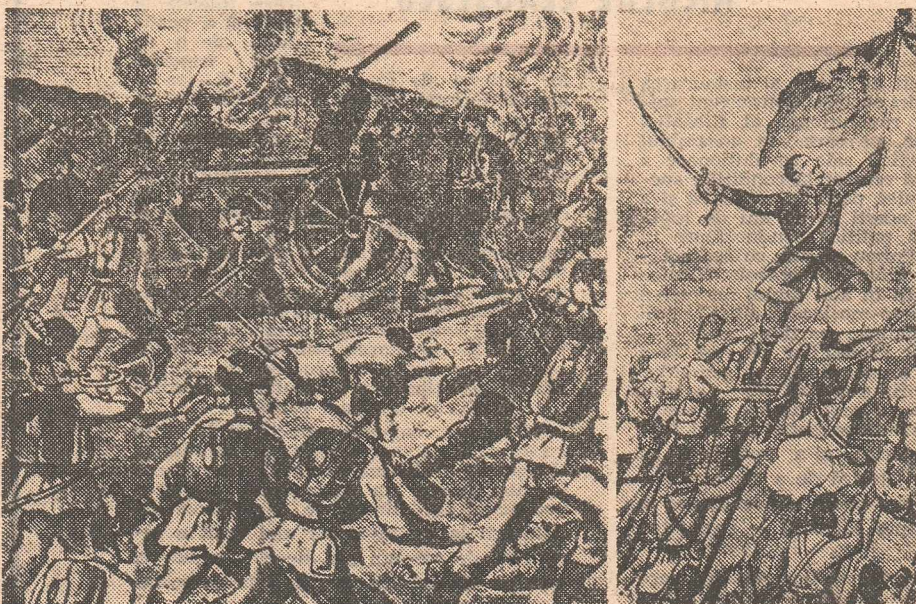
Producția globală industrială este astăzi de 42 de ori mai mare decât în anii de virf antebelic. Politica partidului de industrializare, de dezvoltare a forțelor de producție, alocarea în acest scop a unei însemnate părți a veniturilor naționale au sporit potențialul economic al țării, bogăția națională a poporului, au asigurat bazele consolidării reale a independenței și suveranității României.

Temelia de granit a independenței României o constituie, în planul social, alianța indestructibilă a clasei muncitoare, clasă conducătoare în stat, cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte categorii sociale, unitatea tuturor oamenilor muncii în jurul partidului, forța politică conducătoare a națiunii socialiste. Întreaga noastră societate este astăzi alcătuită din clase și categorii sociale prietene, stăpâne pe mijloacele de producție și pe munca lor, care produc toate valorile materiale și spirituale, și care, asigurând înaintarea accelerată a patriei spre noi culmi de progres și de civilizație, garantează totodată ireversibilitatea procesului început acum 102 ani, când unitatea maselor țărănești cu noua clasă ce apăru pe arena istoriei, clasa muncitoare, a asigurat victoria luptei

pentru neafirmarea țării, izbînda aspirațiilor seculare de libertate națională.

Pornind de la realitatea că, pe pămîntul patriei noastre alături de poporul român s-au așezat de-a lungul timpului și populații de alte naționalități, că împreună au muncit, au creat și au luptat pentru libertate, progres și o viață mai bună, partidul nostru a promovat și promovează cu consecvență o politică națională justă, marxist-leninistă, conștient că un popor nu poate beneficia plenar de libertatea sa decât asigurînd deplina libertate tuturor membrilor lui. În același timp, România se pronunță cu toată hotărîrea împotriva dominației și asupririi altor popoare, a politicii de învîrjire a lor, menite să slăbească forța de luptă a acestora, să deschidă calea și să înlesnească continuarea asupririi și subjugării. România militează cu o consecvență larg recunoscută azi în lume pentru lichidarea cu desăvîrșire a unei asemenea politici, pentru dezvoltarea colaborării prietenești între popoare în vederea asigurării independenței și bunăstării fiecărei națiuni, a făuririi unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. România se pronunță cu autoritatea crescîndă pe arena internațională pentru respectarea dreptului țărilor state independente de a-și făuri viața așa cum doresc, pentru întărirea independenței lor economice și politice. Poporul nostru, liber și stăpîn pe soarta sa, sprijină activ popoarele care luptă împotriva politicii rasiste, de apartheid, pentru lichidarea oricărei forme de tutelă sau dominație străină. În acest sens de cea mai mare importanță este instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, care să garanteze promovarea unei colaborări echitabile, respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile naționale, accesul larg al țărilor rămase în urmă la cuceririle științei și tehnicii înaintate.

În acest al doilea an al celui de al doilea secol de independență, poporul nostru, strîns unit în jurul partidului comunist, chează la propășirea sa libere, suverane, înfăptuind neabătut programul înaintării spre comunism, se leagă prin jurămîntul suprem al muncii, ca în orice condiții și împrejurări, să țină sus steagul independenței și integrității țării, alături de toate popoarele care așază mai presus decât orice pacea, cooperarea, progresul economic și social.

1877 sau epopeea neafirmării

vicisitudinile pe care poporul român le-a avut de învins în calea spre libertate națională și socială demonstrează că nimic nu poate sta în fața unui popor decis să trăiască conform voinței sale, că nici o forță nu este atât de puternică încît să poată zăgăzui dorința popoarelor de a trăi în pace și de a coopera în folosul progresului, al zidirii unei vieți mai bune și mai drepte.

Cucerirea independenței României a dat un nou avînt forțelor sociale noi, luptei revoluționare a maselor muncitoare de la orașe și sate. Proletariatul român se afirmă tot mai puternic drept cea mai avansată clasă a societății, promotora luptei pentru dreptate socială și o viață mai bună. În lupta împotriva exploatarea capi-

Octombrie, au avut ca rezultat crearea Partidului Comunist Român în 1921 bazat pe concepția științifică a materialismului istoric, care prela misiunea istorică de a conduce lupta victorioasă a poporului pentru salvarea independenței și integrității teritoriale a patriei. Realizînd unitatea tuturor forțelor care se pronunțau pentru libertate națională și socială, pentru răsturnarea dictaturii militar-fasciste, partidul a pregătit și a dus la victorie insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă de la 23 August, care a deschis poporului român calea luării soartei în propriile lui mîini și participarea la victoria împotriva fascismului de la 9 mai 1945.

9 mai, o dublă semnificație, semnificații despărțite în timp de 68 de ani, unite însă

Partidul, cugetul și inima țării

(Urmare din pag. 1)

Se înfăptuiesc cu succes prevederile privind dezvoltarea învățămîntului, culturii, formarea cadrelor pentru toate domeniile de activitate, ridicarea nivelului de pregătire profesională al oamenilor muncii. Toate acestea asigură creșterea puternică a venitului național, dezvoltarea generală a societății, sporirea cu aproape 42 la sută a veniturilor populației, ridicarea continuă, într-un ritm rapid, a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, țelul suprem al politicii partidului nostru, esență însăși a societății socialiste pe care o edificăm în România. În deplină concordanță cu noua calitate pe care partidul o găindește ca sarcină prioritară în domeniul economic, continuă cu fermitate activitatea de traducere în viață a principiilor eticii și echității socialiste, afirmarea noului umanism revoluționar, educarea și formarea omului nou, cu o conștiință revoluționară înaintată, în stare să înțeleagă atât schimbările și fenomenele care au loc în societatea noastră, cit și marile mutații pe plan mondial, să acționeze cu fermitate în conformitate cu legile dezvoltării sociale, cu cerințele progresului, cu interesele cauzei socialismului, ale colaborării și păcii.

Noua calitate a existenței noastre, la realizarea căreia partidul ne îndeamnă și ne mobilizează să contribuim cu toții își află reflexul firesc și necesar în îmbogățirea conținutului vieții noastre, așa încît fiecare și toți deopotrivă găsim în idealurile sfinte pentru care luptăm conștiința împlinirii propriilor noastre idealuri. Cauza partidului este cauza poporului și în acest transfer neconștient de ideal și aspirație găsim temelii încrederii noastre nestrămutate în viitorul luminos al națiunii socialiste.

În planul relațiilor internaționale, desfășurarea evenimentelor demonstrează continuu justetea politicii externe și a principiilor pe care Partidul Comunist Român, România socialistă le promovează în viața internațională. O strălucită mărturie a audienței largi de care se bucură pe arena mondială poziția principală a statului nostru o constituie și vizita întreprinsă recent de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în state de pe continentul african, vizită care s-a încheiat cu excepționale rezultate și s-a bucurat de un amplu ecou internațional. Călăuzindu-se după principiul marxist-leninist conform căruia prima îndatorire a partidului comunist, ca partid de guvernămînt, este

aceea de a făuri cu succes orînduirea socialistă, deoarece aceasta servește nu numai intereselor propriului popor, ci contribuie, totodată, la creșterea socialismului în lume, Partidul Comunist Român ca forță conducătoare în România întreprinde în același timp relații active, de prietenie, cooperare și colaborare cu toate țările socialiste, militînd pentru întărirea unității acestora ca o necesitate obiectivă pentru afirmarea socialismului în lume, pentru triumful păcii mondiale, acționează intens pentru intensificarea relațiilor cu țările în curs de dezvoltare și edificarea unei noi ordini economice și politice, dezvoltă relațiile cu toate țările lumii în spiritul principiilor coexistenței pașnice, pornind de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale. La baza tuturor raporturilor promovate pe plan extern, partidul nostru așază cu consecvență principiile respectării independenței și suveranității naționale, ale neamestecului în treburile interne, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, ale cooperării și colaborării reciproce avantajoase.

Credincios tradițiilor sale internaționaliste, Partidul Comunist Român se manifestă ca un detașament activ al mișcării comu-

niste și muncitorești internaționale, al frontului antiimperialist și anticolonialist, al forțelor progresului și păcii, acționează pentru întărirea unității partidelor comuniste și muncitorești pe baza principiilor egalității, a respectului dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică în concordanță cu realitățile din țara în care își desfășoară activitatea, dezvoltă colaborarea cu partidele socialiste și social-democrate, cu forțele progresiste de pretutindeni, considerînd că întărirea solidarității acestora corespunde pe deplin intereselor fiecărui popor, cauzei progresului și păcii în lume.

Aniversînd 58 de ani de existență a partidului, omagîindu-i activitatea și lupta de peste o jumătate de veac în slujba idealurilor fundamentale ale proletariatului român, pentru edificarea unei României moderne, independente și unite, exprimîndu-și înalt și convingător voința de a înfăptui neabătut în viața luminosă său program de edificare în România a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism, oamenii muncii, întregul nostru popor omagiază în același timp pe secretarul general al partidului care cu geniala sa acuitate de a desprinde sensul desfășurării evenimentelor istorice conduce destinul patriei socialiste către împlinirea la care îi dau dreptul îndelungată sa luptă pentru dreptate, libertate și neamîtare, pentru unitate, pentru pace și fericire.

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți conducători de partid și de stat, au fost inaugurate în Capitală

TÎRGUL INTERNAȚIONAL DE PRIMĂVARĂ ȘI SALONUL INTERNAȚIONAL AL CHIMIEI

Cea de-a VI-a ediție a Tîrgului internațional de primăvară și a III-a ediție a Salonului internațional al chimiei au fost inaugurate în cadrul Complexului expozițional Casa Școlii, ca și în alți ani, în prezența secretarului general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu și a celorlalți conducători de partid și de stat, mărturie a interesului României socialiste pentru aprofundarea și lărgirea necontenite ale relațiilor economice externe, pentru întărirea cooperării și colaborării cu toate statele lumii, în folosul reciproc, al progresului, al cauzei păcii și înțelegerii în lume.

Din datele acestui eveniment reținem de la început o cifră în ale cărei semnificații găsim temeiul unor considerații mai largi: numărul țărilor reprezentate în 1979 este dublu față de edițiile inau-

toare a nivelului tehnic și a capacității de invenție și creație inginerescă a specialiștilor din România.

Cu manifestarea unor sentimente de aleasă stimă și prețuire, mii de bucureșteni salută vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, care începe cu PAVILIONUL REZERVAT INDUSTRIEI UȘOARE. În 1980, ponderea produselor superior finite va reprezenta 80-85 la sută din totalul producției acestei ramuri. Gama diversificată a sortimentelor, însușirile lor funcționale și estetice mult îmbunătățite vorbesc de la sine despre modificările de structură organizatorică și de concepție intervenite în domeniu ca urmare a aplicării în viață a indicațiilor și sugestiilor date de secretarul general al partidului în ultimii ani, importanței deosebite acordată de conducerea de partid și de stat acestui sector al industriei aflat în prima li-

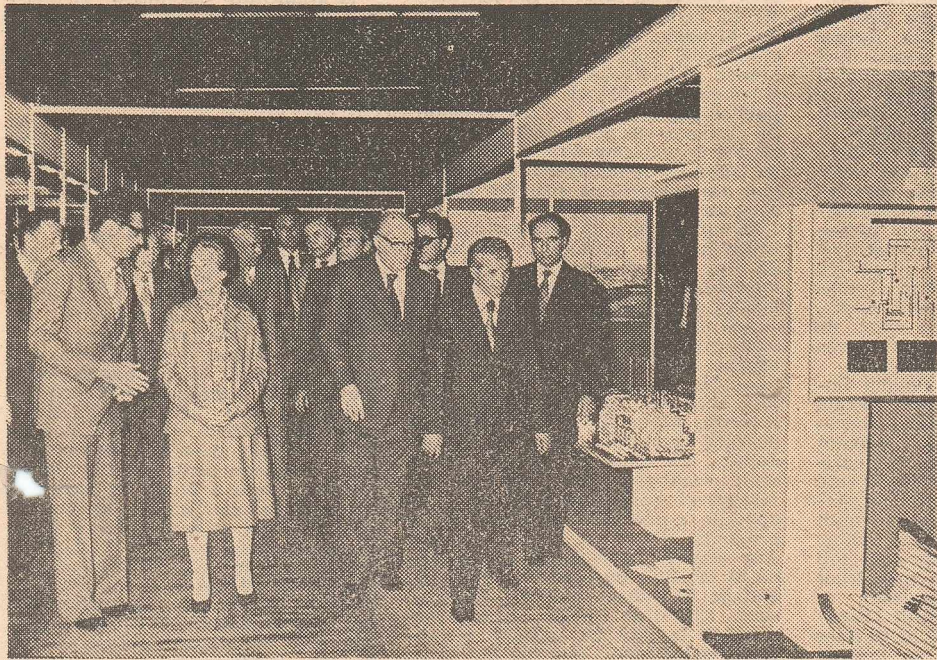
telefonice „Pentacross”, bunuri electrocasnice, frigider cu compresor și absorbție, mașini de spălat cu comandă program, plitele electrice vizind un program rațional de consum de energie, roboți pentru bucătărie, mixere, corpuri de iluminat, o gamă largă de mașini textile destinate industriei ușoare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu indică conducerii Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini să întocmească un program special pentru realizarea de mașini și utilaje destinate și altor ramuri și în primul rînd, pentru nevoile industriei chimice.

EXPOZIȚIA DE MOBILĂ, următorul popas al vizitei, ca și sectoarele rezervate INDUSTRIEI ALIMENTARE ȘI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII ilustrează grăitor, prin fapte de muncă și gândire tehnică, atenția constantă pe care partidul și statul nostru o acordă

tare desfășurată în cele 27 de unități ale institutului, abnegației și competenței colectivului de oameni ai muncii de aici.

Un loc deosebit este rezervat în pavilion standurilor petrochimiei, sector care în 1980 va cuprinde circa 60 la sută din producția chimică a țării. Sint etalate, de asemenea, numeroase medicamente și produse farmaceutice românești, larg recunoscute pe plan internațional ca: „Gerovital”, „Bojil forte”, „Tropofar”, „Ulcossilvanil”, „Covalitin”, ca și ultimele produse medicamentoase, recent realizate, cum sint „Kutein”, „Norbetalon”, „Decanofort”, „Carbocromen” și altele.

În SECTORUL REZERVAT EXPONATELOR PETROLIERE, tovarășului Nicolae Ceaușescu îi sint prezentate, împreună cu produsele rezultate din valorificarea superioară a țițeiului, instalațiile, utilajele, aparatele și piesele de schimb pentru industria chimică și petrochimică. O serie

Vizitarea pavilionului din cadrul Salonului internațional al chimiei

Înălții oaspeți sint împinați cu dragoste și recunoștință de copii ai muncitorilor de la Întreprinderea de confecții și tricotate București

gurale. Cifra ilustrează desfășurarea concomitentă în timp a mai multor procese. Primul privește fertilitatea unei idei ce a devenit tradiție industrială și comercială într-o țară în curs de dezvoltare industrială: organizarea Tîrgului internațional și a Salonului internațional al chimiei. Al doilea proces se referă la creșterea statornică a prestigiului României în lume și, ca urmare, a dorinței popoarelor de a dezvolta permanent legături comerciale și economice cu țara noastră. Al treilea demonstrează potențialul crescut al industriei noastre, nivelul ei ridicat de tehnicitate, calitatea și competitivitatea crescînde ale produselor realizate de întreprinderile românești, posibilitățile sporite ale economiei naționale de a participa la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale.

Din confluența acestor semnificații se nutrește strălucirea și deopotrivă rodnicia recentului eveniment economic și comercial internațional. Sint prezente 500 de firme din 31 de țări de pe toate continentele, cea mai mare parte din acestea avînd relații în continuă extindere cu întreprinderile românești specializate. România este reprezentată de 27 de întreprinderi de comerț exterior, la rîndul lor purtătoare de cuvînt a sute de centrale industriale, unități de producție, de cercetare și de proiectare, pe o suprafață de aproximativ 18 500 mp, în pavilioane și pe platforme exterioare. Ele etalează o gamă largă de produse din toate categoriile ce definesc profilul tîrgului, în marea lor majoritate produse noi sau modernizate, imagine cuprinzâ-

nie a luptei pentru creșterea nivelului de trai și a bunăstării oamenilor muncii. Trăsătura distinctă a ofertei acestui sector o constituie varietatea, fantezia, bunul gust, urmare a preocupării susținute a creatorilor și producătorilor pentru trecerea și în acest compartiment al economiei la o nouă calitate, superioară. Sint vizitate sectorul de confecții care a cunoscut în ultima perioadă o continuă dezvoltare și dotare cu tehnologii de fabricație din cele mai moderne pe plan mondial, pavilionul rezervat produselor de marochinărie, încălțăminte din piele și înlocuitori, articolelor de uz casnic și gospodăresc, celor din sticlă și porțelan, cristalurilor, care rețin atenția prin diversitatea și finețea execuției, spațiile destinate bunurilor de consum pentru cei mici, unde conducerii de partid și de stat i se face o entuziastă și emoționantă primire de către fiii și fiicele muncitorilor de la Întreprinderea de confecții din București.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu se opresc la STANDURILE REZERVATE PRODUSELOR INDUSTRIEI ELECTRONICE ȘI ELECTROTEHNICE ȘI ALE UNOR SECTOARE ALE INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAȘINI. Sint expuse aici ultimele succese ale tehnicienilor, muncitorilor, inginerilor din aceste sectoare: radioreceptoare, de la cele de buzunar la cele stereofonice cu reglaje automate, televizoare de tipuri și funcționalități multiple, aparatură periferică pentru teleconferințe, aparatele magnetoelectrice de laborator, cele de măsură universale, radiotelefoanele, centralele

industriilor legate nemijlocit de confortul și bunăstarea oamenilor muncii, industriilor cu tradiție strălucită pe piața mondială, stimulării eforturilor vizind valorificarea superioară și completă a resurselor de care dispune țara în concordanță cu cerințele mereu crescînde ale populației și ale pieței externe.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat sint invitați să viziteze apoi PAVILIONUL DIN CADRUL SALONULUI INTERNAȚIONAL AL CHIMIEI. Aflat la cea de a III-a ediție, Salonul internațional al chimiei certifică rolul și locul chimiei românești în ansamblul industriei naționale și în cadrul chimiei mondiale. Despre ceea ce reprezintă această relativ nouă ramură industrială vorbește ponderea produselor chimice și petroliere în totalul exporturilor României: 25 la sută, în peste 110 țări ale lumii. Noua calitate a industriei românești este cunoscută pe toate continentele și în toate colțurile lumii prin intermediul celei mai dinamice și strălucite reprezentante a efortului constructiv al unei țări și al unui popor angajat plin în făurirea de sine stătătoare a propriului său destin. La progresul evident realizat de această ramură pe linia perfecționării tehnologiilor, diversificării produselor, creșterii gradului de valorificare a materiilor prime, sporirii eficienței economice o contribuție de seamă revine Institutului Central de Chimie, condus de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, muncii de cercetare și proiect-

de machete înfățișează instalațiile complexe, uzinele și rafinăriile pe care țara noastră le-a construit în diverse țări din Europa, Asia și Africa.

De o deosebită apreciere se bucură instalația pentru regenerarea uleiurilor „Reg-Oil” cu o carte de vizită remarcabilă: două medalii de aur la saloanele internaționale ale invențiilor de la Bruxelles și Nancy, brevetată ca invenție în peste 20 de țări.

În timpul vizitării PAVILIOANELOR ȘI STANDURILOR EXPOZANȚILOR DE PESTE HOTARE, președintele Nicolae Ceaușescu a discutat cu șefii misiunilor diplomatice ale țărilor participante, cu directorii pavilioanelor și conducătorii firmelor, cu oameni de afaceri și specialiști, care l-au primit cu o deosebită cordialitate, exprimîndu-și convingerea că această dublă manifestare economico-comercială internațională bucureșteană va contribui la punerea în valoare a noi căi și modalități de lărgire a schimburilor comerciale, de extindere a cooperării în folosul tuturor partenerilor, al progresului fiecărei țări, al cauzei colaborării și păcii în lume.

Cetățenii aflați în incinta Complexului expozițional „Casa Școlii” au însoțit convoiul oficial cu sentimente de prețuire și dragoste fierbinte, proprii întregului nostru popor, cînd e vorba de cel mai iubit fiu al său, conducătorul partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, bărbatul de a cărui inițiativă și clarviziune sint legate toate marile sale izbînzii.

Cultul muncii, cultul valorii

Panourile de „marmură” ale maestrului Oliver Nichifor

Ori de cite ori ne apropiem de un bloc de locuințe, aruncăm privirea, fără să vrem, peste fațadă: lucrul acesta nu i-a scăpat, se pare, nici maestrului Oliver Nichifor. Împreună cu maestrul Petru Lujanschi, amândoi vechi constructori la I.J.C.M. Suceava, s-au zbatut încă de acum cinci ani să facă și ei ceva, pentru ca fațadele și casele scârilor să fie mai frumoase, mai ușor de executat: pentru aceasta, au îmbunătățit tehnologiile de lucru la turnarea și finisarea prefabricatelor. Erau primii pași pe plan local privind industrializarea lucrărilor din construcția de locuințe. Un panou mare inlocuia, de fapt, numai zidăria veche, dar finisajele rămăneau aceleași, necesitând încă foarte multă mână de om. Asta și explică cum de se poate ca o construcție să fie ridicată într-o lună de zile și apoi să-ntreabă lumea de ce mai trec patru-cinci luni până la darea ei în folosință. Experiența Brașovului, cu elementele spațiale, este foarte bună, dar, până se va aplica la Suceava, nici contribuțiile celor doi nu s-au aruncat.

Maistrul Nichifor a gândit și chiar a realizat, cu ajutorul lui Lujanschi, finisaje pe prefabricate cu imitații de marmură, expuse sub formă de panouri ceramice la o expoziție județeană, încă din 1977. Neîntâlnind nimeni interesat de finisajele cu pricina, chestiunea a rămas uitată, pe motiv că „nu s-a a-

juns la o tehnologie de lucru economică”. Cei doi nu s-au descurajat și nu s-au dat bătuți. În toamna trecută, de preocupările celor doi maistri au aflat inginerii Marian Popescu și Teodor Buliga, de la Centrul județean de proiectare Suceava; ei au pus pregătirea lor de specialiști alături de ideile maistrilor, realizând, în patru, o tehnologie extrem de simplă pentru producerea în serie a panourilor cu imitație de marmură în diferite culori. Deocamdată o folosesc pentru parapetele balcoanelor, la treptele scârilor, ca plinte la pardoselile de mozaic sau chiar pardoseli în băi, holuri și bucătării. La turnare e nevoie doar de nisip, ca strat suport. Armătura se face cu resturi de la plasele sudate, și, în final, mai e nevoie de o peliculă fină de ciment alb și oxizi coloranți. Echipa lui Constantin Cepoi, în total 26 de oameni, poate aplica această tehnologie la toate cele 4000 de apartamente ce se vor construi în acest an. Pe lângă frumusețea panourilor cu imitație de marmură, noua tehnologie scurtează timpul de execuție a lucrărilor de pe șantier. Să luăm, de exemplu, o scară de bloc cu patru etaje: înainte o finisau trei mozaicari în patru-cinci zile; acum, o montează doi oameni într-un schimb. Și e gata finisată. Cei doi maistri recunosc că, fără sprijinul inginerilor din proiectare, nu puteau face pasul ăsta care nu e deloc mic. Dovadă că șase-sapte la sută din lucrările de finisare au fost mutate, din șantier, în poligon. Recent au experimentat și omologat finisarea exterioară și interioară a panourilor de fațadă, la poligonul din Burdujeni. Lucrarea conduce în urma extinderii, la o reducere a manoperei cu 20 la sută. În același timp, se obține o rezistență mai mare a panoului, un ciclu de fabricație mai mic cu opt ore, fără consum de energie. Cum s-ar spune, se poate construi mai ieftin, mai repede și mai bine. Maistrul Nichifor și Lujanschi au toate motivele să fie mândri de materializarea ideilor lor și de cei peste cincizeci de ani de șantier. Am întrebat dacă realizarea panourilor cu imitație de marmură sau a finisajelor exterioare și interioare sînt invenții sau inovații. Maistrul Nichifor mi-a răspuns: „nu ne-am gândit neapărat la una ca asta: ceea ce ne bucură este faptul că ideile noastre au căpătat viață”.

ION PREDOȘANU ■

AUTOGRAFUL UNUI ARTIST ÎN MESERIE

Vasile Ștal

„Meseria mea este una dintre cele mai liniștite”

O asemenea afirmație, aparținând unui șofer care lucrează pe mașini de mare tonaj, este — orice s-ar spune — o surpriză. Dar Vasile Ștal, de felul său moldovean, din Buhuși, o susține cu întreaga sa carieră profesională, el nemaifiind un începător, ci un om de 50 de ani, fără un fir de păr alb, deși, de 15 ani execută, ziua sau noaptea, vara ori iarna, transporturi de pământ și piatră din cariere pe toate șantierele întreprinderii de construcții hidrotehnice Constanța. N-a avut nici un accident, nici o contravenție. Nici la Buhuși, unde a condus un autobuz al întreprinderii locale de transporturi, nici la Bicaz și nici aici, în Dobrogea. Omul a venit, o spune fără ocol, la Constanța, știind că poate să câștige mai bine și că are asigurat serviciul, pe o durată de 10 ani, dacă reușeau la concurs. A lucrat pe toate

tipurile de mașini grele. Acum are în primire un „Roman” de 16 tone. Ce distanțe a putut parcurge el de-a lungul acestor ani? N-a socotit, firește, dar știe că pe „Mercedes”-ul avut acum cițiva ani parcursese, cu tovarășul său de schimb, un milion patru sute de mii de km; cu celelalte autocamioane ori basculante, a parcurs probabil un drum pînă la Lună și înapoi. „Omul, dornic să câștige cit mai mult și mai repede, ajunge în situații grele, îl răpun obosela, neatenția, beția, accidentul. Dacă pot să fac 5-6 curse, eu mă mulțumesc, dar chiar dacă nu-mi ies toate, tot nu mă supăr. Decît să intru în carieră cu viteză, să dau buzna peste oameni, să nu-mi fac o remediare necesară, să l-o iau altuia înainte, prefer să mai aștept puțin, să fiu corect cu mașina și tovarășul cîștit cu ceilalți. În șantier, munca nu se deosebește după sezoane: și iarna și vara mi se pare la fel: liniștită, dacă știi cum să ți-o faci”.

M. CĂRȚAN ■

Noi sîntem țărani emancipați, spune Gheorghe Negoescu, primar la Poiana Lacului

Trei foste comune și 13 sate, însumînd 7600 de suflete, stau de cițiva ani, sub o singură denumire: Poiana Lacului, și sub același semn al libertății, în ipostazele timpului trecut, prezent și viitor, intrucît pe teritoriul lor n-au existat moșieri, oamenii locului îndeplinind astăzi ceea ce au visat strămoșii lor, poate chiar de prin 1621, de cînd este atestată documentar.

— Cotitura cea mare, îmi spune Gheorghe Negoescu, primarul comunei, s-a produs la noi în 1955, cînd s-a început exploatarea zăcămintelor petroliere, despre care se vorbea de multă vreme, ca despre un basm frumos... Amplasarea unei schele de extracție pe teritoriul comunei a fost primul fapt care avea să deschidă un alt orizont vieții noastre de țărani obișnuiți doar cu munca cîmpului și cu creșterea vitelor. În fiecare din cele 2400 de gospodării, cite numără Poiana Lacului, cel puțin o persoană lucrează, în prezent, în industrie. Cu toate acestea, continuăm să practicăm agricultura, în special pomicultura, ca și creșterea animalelor, întocmai ca strămoșii noștri, profitînd de așezarea pe cîte de deal a satelor, ca și de întinderea comunei pe circa 60 km pătrați.

Apariția petrolului la Poiana Lacului a însemnat o mutație socială de proporții pentru comuna recent premiată. Peste 1500 de oameni muncesc în noua ramură industrială a extracției, iar alte citeva sute din cei de prin alte locuri s-au stabilit aici, profesiile devenind mult mai numeroase decît acum cițiva ani. Pe lângă maistri (aproape toți oameni ai locului) și-au ales locul de muncă și cițiva intelectuali ca inginerii Ion Badea și Emil Diaconescu, de asemenea, fii ai acestor plaiuri. Copiii țărănilor au început să arate preferințe pentru Facultatea de petrol și gaze, iar Liceul petrolier, din Pitești, a afiliat două clase, în această specialitate. Comuna își realizează o treime din venituri din beneficiile obținute prin extracția de petrol de pe teritoriul său, fapt care i-a permis să-și autofinanțeze toate acțiunile. Poiana Lacului a fost electrificată încă din anii 1956-1957, iar din 1971, odată cu înființarea Stațiunii pentru mecanizarea agriculturii, se poate spune că socialismul și-a făcut din nou simțită prezența în viața comunei, creînd locuri de muncă pentru alți cetățeni, în special tineri, care nu s-au mai văzut nevoiți să-și lase casa și părinții. Desigur, fiecare dintre evenimentele s-a reflectat în modul de viață al

sătenilor, ale căror cerințe au început să se alinieze foarte rapid la condițiile specifice muncii industriale calificate. Cooperația de consum a înființat ateliere de croitorie, cizmărie, frizerie, de reparat televizoare și chiar secții de serie de îmbrăcăminte pentru femei și pentru confecționarea unor articole bărbați. Volumul desfacerilor, prin unitățile cooperației, se cifrează în jurul sumei de 20 milioane lei anual, deși mulți cetățeni își fac principalele cumpărături la Pitești, unde lucrează. Secțiile de construcții din cadrul ceapului execută nu numai comenzile localnicilor, ci și obiectivele social-culturale ale comunei. Electricitatea a adus după sine apa la robinet, în localurile publice, în cele 40 de apartamente, în căminele de nefamilisti, la școli, dispensare, în magazine, în afară de sediul ... primăriei, amplasat mai excentric decît celelalte clădiri amintite.

Fostul primar al comunei, astăzi președinte al ceapului, Dumitru St. Ion, ține să precizeze: „N-am moștenit nimic de la pimeni; nici măcar o cărămidă. Tot ce se vede a fost construit de noi, prin puterile noastre: sediu, depozite, șoproane, sală de ședințe, cramă, totul. Nu dispunem de mari suprafețe agricole, dar obținem la toate culturile producții peste indicatorii de plan și mereu peste media județului. Ce dăm noi statului? Sumele rezultate din produsele cooperativei s-au ridicat anul trecut la aproape 7 milioane lei. Excelăm în producția de carne, lapte și fructe. Am depășit prevederile planificate cu 21 la sută, livrările la fondul de stat, la 5 produse vegetale, cu 25 la sută, suprafața redată agriculturii — cu 25 la sută. Și, rețineți, o parte a agriculturii noastre nu este cooperativizată!”

În satul Metof, cu numai 100 de familii, se realizează 30 la sută din contractele încheiate cu statul, ale întregii comune. „Oamenii sînt emancipați, nu e un cuvînt în plus, afirmă primarul Gheorghe Negoescu; lucrează fiecare pe undeva, dar se țin și de gospodărie. Ei sînt urmașii foștilor căcași de pe moșia bisericii, astăzi oameni liberi, care muncesc pentru ei”.

De un bun renume se bucură formațiile artistice, în special echipele de dansuri ale bătrînilor (cel mai vîrstnic, Mihai Ilie, a ieșit la pensie „artistică” de curînd, după împlinirea vîrstei de 82 de ani, locul său fiind luat de mai tînărul Dumitru Badea, de numai... 70 de ani) care au fost și televizate și vor mai fi.

Ion Spirea, secretar adjunct cu propagandă, ține să remarce că în toate activitățile comunei predomină elementul local, navetismul fiind o excepție, vrînd să explice astfel de ce manifestările prilejuite de Festivalul național „Cîntarea României” se bucură de o participare largă, chiar dacă, pînă acum, succesele nu au fost de o rezonanță specială: locul doi la brigăzi artistice, la faza județeană, tariful și echipa de dansuri a bătrînilor, calificate la interjudețene, la Vilcea.

O atmosferă de liniște și pace însuflă această așezare argeșeană cu nume de basm sadovenian: Poiana Lacului. Oare oamenii de aici nu se ceartă, nu se tirăsc prin săli de tribunale?

— Anual dacă se înregistrează, ne spune Marin Oprea, vicepreședintele consiliului comunal, 20 de cauze, pentru lucruri mărunte: certuri pentru hotare, în zona necooperativizată, stricăciuni provocate de vite, arareori furturi de la persoane particulare, nici unul din avutul obțesc. Nu vrem să ne disculpăm, spunînd ceea ce spunem. Sînt tot oamenii noștri. În 1974, am fost și mai bine clasati: locul I, pe țară. Sigur, acum a fost mai greu, a trebuit să ne autodepășim. Pe lângă principalele puncte ale întrecerii, care privesc producția agricolă, livrările către stat și celelalte, părerea mea este că am meritat distincția pentru cîteva activități sociale, cum a fost, de exemplu, construirea unor unități școlare și grădinițe noi, a unor ateliere școlare, a celor trei sere etc. Trei dintre școlile noastre au etaj: două cuprînd cite 10 săli de clasă, cea de-a treia — 14. Pe mine m-a mulțumit, îndeosebi, faptul că la Gălețeanu, cea mai îndepărtată așezare a comunei, cu numai 60 de familii, am construit un local de școală și grădiniță. Asta a fost o treabă bună. Mă gîndesc la copiii și la unicul învățător de-acolo, la bucuria lor.

Ultimul cuvînt aparține secretarului de partid, Gheorghe Negoescu: „Am acordat atenție întreținerii celor 80 de km de drumuri, pe care se înregistrează o circulație intensă: avem 300 de autovehicule! Dar efectul cel mai spectaculos al muncii noastre rămîne atașamentul oamenilor de pămîntul pe care s-au născut. Ei nu mai pleacă, de ani de zile, să-și vindă puterea de muncă ori „poșirca” prin țară, pentru un sac de porumb ori de grîu. Au acum tot ce le trebuie, la ei acasă.”

GHEORGHE DECEMBRIU ■

Minunații oameni simpli

Pădurea — o familie

Străbătînd județul Dolj, pe șoseaua care duce spre Corabia, sufletul nostru lua tocmai culoarea pădurii prin care treceam, cînd atenția ne-a fost reținută de frumusețea și curățenia unei case albe, ivindu-se de după niște copaci, făcută parcă anume pentru o vacanță de vis. Apropiîndu-ne, pe aleea din curte, în costumul verde al pădurarilor, o femeie al cărei zîmbet ne-a făcut să ne simțim de multă vreme rude — ingineră silvică Elena Nuță. Ne aflăm la Pepiniera centrală. Venită chiar atunci de pe teren, ne lămurește că are o lucrare urgentă — semănăturile în solar a rășinoaselor,

a pinului negru. La altitudinea de 39 metri condițiile fiind mai vitrege pentru cultura lor, în județ a luat amploare cultura de rășinoasă repede crescătoare. „Noi creștem, spune ingineră, numai puieți forestieri și ornamentali. Sîntem o pepinieră de producție și trimitem în țară cite o sută de mii de pini, dar ponderea o dețin foioasele, puieții în vîrstă de 1-2 ani, apți pentru a fi împădurii. Sîntem o unitate cu gestiune separată, nu sîntem bugetari, cheltuielile le acoperim din producție. Ocoalele silvice primesc de la noi cite 200.000 mii de puieți pe an. La noi, plopul, salcîmul, salciei, foioaselor, le place în familie”. Și iată familia — soțul ei, inginerul Teodor Nuță, șeful Ocolului silvic Sadova, și băiatul, elev, pe care cum să nu-l cheme dacă nu Silviu? Aflăm că pepiniera

mai are ca anexă un atelier de împletituri, secție abia de doi ani înființată, precum și o răchitărie de 74 hectare. Toată această activitate ce se concretizează într-un venit de citeva milioane lei pe an este susținută de o sută de muncitori și opt oameni care conduc, deci muncesc. Împleciturile, precizează ingineră Elena Nuță, sînt destinate numai exportului în Franța, Belgia, R.F.G. Doamna Dubois din Paris cumpără, plăcerea ei, coșuri pentru cîini. Acum am să vă spun că mai avem și o pepinieră de trandafiri foarte căutați, care înfloresc tot timpul anului, cu nume ce pot inspira — roșu de Bacara, trandafirul grenă cu miros îmbătător, trandafirul Elisabeta. Calafatul, care are un cult al trandafirilor, se aprovizionează de la noi”. Umbrele inserării și ospitalitatea

gazdei ne cheamă în casă. Se aprind luminile. Trei camere, baie, o cameră de oaspeți, televizor, telefon. Cu toate acestea ne întrebăm dacă nu se simt singuri. Aici, parcă în afara lumii. Și totuși au trecut zece ani de cînd cresc puieți pînă la vîrsta de un an doi. Propria lor vîrstă se poate socoti prin puieți. Cei o mie de pomi tineri, cu șoșete albe, înfloriți în intrarea în zăval, ar fi înflorit imediat la zîmbetul modest dar atît de generos al Elenei Nuță. După cum ne-o spune chiar dumneaei, nu se simt singuri. Ghicim în inflexiunile vocii, atunci cînd vorbește despre puieți, o pedagogie subtilă. Ce este harnica ingineră dacă nu învățătoarea a mii de copaci cărora le place să trăiască în familie?

ADI CUSIN ■

Doctor IOAN CUCU:

„Psihiatria nu trebuie să fie o cenușăreasă, iar aceasta nu-i privește numai pe psihiatri, ci pe noi toți”

— Așadar, tovarășe doctor Ioan Cucu, doriți să trageți un semnal de alarmă: în psihiatria românească lucrurile nu merg prea bine. Cunoașteți problemele, ca să spunem așa, dinăuntru, în calitate de doctor în științe medicale, medic primar psihiatru și totodată absolvent al fostei Facultăți de psihologie din București, cadru universitar la Institutul medico-farmaceutic din București, catedra de psihiatrie, autor al unor cărți de specialitate cu caracter de pionierat în România: „Tulburări psihice în bolile interne” și, în curs de apariție, „Psihiatria adolescențului”: sinteză colaborator la Tratatul de psihiatrie sub redacția profesorului universitar doctor docent Vasile Preacșu și autor a peste 50 lucrări științifice publicate în țară și străinătate. Mai presus de toate, acționați ca un pasionat al profesiei. Iată tot atâtea motive pentru care vă vom asculta cu atenție.

— Acest semnal de alarmă — o opinie personală, care nu angajează pe nimeni altcineva, dar pe care o susțin cu toată răspunderea — trebuie înscris într-un anumit context istoric. Oare știți că acum cinci sau șase decenii, când un bolnav psihic sosea la spitalul nr. 9 din București, pe atunci Spitalul central, pentru a fi tratat, portarul trăgea un clopot spre a vesti tuturor că „a mai venit unul”? Interzicțiile erau rare, cam două-trei pe lună. În prezent, doar în cursul unei singure nopți cutreieră Capitala 30 de autosalvări ale noastre, care aduc bolnavi, iar ziua internăm cam 150. Iată noile dimensiuni ale psihiatriei.

— Bernard Shaw și-a categorisit piețele în „plăcute” și „neplăcute”. Parafrazându-l, vi s-ar putea reproșa că abordați un subiect neplăcut. Cum ați făcut, avem în București, în țară, atâția bolnavi psihici?!

— Nicidecum! nu la numărul lor mare m-am referit mai înainte când vorbeam de un semnal de alarmă. Dimpotrivă, situația din țara noastră este satisfăcătoare, chiar mai mult decât satisfăcătoare dacă o comparăm cu aceea din alte țări dezvoltate sau în curs de dezvoltare. Un exemplu: o corectare amănunțită întreprinsă relativ recent de către țara noastră pe un lot reprezentativ de 11 000 cetățeni din cartierul Titan din București a relevat doar 6% cazuri de nevroză, ceea ce ne situează favorabil pe plan mondial. În S.U.A., bunăoară, procentajul corespunzător oscilează în jur de 20%. Încă acum zece ani, Organizația Mondială a Sănătății considera că în statele industriale cam o persoană din zece necesită asistență psihiatrică. Din nou în S.U.A.: numărul de paturi de spital pentru cazurile de psihiatrie egalează pe cel al paturilor afectate tuturor celorlalte boli la un loc.

— De unde acest număr de bolnavi care, după câte înțelegem, începe să constituie o problemă?

— Prețutindeni în lume, urbanizarea, transformările sociale rapide, impactul tehnicii, într-un cuvânt: totul se petrece atât de rapid, spre deosebire de situația de acum patru-cinci decenii — fără a mai pomeni măcar secolele anterioare — încât psihicul nostru este supus unei încordări continue, la care ființa umană nu este și nu poate fi adaptată atât de repede, din punct de vedere biologic. Azi, bolile psihice au luat locul vechilor epidemii, ciumei, holerei și altora, pe deplin stăpânite de medicina contemporană. Și încă un aspect important, dar subtil, adesea ignorat. Medicul psihiatru nu tratează doar boli, ci, într-un sens, nefericirea omului. El a luat locul — desigur pe alt plan, științific de data aceasta — duhovnicului, în care nu mai credem, el este azi dispensatorul de psihoterapie. Ne-a murit cineva drag în familie, sintem zguduți, la propriu și la figurat, de un cutremur sau de alt fenomen al naturii, de pe urma căruia psihicul se resimte. Intervine, mai exact, atunci când trebuie să intervină, psihiatrul.

— Cum se repercutează aceste realități asupra populației?

— Eu apreciez că în mediul rural 20—40% din pacienții de dispensar au și probleme psihice. La București, morbiditatea psihiatrică ocupă primul loc sau, în orice caz, unul din primele locuri, cu implicații directe asupra producției, asupra vieții economice. Trebuie să luăm deci și pe planul psihiatriei taurul de coarne. Relevându-i punctele slabe, vom îndrepta lucrurile. Iată câteva din aceste deficiențe. Psihiatria română a rămas multă vreme în afara marilor curente de gândire ale psihiatriei mondiale, situație care, într-o măsură, dănuie și azi. E drept, chiar în plină perioadă a dogmatismului la noi, școala psihiatrică de la Ti-

moșoara, în frunte cu profesorul universitar doctor Eduard Pamfil, a dus o luptă titanică, nu lipsită de riscuri, pentru depășirea închistării. Și școala profesorului universitar doctor Petre Brinzei de la Iași, chiar în acele condiții dificile, a promovat cu îndrăzneală concepția originală psihosocială a școlii psihiatrice de la Socola, care continua, dezvoltându-le, tradițiile materialiste ale psihiatriei ieșene.

— Perioada dogmatismului, cu tot ce însemna ea, a fost însă depășită la noi. Oare în psihiatrie lucrurile nu se petrec la fel?

— Psihiatria noastră a rămas în urmă din punct de vedere principal, ea adoptă și azi modelul fizic de boală: leziune, simptom, cauză unică, remediu — concepte de la sfârșitul secolului al XIX-lea, aplicate la începutul veacului nostru și bolilor psihice. Se afirma că boala psihică provine dintr-o leziune organică, iar în acele cazuri, numeroase, când ea nu se descoperă, se afirma că este vorba de o boală „extraordinară”, că leziunea nu a fost încă detectată, dar că, pe măsura dezvoltării mijloacelor de investigație, va fi descoperită, neglijându-se însă factorii sociali. Ideile asupra organismului uman privit ca un tot unitar au dus însă la depășirea exceselor unei medicini localizaționiste, care a dominat sfârșitul secolului trecut și care, oricât ar părea de curios, se manifestă încă și azi, chiar dacă nu în mod declarat. Medicina actuală, așa-numită psihosomatică, înseamnă explorarea unor largi zone ale patologiei medicale și mai ales a permanentei interacțiuni dintre patologia psihică și cea somatică, adică organică, trecerea de la tratamentul numit de unii „veterinar”, pur chimic, la imbinarea cu remedii psihologice. Medicul nu trebuie să caute neapărat leziunea, care de multe ori nici nu există, ci să descopere stressul, conflictul, modalitatea de apărare patologică și să ofere remedii prin psihoterapie. Dar noi, în multe privințe, continuăm să practicăm o psihiatrie din secolul al XIX-lea sau, oricum, depășită. Desigur, nu afirm nici pe departe că toți psihiatrii noștri s-ar întoarce cu fața spre trecut, dar rămânerea în urmă ca atare există, și ea oglindeste nu lipsuri individuale, reavoință sau incompetență individuală, ci o anume subapreciere a psihiatriei și a rolului ei în societatea modernă.

— Concret, la ce vă referiți? La învățământul superior, la asistența medicală psihiatrică sau la amândouă?

— Să începem cu învățământul. După părerea mea — și vă rog să-mă credeți că nu pledez pentru psihiatrie, profesia mea, din considerente inguste, ci pentru că pledez pentru o medicină modernă — catedrele universitare de medicină internă, chirurgie, ginecologie etc. au un număr disproporționat de ore față de psihiatrie. Gândiți-vă, studentul — viitorul medic, deci — în timpul celor șase ani de facultate studiază doar patru săptămâni psihiatrie, și asta în ultimii ani. O altă ciudățenie: practic, nu se învață psihologia medicală. Faptul că nu există un învățământ psihologic nici pentru studenții medicinii, nici pentru medicii practicieni nu se datorează Ministerului Educației și Învățământului — care în 1972 a dat decizia de înființare și a alocat fondurile necesare catedrelor — ci acelor cadre medicale „locale”

care s-au văzut depășite și nici nu au acceptat ofertele făcute de acei care ar fi putut ține un curs de psihologie medicală.

— Practic, cum ați vedea problema rezolvată pe planul învățământului?

— Psihologia medicală ar trebui predată din primii ani de facultate, alături de disciplinele de bază — anatomie, fiziologie, biofizică etc. — înainte ca studenții să intre în clinică. Să ne înțelegem asupra unui element fundamental: psihologia medicală nu-l ajută doar pe psihiatru, ci pe orice discipol al lui Esculap.

— Dar asistența psihiatrică? Dumneavoastră aveți experiență și ca medic practician, nu numai în calitate de cadru didactic.

— O soluție în pas cu noile concepții, cu spiritul vremii — mă refer exclusiv la psihiatrie — ar putea-o oferi la noi staționarele de zi psihiatrice, eliminându-se construcțiile costisitoare. În staționare pacienții sunt tratați ambulatoriu și noile tehnici dezvoltate, inclusiv terapia de grup, conferă staționarelor o deosebită eficiență. Din nefericire, ele sunt păsări rare. La Sibiu, bunăoară, pentru staționarul de zi s-a alocat clădire, mobilier, s-a repartizat personal, dar... nu s-a deschis nici până azi, cel puțin după știrea mea. În București, pe lângă policlinica Titan, sectorul IV, a funcționat un staționar, doar pentru scurt timp. De fapt, asemenea staționare urmau să se deschidă în toate sectoarele Bucureștiului, pentru a se ușura solicitările la spitalul nr. 9, dar până în prezent nu funcționează decât un singur staționar — cel din sectorul V, care, fiind unicul, a devenit... al Capitalei. În restul țării, numărul staționarelor de zi psihiatrice este extrem de redus, mult sub necesități.

— Din nou, o întrebare „neplăcută”, pentru a folosi termenul lui Bernard Shaw: cum stăm cu numărul medicilor psihiatri? De fapt, nu e vorba nici de ceva neplăcut, nici de ceva plăcut, ci de o realitate, care trebuie privită așa cum e.

— Cifrele sînt întristătoare — în primul rând pentru bolnavi, bineînțeles. Fărăste, ele nu trebuie să constituie motiv de pesimism, această realitate de azi poate fi schimbată mine, dacă se dorește și dacă se consideră necesar. Astfel, din circa 33 000 medici — număr foarte respectabil, raportat la populația țării noastre — doar 600 sînt psihiatri. Și încă, din acești 600 cam 30 funcționează la spitalul nr. 9, deci distribuția psihiatrilor în teritoriu, cum e și normal, nu este egală. Se ajunge astfel ca în Capitală, într-un sector unde trăiesc cam 300 000 de oameni, lucrează doar doi psihiatri de policlinică. Faceți un calcul foarte aproximativ: cam câte evenimente psihice se întâmplă la 500 000 locuitori și ce pot face doi medici, din care unul — dacă nu amindoi — se poate îmbolnăvi, că om e, mai merge și în concediu etc. Și e doar un exemplu ales la întâmplare. Eu socot că această situație trebuie să dea de gândit celor în drept. Se impun măsuri de urgență, cu atât mai mult cu cât, indiferent de măsurile ce se preconizează sau se vor lua, ele nu pot da rezultate imediate: trebuie pregătite cadre specializate, totul trebuie bine gândit, nimic improvizat.

— Iată, în adevăr, probleme deloc simple, de mare actualitate, care dealtfel nu interesează doar pe psihiatri. Unde se discută ele?

— Tocmai asta e, că nu prea se discută. În ultimele decenii nu s-a ținut la noi nici un congres de psihiatrie, doar două conferințe naționale, ultima prin 1963—1969. În rest, citeva simpozioane și atît. Se pierde și o tradiție românească prețioasă. Cu mai multe decenii în urmă, Constantin Parhon, care, în paranteză fie zis, și-a început strălucita carieră universitară ca profesor de psihiatrie, a înființat o societate de psihiatrie și endocrinologie, a inițiat congrese de psihiatrie. Dacă am insistat mai mult asupra aspectelor actuale — deficiente, am făcut-o în mod voit, pentru a atrage atenția asupra lor și a le aduce în discuție. Fărăste, nu pretind că așa avea dreptate exclusivă, pot exista și puncte de vedere contrare sau complementare, important este ca prin mijlocirea revistei și pe alte căi să le dezbaterem în mod deschis. Așa se vor contura și căile de soluționare. Repet, sînt perfect conștient că avem psihiatri valoroși, mulți dintre ei tineri, și că scapără inițiative valoroase. Totuși, după părerea mea, psihiatria nu trebuie să fie cenușăreasă mediciniei noastre, iar aceasta nu-i privește numai pe psihiatri, ci pe noi toți.

LIONEL NIȚESCU ■

Cuget, deci exist

Desen din cuvinte pe o cască de soldat

Inainte! stai culcat! inainte!
fulgere reci cădeau în priviri
cerul adinc se clătina sub pași
mii, oamenii frunze, ca furnicile
alergau să se salveze în miinile morții
halucinat, alergam printre ei
fără țel,
cu tresale lipsă
sub ploaia tăioasă a obuzelor
comandindu-mi asaltul...
alergam!
sub lumina de-o secundă
a reflectoarelor
— blitzuri destinate imaginilor într-o eternitate

ale fostelor trupuri
mutate-n schelete
mutate-n schelete
pentru viitoarele lumii muzee
la stînga! la dreapta!
culcat! inainte! culcat!
pas de gradat, pas de soldat
strivind sub spaima pingelei
planeta în lung
planeta în lat
din zori spre noptat!..

Dar ce caută, vai!, fiul meu?
ce foame? ce sete? ce frig?
cresc în ochii în care
candorii îi știam
cuibul,
asemeni cuibului mierlei
în fag inocent
cu fruntea
— lespede nouă a trecutului meu —
nu-mi ajunge la gamela
tulburată, absurd, de absența apei
și totuși!
e fiul meu,
smuls dintre literele cărții de citire
blindat sub banala cască de metal
subțiat ca o insectă a luncii
în mantaua soldățească
sub faldurile căreia s-au luncat
în timp
ca-ntr-un mormînt mișcător
ai mei, din vremuri de dinainte de mine

și cum îi bate sabia lungă
glezna
și-i numără pașii
și orele, poate, ce i-au mai rămas
de invins
pînă la tranșeea de dincolo de ființă...

păstrată-ntr-un ștreang nevăzut
cum îi bate lunga sabie glezna...
cling! cling!
limbă de clopot tăioasă!
și cum ride cu spaimă
călcînd prin tăcute tranșee
ca un înțelept, smuls din sine
din timp
urecînd în asalt
cătore ziua de mîine
inainte! culcat!
la dreapta! culcat! inainte!
e fiul meu!
îl știu după ochii căprui
și nu mă mai vede!
și nu-l mai aud!
mai strigă-n adîncu-mi
doar sabia lungă
ce-i bate satic în
glezna cu vîntu-mpotrivă!
e fiul meu, cel ce trece
neatent înainte
călcînd prea grăbit
pe mîna-mi rănită
zvîcnind din tranșeea surpată
zadarnic sperînd să-l oprească
din fuga spre ziua apusă
el trece! el trece! neatent înainte
și spada-i îmi lasă un sunet, atît...
cling! cling!
în urechea rostindu-și auzul
în trăiri de obuz, repetat
el trece! el trece neatent înainte
și duce cu el ochii mei
și duce cu el gura mea,
și oftatul din nopți al nevastei mele
și diminețile mele îi tremură lin în gamelă

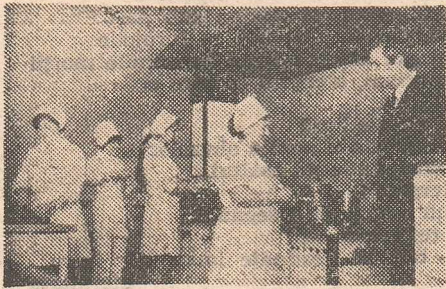
și mersul meu îl duce cu el
deși casca metalică în care
cîntă șerpește gloanțele lumii
nu-mi ajunge mai sus de centură
e fiul meu!
și trece! și trece neatent înainte
opriți-l, vă rog! să-l întreb:
„unde merge atît de grăbit
cu sabia
certîndu-i vicleană și veche
glezna prea fragedă
și pasul prea mic?”
e fiul meu!
auziți, ce vă zic?

Pămîntul brăzdat de tranșee
se-mbată cu iarba ascunsă-n adînc
așteaptă! și nu spune nimic
NICOLAE DRAGOȘ ■

„Carpați” — Baia Mare

Totdeauna bucuroși de oaspeți!

Un sondaj efectuat anul trecut arată că între unitățile la care turiștii români și străini au făcut aprecieri pozitive cu privire la calitatea serviciilor și comportarea lucrătorilor se remarcă restaurantul Carpați din Baia Mare înaintea unor restaurante cu faimă ca Berlin, Cina, Bucur. Nu e vorba aici de o întâmplare, ci de o consecință a unei activități desfășurate în cadrul complexului băimărean, care cuprinde restaurant, hotel, un bufet la casa de cultură, restaurantul Minaur, o autoservire, iar pentru sfârșit de săptămână cabana Apa sărată și în sezonul estival ștrandul Barajul.

Complexul a fost dat în folosință în 1970 și investiția avea în termen de recuperare de 11 ani. Dar la sfârșitul anului trecut investiția era deja recuperată datorită unei organizări chibzuite și a folosirii la maximum a dotărilor existente.

Din 1972, de când este șeful acestui complex, Aurel Iancu și cei din subordinea sa au avut în permanență în vedere folosirea capacităților de producție, a utilajelor din dotare, o aprovizionare în mod ritmic și la nivelul cerințelor și asigurarea desfacerii unui volum de produse cu precădere din producție proprie. Problema personalului a fost și ea rezolvată după inerente dificultăți renunțându-se fără nici o părere de rău la cei certaiți cu disciplina sau lipsiți de competență. Cei mai buni au fost trimiși la specializare cum ar fi Linca Dragomir și Maria Moise în R.D.G. sau Vasile Inceu în R.F.G. Cu toate acestea ar fi greu să se creadă că în cadrul complexului lucrurile merg fără nici o poticneală. În primul rând, sala restaurantului Carpați a devenit necorespunzătoare. Spațiul de producție ar fi, după estimările specialiștilor, de 400—500 de locuri, ori ea are numai 105. E dezolantă imaginea grupurilor care se așteaptă unul pe altul ca să pătrundă în sala de mese. Sînt însă promisiuni că se va realiza o extindere a acestui spațiu. Dar pînă atunci nu se așteaptă cu brațele încrucișate. O inițiativă de toată lauda este aceea ca prin comerțul stradal, sau cu diferite ocazii prin școli, la manifestări sportive, să se asigure desfaceră unor produse, venind în întîmpinarea solicitărilor. Un loc însemnat îl ocupă promovarea cu precădere a produselor locale, mai ales că zona este colindată, după cum se știe, de mulți turiști străini, dornici să cunoască bucătăria românească, renumită prin preparatele sale. Anul trecut, de pildă, 10 000 de turiști străini au beneficiat de serviciile complexului Carpați și s-au arătat, așa cum afirmam înaintea, deosebit de mulțumiți. Dacă în

această parte cam lipsesc trufandalele, nu lipsesc în schimb inițiativele și Aurel Iancu se gîndește de modalități ar putea să-i mulțumească și mai bine pe cei care apelează la prestațiile complexului Carpați. Oricît ar părea de curios, el se străduiește să găsească înțelegere ca să amenajeze sub modernul bazin de înot din localitate unde există spațiu suficient și o temperatură corespunzătoare, o ciupercărie. Performanțele nautice n-ar fi, credem, cituși de puțin stingherite și poate s-ar înmulți și ele după pilda acestor talofite. Dealtfel, căldura care se risipește la diferite întreprinderi, ar putea fi utilizată pentru crearea unor sere, oricît de mici, care însă prin număr ar putea să rezolve pe plan local, cu cheltuieli minime și cu un minim efort, și problema trufandalelor atât de mult jînduite, fără a se mai aștepta soluții sau sprijin de la „centru”.

La complexul Carpați din Baia Mare există toate premisele ca să se rostească în continuare, în mai multe limbi ale pămîntului, cuvîntul „mulțumesc”.

A. GEORGE ■

La ordinea zilei: investițiile

Se caută: o foarfecă mecanică, un recipient de aer comprimat și o mașină de îndoit pe muche. „Recompensă”: 60 de milioane de lei. Comunică: primăria din Întorsura Buzăului

La Întorsura Buzăului s-a prevăzut înființarea unei întreprinderi pentru producerea unor piese destinate tractoarelor românești. Inițial, se fixase ca dată de intrare în funcțiune anul 1982, dar — ulterior — ținîndu-se seama de necesități, ca și de posibilitățile locale, s-a luat hotărîrea devansării acestei date, localitatea adăpostită de culmile muntoase ale munților de unde-și trage viața apa Buzăului să producă încă din acest an. Era de așteptat ca, în acest loc, să întîlnim, în plină desfășurare, forțata prealabilă oricărei premiere industriale. Ceea ce nu s-a întîmplat.

Primarul orașului, tovarășul Sergiu Manolatos, este un om deosebit de activ, dinamic și increzător în posibilitățile oamenilor pe care-i cunoaște — așa m-am putut convinge asistînd la audiențele obișnuite — pe nume și posibilități.

— Cred că intrarea în funcțiune a noii întreprinderi va decide asupra realizării acelei producții de 10 miliarde pe județ, cerință majoră la nivelul întregii țări și de onoare pentru multe zone, printre care și a noastră. Proiectul de execuție există, dar nu avem constructor.

Așa a început tovarășul Sergiu Manolatos prezentarea situației în care se găsește, în prezent, întreprinderea amintită. Ceea ce există este un atelier metalurgic, moștenit de la Industria locală, azi desființată, înglobat în zestrea întreprinderii mecanice prin așchiere Brașov. Această apartenență este provizorie, deoarece actuala secție va trece sub o altă autoritate, cea a întreprinderii de tractoare, fără să iasă însă din cadrul centralei tufelare, una și aceeași pentru ambele unități industriale.

— Din această cauză, nu primim nimic de la uzina mecanică, fapt care ne obligă la o stare de inerție pe care n-o dorim. Activăm doar cu 100 de oameni, deși am putea avea 400. Dispunem de 45 mașini

unelte. Am trimis 45 de oameni la cursuri de calificare, în ideea că vor primi spre execuție jentile mici ale tractoarelor, produs care a fost transferat la Codlea. Ni s-a fixat un plan de 10 milioane, inițial. Am realizat 14. Urmarea: ni s-a majorat producția la 20 de milioane, pe care nu le mai putem îndeplini. Am fost înțeleși și cifra a coborît la 17 milioane. Pentru anul în curs, saltul a fost și mai spectaculos: plan de 33 milioane, iar la „netă” 17. Fără a ni se da însă nimic în plus de lucru. Prin contractele deja încheiate, ne-am asigurat o producție de numai 10 milioane. Ați putea crede că vreau să mă plîng. Nici gînd! La spațiile pe care le avem, la forța de muncă pe care o putem mobiliza, m-aș angaja și la 50 de milioane, însă numai în condițiile în care întreprinderea mecanică Brașov, de care continuăm să depindem, ne-ar sprijini. Nu cerem cine știe ce, ci doar organizarea logică a unui flux tehnologic corelat cu dotarea existentă, astfel ca să știm ce anume putem face. Mă gîndesc că forța reprezentată de cei 1700 de elevi ai liceului industrial, profilat pe mecanică, ar trebui folosită în mult mai mare măsură și cu o sporită eficiență decît se întîmplă în momentul de față în cadrul atelierelor școlii. Imi dau seama că în această stă o mare capacitate productivă. Am putea scoate muncitori foarte buni din ei, dacă le-am da de lucru. Ni s-a spus că la anul vom face cabine de tractor, dar mă întreb: de ce atunci și nu acum? Am putea începe și miine, dacă am avea materialul și indicația să le facem. Sînt convins că Centrala de autocamioane și tractoare Brașov ar putea fixa și alte cîteva repere, fie și mai puțin pretențioase, pe care să ni le repartizeze. Avem utilaje nefolosite integral. Vă rog să scrieți asta, că poate or afla și cei din centrală și se vor mișca, în sfîrșit. Nu ne sînt necesare instalații foarte complicate.

Uitați, de pildă, un singur recipient de aer comprimat, o foarfecă mecanică și o mașină de îndoit pe muche (planificată pentru trimestrul III al anului — de ce atunci și nu acum, că doar n-o aducem de cine știe unde? — ne-ar da posibilitatea să activăm cu întreaga capacitate. Comunicînd aceste puncte de vedere, ce credeți că am obținut? Unelte? De unde! Reducerea planului de la 33 milioane la 16, ca și cum planul nu ar avea caracter de directivă în materie ci unul... consultativ! Ni s-a spus că n-avem forță de muncă la calificarea necesară. Las la o parte elevii despre care am mai vorbit. Dar chiar Brașovul este cel care a dat oamenilor noștri gradele V și VI de calificare. Avem peste 3000 de oameni care fac naveta, deși ar putea munci la ei acasă. Mijloacele fixe, care ne sînt necesare pentru a ne urni, se pot mișca totuși, făcînd parte din aceeași centrală. Culmea este că, după informațiile noastre, astfel de mijloace stau nefolosite prin curțile altor întreprinderi. Propun ca centrala noastră să delege pe cineva care să se ocupe direct de situația creată la Întorsura Buzăului. Cineva care să vină, să ne cunoască și care să ne poată susține. Măcar un diriginte de șantier să avem. Știu că prin alte părți directorii și inginerii șefi sînt numiți încă de la începerea investiției și lucrează de la începerea fundațiilor și pînă la obținerea producției. Repet: noi n-avem nici măcar un șef de șantier. Știm că depindem de Trustul de construcții industriale Bucu-rești, prin filiala sa de la Covasna. Este prea puțin pentru a da produse! Avem chiar posibilitatea, pe plan local, de a da un astfel de om care să răspundă de lucrare. Dar n-o avem pe aceea de a-l numi.

Noua noastră școală

Biroul de proiectare al studenților

La Facultatea de automatică a politehnicii bucureștene lucrurile s-au petrecut cam așa. Cadre didactice de la Catedra de calculatoare au încheiat un contract important cu industria pentru realizarea unui echipament complex, destinat să culegă și să prelucreze date, pe care apoi să le transmită la un calculator central. Se asigură astfel un adevărat dialog între om și calculator chiar la locul de producție (în general la locul de muncă), obținîndu-se un spor considerabil de operativitate și eficiență. Aplicațiile sînt nenumărate, ele înteressînd sute și sute de mari întreprinderi, de profil foarte divers, doritoare să utilizeze în mod optim tehnica de calcul modernă. Suficient să amintim, pentru a demonstra cererea potențială, că la o primă testare, circa 1500 de întreprinderi din țară s-au declarat interesate să-și procure un astfel de echipament.

Fiind vorba de o premieră națională, specialiștii au fost confrunțați cu un noian de probleme noi. De regulă, în realizarea contractelor sînt antrenati, în cadrul integrării învățămînt-cercetare-producție, și studenții mai bine pregătiți din anii superiori. În cazul de față a intervenit însă o situație specială: prototipul experimental trebuia terminat în trei luni, ceea ce a făcut ca proiectarea și realizarea practică să fie încredințate exclusiv cadrelor didactice.

Un element esențial al echipamentului îl reprezintă așa-numita unitate de vizualizare sau display-ul, un ecran de tip televizor pe care se înscrie dialogul om-mașină, se desenează electronic diagrame, tabele, se primesc răspunsurile calculatorului central etc. Dacă nu funcționează cum trebuie, munca uriașă desfășurată pentru construirea celorlalte unități ale echipamentului, și ele foarte complexe, devine inoperantă.

Misiunea de a crea primul display românesc pentru astfel de echipamente a revenit unor electroniști experimentați din cadrul catedrei, inginerii Nicolae Cupcea și Theodor Dănilă, șefi de lucrări, primul urmînd a se ocupa de partea logică, iar cel de-al doilea de realizarea tubului catodic.

Și atunci a intervenit neprevăzutul: Nicolae Cupcea a fost imobilizat la pat timp de mai multe luni. Cine va realiza circuitele logice? Șeful de lucrări fusese ajutat de doi studenți din anul IV, Mihai Mărgărint și Eduard Andrei, dar hotărîrea ca ei să preia șafeta nu era ușor de luat, avînd în vedere implicațiile, răspunderile morale și materiale ale unui contract atât de important, precum și termenul scurt. Adevărat, erau bine pregătiți, cel dintîi luase cu un an

înainte premiul întâi pe țară la electronică la concursul studentesc „Tudor Tănăsescu”, ambii erau pasionați, dar era oare aceasta suficient? S-a hotărît totuși, în cele din urmă, să li se acorde „sansa cea mare”, după ce s-au cîntărit cu grijă argumentele pro și contra.

— Practic, tinerii au purtat răspunderea pentru partea logică a unității de vizualizare — spune inginerul Cupcea. Au lucrat zile și nopți, inclusiv duminicile și aceasta nu doar din cauza termenelor strînse. Te apucă un fel de

La Politehnica bucureșteană, o colaborare de un fel deosebit între student și profesor

febră, nu poți altfel, trăiești sub stăpînirea unor idei. Cunoșc și eu foarte bine această stare de spirit. Mi-aduc aminte cum, cu ani în urmă, după ce am devenit inginer, pe mine și pe colegul Dănilă ne apucau orele mici ale dimineții în laboratorul străjuit de un platan din vechea clădire a politehnicii de pe Polizu. Așa au lucrat și ei. Le-am dat o cameră, transformată ad-hoc într-un birou dintr-o magazie. În acele luni Mărgărint și Andrei au fost probabil singurii studenți din istoria politehnicii care au avut biroul lor — e drept, cam înghesuit și cu o încălzire aproximativă, dar al lor.

— Cu circuitele ne descurcăm, cu neîncrederea onora ne descurcăm mai greu — oftau ei.

Cei care manifestau o anumită rețineră trebuie și ei înțeleși, răspunderile, după cum am arătat, fiind mari. Dar pînă la urmă au învins pasiunea, buna pregătire și elanul tineresc. Firește, inginerul Cupcea revedea schițele pe patul unde zăcea imobilizat. Studenții îl vizitau de două ori pe săptămînă, discutau îndelung, îi cereau sfaturi.

De subliniat că Mărgărint și Andrei nu au făcut, în toate aceste luni, doar o mitorie muncă de execuție, ci au gîndit, au propus soluții proprii și au realizat. Ce? Două plăcuțe care materializează logica display-ului și asigură legătura cu celelalte unități ale sistemului.

— Pentru aceste două plăcuțe de mărimea unor broșuri, atîta muncă, atîtea eforturi, atîtea nopți nedormite?!

— Ele încorporează tot ce e mai nou în tehnica de calcul — explică șeful de

lucrări — un miracol de miniaturizare. Încap în buzunarul hainei, dar reprezintă echivalentul a zeci de mii, poate a sute de mii de tranzistori. Dar dacă circuitele ar fi fost executate cu tranzistori, ar fi trebuit o clădire specială pentru a-i adăposti, ar fi fost necesare zeci de mii de conexiuni, care însă s-ar fi influențat și perturbat reciproc, deci practic ar fi fost imposibil de realizat. Noutatea nu constă însă nici pe departe numai în miniaturizare, ci în concepție. Sînt înglobate aici și brevete românești, o gîndire originală.

— Cum a funcționat display-ul?

— Excelent. A fost testat în februarie, împreună cu întreg sistemul. Unele testări au un caracter pur tehnic, altele nu sînt lipsite de un dram de pitoresc. Cu display-ul și cu echipamentul operant se pot juca diverse jocuri, iar configurațiile respective apar pe ecran. De obicei, cîștigă mașina! Noi am jucat NIM cu ea. Reguliile sînt foarte simple: pe linii orizontale se așază monede sau alte piese, reprezentate aici prin stelute pe ecranul display. „Adversarii”, omul și mașina, iau pe rînd una sau mai multe piese, cum doresc, cu singura condiție ca ele să se afle pe aceeași linie orizontală. Acela care ia ultima piesă cîștigă. Totul pare simplu, copilăresc chiar, dar există un substrat logic interesant, presupunînd și apelul la o disciplină matematică foarte modernă, teoria jocurilor. Noi am jucat și am pierdut, mașina ieșînd invariabil cîștigătoare. Deci totul era în ordine.

Pentru contribuția lor, Mihai Mărgărint și Eduard Andrei au primit premiul întâi la sesiunea republicană din decembrie 1978 a cercurilor științifice studentești, secția automatică și calculatoare.

LIONEL NIȚESCU ■

PACIUREA — „Himera zborului”

Din nou despre Petre Buleci

Deci, din nou despre a doua viață a arborilor cotiți

O reînfrînare cu inginerul Petre Buleci, de la Șantierul naval Brăila, ne prilejuește o reactualizare a situației în care se află concretizarea ideilor sale privind modularizarea diferitelor compartimente ale navelor ca și a celor legate de repararea arborilor cotiți ruși, pentru unele tipuri de motoare, idei despre care revista noastră a scris în câteva rânduri în ultimii doi ani.

— Articolul din „Flacăra”, intitulat: „Inginerul Petre Buleci nu se astimpără”, apărut la 1 iunie 1978, mi-a deschis ochii asupra unor aspecte pe care, absorbit de munca mea, nu le băgasem în seamă. Am înțeles că se pot face, într-adevăr, lucruri mari dacă ideile cuiva ies din anonimat, devenind publice. Modularizarea merge cum trebuie. Este, în prezent, aplicată și la navele de 7500, după cele de 4500 tdw.

— Dar celelalte idei?

— Exceptând-o pe cea privitoare la construcția din bucăți a arborilor cotiți de mari dimensiuni, care mie mi se pare cea mai importantă și despre care așteptam să se pronunțe cei interesați, adică tocmii constructorilor de motoare, celelalte se... mișcă. Am primit numeroase cereri de a întreprinde diferite prin care mi se solicită concursul. Mai precis: primii au fost cei de la C.F.R. Brașov, unde m-am și deplasat și reparat un astfel de arbore cotit, montat pe un automotor, acțiune despre care „Flacăra” a scris la timpul potrivit. Au trecut de atunci mai bine de 8 luni de zile și motorul funcționează în condiții optime. La 24 martie anul curent am mai primit de la Întreprinderea mecanică de material rulant din Brașov, o adresă din care reproduc: „Ca urmare a comportării funcționale deosebit de bune a arborilor Gz 220, recondiționați de dumneavoastră prin procedul SANAB în cursul anului precedent, vă propunem, pentru 1979, a testa dacă este posibilă extinderea acestui procedeu și asupra arborilor cotiți de pe motoarele diesel Gz 120”.

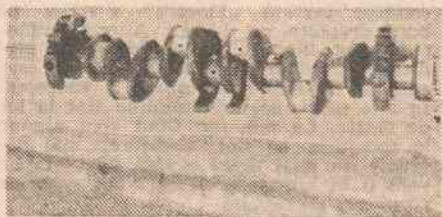
Semnează directorul ing. M. Moldovan și ing. Vlad Enescu, șeful colectivului de proiectare, tehnologie. De la Cluj-Napoca, I.M.M.R., 16 Februarie” imi solicită, la 30 martie a.c., tot printr-o adresă, semnată de directorul Victor Fotescu și contabilul șef Andrei Iancu, repararea experimentală a unui arbore cotit de tip MB, de pe un motor diesel de 450-700 CP, Maybach (MB 836), cu mențiunea că el s-a rupt după o funcționare de circa 20 000 ore, făcându-se următoarea precizare: „această reparație este necesară I.M.M.R. Cluj-Napoca și are un efect economic însemnat, mai ales că este vorba despre un produs deficitar și pentru întreprinderea constructoare („23 August” București)”. Centrala de transporturi auto din București s-a adresat Șantierelor navale din Brăila încă la data de 15 decembrie 1978 cu rugămintea de a fi informați „asupra stadiului realizării lucrărilor privind cooperarea pentru recondiționarea arborilor cotiți de pe motoarele diesel marca Savim, model 797-05, prin metoda SANAB elaborată de colectivul condus de ing. Petre Buleci. Solicităm aceasta din considerente majore ce privesc reintroducerea în circuitul economic a unor importante valori materiale”. De la Întreprinderea pentru industrializarea sfelei-de-zahăr din Bucecea, județul Botoșani, am primit, în primele zile ale lunii aprilie, o altă solicitare, semnată de inginerul D. Blaj, directorul întreprinderii, pentru repararea unui arbore cotit de la o locomotivă L.D. produsă la „23 August” București în anul 1959 (tipul Ganz Diesel în 6 cilindri), reparat la Brașov în februarie 1979 și defectat din nou. Permiteți să

reproduc un mic fragment din adresa aceasta: „Intrucit în revista „Flacăra” nr. 40/5.X.1978 a apărut un articol ce se referă la metoda SANAB folosită de dumneavoastră pentru recondiționarea unor arbori fisurați, vă rugăm a ne comunica dacă puteți dispune a recondiționa și întreprinderii noastre arborele motor la care ne referim”.

Rezultă că un interes și mai ales necesitate pentru metoda noastră există. Din păcate lucrăm, încă, prin metode artisanale.

— Adică?

— Adică, pierd enorm timp socotind manual, în vreme ce aș avea nevoie de un calculator. Nu reușesc să înțeleg de ce nici unul dintre ministerele interesate, în primul rând M.I.C.M., agricultura, transporturile, chimia, nu dau nici un fel de atenție semnalului apărut în „Flacăra”. Mi s-a spus că unii sunt interesați să importe în continuare. E vorba de drumuri lungi peste hotare și, poate, de altele, iar eu continuu să gîndesc că, în primul rând, e vorba despre un interes național. Iată, de exemplu, s-a prezentat la Brăila un tovarăș, I. Tiucaliuc, de la „Romconsult”

care vrea să oferim la export metoda pusă la punct de mine. Dar mă întreb: de ce s-o dăm altora și să n-o facem noi? Nu vi se pare firesc? Aici nu mai este vorba despre un medicament. Unui bolnav i-a făcut bine, altuia nu. Aici se tratează despre motoare, și cele două vilbrochene reparate după metoda de la șantierul nostru funcționează de luni de zile. În mod individual mi se solicită, în continuare, concursul. De la Băls, Craiova, Tr. Măgurele. Chiar și Combinatul chimic Brăila mi-a trimis 4 motoare la reparat. Mă întreb de ce nu și în ansamblu, adică la nivelul unui minister? Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci face și, probabil, va continua să tacă. Și ce facem în acest caz? Continuăm să importăm. Pînă cînd? Vă atrag atenția că nu se obțin economii de un milion, ci de multe, multe zeci de milioane lei. Nu există minister care să nu fie interesat să-și repare motoarele, în loc să le arunce. Am fost chemat la București de un institut de cercetări în transporturi. Mi s-a propus inițial o colaborare, după care la următoarea întîlnire au apărut alți tovarășii decît cei de prima dată. Și mi-au spus că ei nu pot plăti cercetarea. Le-am lăsat totuși o temă-program. M-am gîndit că ei au nevoie de mine și că firesc ar fi să mă caute. Dar n-a urmat nimic din ce era normal să urmeze.

— Nu sinteți prea sigur de dumneavoastră?

— Acum nu. M-am temut de fenomenul de respingere. V-am spus doar că, pentru motor, arborele cotit este întocmai ca inima pentru organism. Dar nu a apărut. Acum sint foarte sigur pe calcule. M-a căutat, la Brăila, inginerul N. Dragnea, de la Centrala de material rulant, și ing. N. Bonca de la Cluj, să le repar un motor Maybach. Poșed calculele pentru trei tipuri de motoare. Dacă aș dispune de o echipă de 15

muncitori și ingineri și de acces la un calculator, aș putea avansa încercînd să „atac” și arborii cotiți ai navelor. Sprînjînit, sint în situația de a scoate o carte de calcul și metode pentru toate tipurile de arbori cotiți de motoare defecte care se pot repara. Am fost deranjat de faptul că mi s-a spus că „nu se poate plăti” munca mea, pentru că nu despre așa ceva este vorba, în primul rînd. Muncim nu numai pentru bani, ci și pentru știință. Merită să discutăm măcar, încercînd să găsim și mijloace. Se poate trata și cu conducerea Șantierelor navale din Brăila. Pe mine mă interesează, în mod aparte, cercetarea. Pot prezenta fotografiile cu arbori ruși și reparați, deși faptul că ei funcționează de luni de zile reprezintă, zic eu, o dovadă suficientă a justetei metodei. Mă întreb: de ce nu mi se comandă un model experimental? Ar costa câteva sute de lei și câteva zeci de kilograme de metal. Pe el s-ar putea face toate probele. Eu, dacă nu mă solicită nimeni, cum să mă apuc de lucru? Mă surprinde că în scrisorile primite toți cei care-mi scriu se referă la articolele din „Flacăra”. Dar alte surse de informare, surse specializate, nu există? Dacă nu s-ar fi scris în presă, ce s-ar fi întîmplat? Personal, sint interesat de motoarele mari, M.A.N. de la Reșița și de la I.M.U.A.B. Institutul din Reșița, criticat în „Flacăra”, n-a scos pînă acum un cuvînt. Oare tovarășii de acolo n-au nici o părere? Dumneavoastră ați aprins o scînteie, dar explozia s-a produs în altă direcție: ați propus un arbore nou, de concepție românească, și s-a ajuns la repararea altora vechi. Nu-i rău nici asta, dar să nu ne oprim doar la atît cînd putem face mult mai mult.

Ne mărginim deocamdată, după discuția purtată cu inventatorul brăilean inginerul Petre Buleci, la o relatare a convorbirilor avute cu inginer Mihai Jurj, director tehnic la Centrala de reparații material rulant din București.

— Cum dacă știu cine este Buleci? Am lucrat împreună și sper să o facem și în continuare, cu toate dificultățile care au apărut între timp. În privința soluției pe care el a pus-o la punct și pe care a oferit-o celor interesați, pot să afirm, cu toată greutatea experienței personale, că este foarte bună și că permite repararea unei serii de arbori cotiți. Încă de anul trecut, prin aplicarea metodei Buleci la două motoare, ambele funcționează și în prezent excelent! Am fost atît de mulțumit încît i-am mai incredințat alte două motoare toț pentru executarea reparațiilor la arborii cotiți. El ne-a promis că le va rezolva în aceleași condiții ca și pe primele. Eu nu sint fabricant, deci n-am interes pentru producerea de motoare, dar știu că, de pildă, o uzină ca „23 August” București nu poate satisface în prezent necesarul de motoare pentru întreaga noastră industrie națională. Asta pe de o parte. Pe de alta, în ceea ce ne privește, iată, avem 20 de locomotive în depoul Cluj-Napoca în stare de nefuncționare din cauza ruperii arborilor cotiți. Prin tehnologia lui Petre Buleci le-am putea porni. Cei interesați pot calcula singuri ce înseamnă 20 de garnituri de tren în plus! Sigur că este important din punct de vedere economic, dar și sub aspectul traficului feroviar. Am rămas deci în relații de colaborare cu inginerul Buleci, față de care ne vom achita obligațiile materiale. Am sperat că-i vom putea cointeresa în acțiunea noastră și pe tovarășii de la I.C.P.T.T., tot din București, drept care m-am adresat directorului adjunct al acestui institut, inginerul Vătreanu, în ideea ca ei să-l coopteze pe Petre Buleci drept colaborator extern. După o scurtă perioadă de speranțe, subit am fost anunțat că I.C.P.T.T. nu mai are astfel de posibilități. Păcat! Fiindcă nu stau numai motoare din sectorul nostru, ci și cele de la „Roman-Diesel”, motoare din domeniul forajului petrolier, motoare de nave și alte multe, din pricina ruperilor de arbori cotiți.

EMANUEL VALERIU ■

MAI SINT OAMENI-CIOTURI

Săptămîna trecută m-a chemat la telefon consilierul juridic al Inspectoratului silvic județean Cluj, Ilie Măicăneanu. Motivul? Flacăra publicase însemnarea Oameni buni, salvaiți pădurea, care găsisse rezonanțe deosebite în sufletul oamenilor pădurii. Și iată-ne invitatul lor, chiar în zona care făcea obiectul gîndurilor înscrise cu mîhnire la Ultima oră.

Intrăm pe „bulevardul” central al viitorului parc al cartierului Mănăștur. Sintem însoțiiți de consilierul juridic, de șeful ocolului silvic, ing. Maxim Doț, de tehnicianul Zoltan Korodi și pădurarul Vasile Chioreanu, de 23 de ani aici, în cantonul Mănăștur. Privim consternați. Dezastrul e parcă și mai mare decît îl văzusem singur. Sintem toți revoltați. Lipsa de omenie a atîns cote incredibile. Iată în viitorul parc al Mănășturului o poieniță. A fost pregătită de ocolul silvic prin defrișare. În poieniță au fost lăsați și cinci copaci să asigure umbra în timpul verii. Dar unul dintre ei, cel mai falnic, zace la pămînt. A fost doborît cu lovituri de topor, apoi lăsat acolo. Și i-ar fi stat atît de bine copacului acolo, în frumoasa poieniță a cartierului cu 100 000 de oameni! Ceva mai încolo un pin crescut prin truda de 15 ani a oamenilor pădurii. Pădurarul Vasile Chioreanu e revoltat. Intristat chiar, de elementara educație a celui care i-a spintecat virful, doborîndu-l...

Inginerul Maxim Doț, șeful ocolului, mă invită într-o poiană golașă, în apropierea pinilor. Cîteva hectare de pini nu mai sint. Au ars incendiate, și nu din senin. Din vina unor oameni. Unii au fost prinși. Am aflat și un episod trist. Într-o zi de vară, un om în toată firea a fost curios să vadă cum arde iarba uscată. Și a văzut.

S-au plantat și nuci. Dar oameni înrăiți i-au devastat. Cine sint ei? Cu siguranță pășări călătoare, lezeși și trintori cu antecedente penale și adevărîntă de achizitori de sticle și borcane dată de I.C.V.A., precum Csengeri Aladar, Lăcătuș Iosif, Albu Simion și Ernest, Muza Iosif sau Zolaszek Nicolae, care au fost foarte de curînd surprinși din nou devastînd pădurea. De data aceasta, cu 66 de arbori pregătiți pentru negoț!

Consilierul juridic Ilie Măicăneanu îmi povestește un alt fapt care nu poate să nu-ți umple sufletul de revoltă. Undeva, pe malul unei ape, în apropiere de Smida, doi pădurari își făceau rondul obișnuit. Era perioada cînd peștii își depuneau icrele. Au zărit cîteva umbre, apoi, asupra unuia din pădurari s-a repezit o umbră, de fapt un braconier, apoi altul... Pînă la urmă, 4. Pădurarul a somat, apoi a fost nevoit să tragă cu arma de vînațoare. Lovit grav de braconierii-huli-gani, a stat 19 zile în spital, iar unul dintre braconieri, cu 21 de alice în picior, a rămas cu 15 la sută invaliditate...

Ne-a fost dat să întîlnim și în drumul nostru prin pădure un fapt trist. Un grup de copii, însoțiiți de profesorul lor, mergeau în excursie. Cu profesorul în frunte. Deși s-au făcut cu trudă și sudoare alei, sfidînd munca oamenilor pădurii, traversau prin plantații ca pe bulevard...

Dar pădurea crește. Și dealul se consolidează. Oamenii pădurilor o ajută. Pe măsura puterilor. Oamenii-cioturi? Da. Mai sint și din aceștia. Din păcate!

CONSTANTIN MUSTĂȚĂ ■

Da și nu

„Sacrificări din necesitate”, dar din necesitatea cui?

Asistăm, uneori, la întîmplări aproape incredibile: oameni care pînă la un timp au avut un comportament normal, o situație socială onorabilă, ajung, spre surprinderea tuturor, la săvîrșirea de fapte reprobabile.

La drept vorbind, surpriza amară a celor din jurul unor asemenea indivizi nu coincide cu momentul alunecării celor în cauză pe povirnișul incorectitudinii. Nu la cazurile accidentale, de culpă fără intenție vrem să ne referim în rîndurile de față, ci la aceia care săvîrșesc acte antisociale în mod premeditat, care, deși au și discernămintul și timpul necesar pentru a „cîntări” acțiunile preconizate, în pofida consecințelor inevitabile, se lasă totuși tentați de himere...

Cu respectul cuvenit față de categoria socială din care a făcut parte, cu regretul profund că un asemenea om s-a lăsat atras în mlaștina incorectitudinii, ne vom referi, de această dată, mai ales la cazul

medicului veterinar Alexandru Hațegan, fost igienist la abatorul Luduș din județul Mureș.

Să obții un asemenea titlu înseamnă, înaltele de toate, o muncă asiduă, îndelungată, de la prima zi de școală elementară pînă la ultimul examen de facultate. Dar la capătul aștor eforturi vine satisfacția împlinirii. O împlinire care se cere mereu consolidată, care poate atinge culmi tot mai înalte, cu condiția de a te consacra cu întreaga capacitate profesiei aște, de a munci și trăi în demnitate...

Cum poate cineva să periclitaze o asemenea perspectivă lăsîndu-se tentat de incorectitudinii?

El, bine, oricît s-ar părea de cludat, medicul veterinar Alexandru Hațegan și-a asumat un asemenea risc. Chiar dacă n-a fost el inițiatorul ilegalităților ce urmau să se comită la abatorul din Luduș, ci recepționarul de animale Petru Tărcuș, împreună cu gestionarul abatorului, Vasile

Pop, adevărul este că s-a lăsat atras în cursa periculoasă a infracțiunii. Dealtfel, procedul conceput de Tărcuș și Pop nici n-ar fi putut să fie aplicat fără concursul medicului veterinar. „N-aveți nici o grijă! — I-au asigurat aceștia. Ceea ce am gîndit noi să facem nu poate da nimănui de bînuit... Putem obține venituri substanțiale fără nici un pericol... Am analizat noi bine situația... Totul este în perfectă „regulă” (?). Într-adevăr, planul conceput dovedea „originalitate” și abilitate, deoarece se referea la crearea unor mari plusuri de carne realizate pe seama confiscărilor din „motive” medicale, a unor părți din animalele sacrificate „din necesitate”. Spre exemplu, dacă cineva aducea la abator o vacă ce trebuia sacrificată „din necesitate” (se presupunea că avea o rană la picior), medicul veterinar era acela care aprecia care porțiune este contraindicată pentru consum și trebuie confiscată, fie pentru a fi transformată în diverse subproduse industriale, fie pentru distrugere prin ardere sau îngropare.

„Ideea” inițiatorilor a fost aceea de a-l convinge pe medicul veterinar să indice pentru confiscare o cantitate de carne mult mai mare decît cea afectată — diferența urmînd să constituie sursa unor plusuri, respectiv a unor venituri ilicite substanțiale.

Prin „metoda” folosită de infractori — așa cum aveau să stabilească cercetările efectuate de cpt. Ion Magheșan din miliția județului Mureș — au fost acumulate asemenea cantități de carne, incit au

fost onorate fictiv sau parțial fictiv 46 de contracte de animale.

Așadar, lăsîndu-se tentat de avantaje, chit că proveneau din ilegalități, medicul veterinar a acceptat propunerea fără să se gîndească profund la consecințe.

Asupra acestui moment critic din viața celor care săvîrșesc pentru prima dată asemenea abateri grave de la normele de etică și echitate, de la legile țării, am dorit să reținem atenția, pentru că, după cum atestă numeroase cazuri, indeosebi în care sint implicate persoane care îndeplinesc diverse funcții administrative, fără concursul cărora, elementele infractoare versate n-ar putea să-și atingă scopul, dacă în astfel de momente cruciale ar fi puse în balanță consecințele, mulți oameni n-ar mai ajunge în boxa acuzațiilor și de acolo în altă parte.

Exemplul relatat în rîndurile de față vorbește de la sine.

În timpul cercetării și judecării sale, medicul veterinar avea să recunoască și să regrete profund faptele comise, dar la ce mai puteau ajuta regretele cînd prejudiciul cauzat avutului obștec sub paravanul „confiscărilor din motive medicale” ajunsesse la peste 260 000 lei?

Drept pentru care, instanța l-a condamnat pe Alexandru Hațegan la 5 ani închisoare, pe Vasile Pop la 7 ani închisoare, iar pe Petru Tărcuș la 8 ani închisoare și la confiscarea parțială sau totală a averii.

MIHAI GROZAVU ■

„E timpul ca medicina să răsplătească mai consistent investițiile materiale și morale făcute pentru ea”

Sandu Stoichiță; medic primar, șef de lucrări în cadrul Policlinicii universitare Vitan din București; membru în Biroul de conducere al Societății române de gastroenterologie din U.S.S.M. și vicepreședinte al filialei din Capitală a Societății române de medicină generală; membru corespondent și de onoare al Societății polone de medicină, al Asociației internaționale pentru studiul ficatului, al Consiliului științific al Asociației europene și mediteraneene de proctologie, al Societății franceze de gastroenterologie, al Societății americane de endoscopie, al Asociației franceze pentru progresul științelor, al Societății franceze de proctologie, al Societății de medicină din Paris.

— Nu începe nici o îndoială că sînteți, nu după vorbe amabile, ci după fapte concrete, unul din gastroenterologii noștri de elită: ea atare, aveți calitatea de a discuta, în deplină cunoștință de cauză, despre starea actuală a acestei discipline; care este ea, tovarășe doctor Stoichiță?

— Față de condițiile pe care le are la dispoziție, prin grija atenției și neîntreruptă a partidului și statului, gastroenterologia românească începe, după opinia mea, să piardă tot mai mult teren. Asta, repet, în ciuda eforturilor materiale ale societății și în ciuda unei frumoase tradiții, asigurată de înaintași cu contribuții remarcabile, ca profesorii Hațieganu, Nanu Măscel, Fodor, Băltăceanu și alții. După mine, care de ani și ani încerc să mă fac auzit, nici nu e de mirare că se întâmplă așa, de vreme ce ministerul n-a considerat de cuviință să înființeze citeva clinici de specialitate noi, măcar în marile centre medicale, la Iași, la Timișoara, la Tîrgu Mureș, la Craiova.

— Cîte clinici de gastro sint în prezent?

— Două, la Cluj-Napoca, unde se continuă tradiția profesorului Fodor, și la București, la Fundeni. Starea gastroenterologiei s-a înrăutățit și continuă să se înrăutățească tocmai datorită acestui monopolism, pe care unii n-au știut, iar alții n-au avut interes să-l combată.

— Ce vreți să spuneți? Puteți da citeva exemple?

— Desigur. Iată, cea mai importantă clinică de cardiologie din Capitală funcționează la Fundeni, dar clinici asemănătoare sint și la Coltea, și la Caritas, și la Municipal! La fel stau lucrurile în materie de reumatologie. Există în București un centru specializat, dar și alte citeva clinici pe profil, renumite, la Urgență, la Vitan, la Grivița!

— Dar aici, la Policlinica Vitan, ce e? Nu-i o clinică de gastro?

— Avem doar un staționar de diagnostic cu 27 de paturi și aceste două camere în care facem, zilnic, stagiul de medicină internă cu 18 studenți și, de 4 ori pe săptămînă, endoscopii. E cam îngust aici pentru 25 de persoane, nu-i așa?

— Cam îngust, e adevărat. Tovarășe doctor, ce-i aceea o endoscopie?

— Pe scurt, o metodă modernă și eficientă de precizare a diagnosticului. Ea folosește un fel de sondă care, introdusă în interiorul tubului digestiv, permite transmiterea unor imagini clare ale eventualelor modificări patologice. Ceea ce se intuia cîndva prin palpare, se vede azi cu ochiul liber prin intermediul endoscopului. Tehnică de vîrf foarte prețuită pe plan mondial, endoscopia e puțin utilizată la noi, deși ea poate juca, voi reveni asupra acestui aspect, un rol foarte important în depistarea precoce a ulcerului și cancerului gastric. Serviciul nostru are la activ peste 9 mii de endoscopii, prin care s-au descoperit aproximativ 750 de tumori.

— De ce e puțin utilizată? Nu-s suficiente endoscoape? Sint ele prea scumpe?

— Sint scumpe, cam 4 mii de dolari bucata, dar avem destule. Omul și sănătatea lui găsindu-se în România socialistă la cel mai mare preț, partidul și

statul au alocat fonduri, iar ministerul, nimic de zis, a dotat o sumedenie de spitale, din București, din Timișoara, din Rîmnicu Vilcea, din Cluj-Napoca, din Arad, din Craiova, din Șimleu și așa mai departe, cu endoscoape.

— Și atunci care-i necazul?!

— Sint endoscoape suficiente, dar zac, se deteriorează și se învechesc.

— De ce, tovarășe Stoichiță, de ce zac?

— Asta e tristețea, că n-are cine să lucreze cu ele! Din cauza monopolismului de care vorbeam, nu s-a format un număr corespunzător de cadre, pentru a minui un endoscop fiind nevoie, firește, de o specializare, treaba fiind pretențioasă, existînd și unele riscuri de diagnostic. Zadarnic am încercat de aici, de la Vitan, să convingem ministerul de necesitatea formării de gastroenterologi și endoscopiști! În 10 ani, am fi scos 100 de endoscopiști! Am întocmit programe detaliate, prevăzînd o zi de specializare pe săptămînă timp de 3, de 6 sau de 9 luni, dar n-am găsit audiență. Ni s-a dat să înțelegem că nu ni se pot încredința cursurile respective datorită lipsei unei baze clinice, singura existînd, cum spuneam, la Fundeni. Am cerut bază clinică și ni s-a explicat că n-o putem primi din cauza lipsei cursurilor! Și uite-așa, ne-am învîrtit și ne învîrtim într-un cerc vicios, de pe urma căruia, fiind vorba despre niște investiții serioase, pierdem cu toții. Pe de-o parte, aparatele nu-și ating scopul pentru care au fost importate, pe bani grei, pe de alta, experiența acumulată aici, foarte apreciată și solicitată în străinătate, se irosește. Amorțea aceasta nu mi se pare în regulă. Pentru un strung care zace într-o fabrică e tras la răspundere directorul, pentru un endoscop nu e tras nimeni la răspundere?! Partidul și statul au alocat fonduri, oare nu e normal ca ele să fie folosite cu chibzuință și discernămint? Ne putem oare permite să aruncăm pe apa sîmbetei atîtea mii de dolari?

— Nu, tovarășe doctor, nu ne putem permite. Ca să ne lămurim mai bine, cîți endoscopiști calificați lucrează în prezent în gastroenterologia noastră?

— Cîteva. Alexandru Oproiu la București, Oliviu Pascu la Cluj-Napoca, Carol Stanciu la Iași, cu observația că ultimul, participant la un curs de specializare ținut în Anglia, n-are la dispoziție nici un endoscop! Exact, să nu uit, și Ioan Pușcaș.

— Pentru că tot veni vorba, care e părerea dumneavoastră despre activitatea doctorului Ioan Pușcaș din Șimleu?

— Pușcaș e, n-am nici un dubiu, un profesionist de toată isprava. Foarte muncitor și perseverent, el a făcut pentru gastroenterologia românească mai mult decît au făcut unii specialiști cu renume. Deși tînr, Pușcaș a pus la punct un medicament și a publicat o monografie care, fără să epuizeze problematica, aduce o sumedenie de puncte originale, demne de atenție și de respect profesional.

— Anunțați mai devreme că veți reveni asupra unor aspecte legate de diagnosticul precoce; poate că a venit vremea s-o faceți; vă ascultăm.

— Întreaga lume medicală contemporană face eforturi pentru diagnosticarea precoce a maladiilor, iar noi, chiar dacă oarecum rămași în urmă, avem datoria să ne aliniem acestei lupte, avantajăți fiind și de excelențele condiții materiale puse la dispoziție. Altfel zis, a venit vremea să luăm trenul de pe peron, nu din mers! Am să caut să fiu scurt și explicit. În cazul cancerelor gastrice descoperite timpuriu, bisturiul poate salva 9 bolnavi din 10. Dacă aceleași maladii sint depistate cu întîrziere, raportul e invers și 9 bolnavi din 10 se prăpădesc. În plus, diagnosticată precoce, orice maladie poate fi mai ușor stăpînită, tratamentul fiind mai scurt, mai eficient, mai puțin stresant pentru pacient și, firește, mai ieftin. În condițiile în care, la noi, asistența medicală, foarte costisitoare în alte părți, e gratuită, s-ar părea că problema fondurilor nu se pune. Nu-i așa. Societatea a tot investit în rețeaua sanitară, modernă și dotată cu toate cele necesare, a

venit timpul ca și rețeaua sanitară să răsplătească mai consistent investițiile materiale și morale făcute pentru ea. Nu zic că n-o face, dar e destul loc pentru mai bine.

— În ce sens?

— Metodele și tehnicile de vîrf se cer introduse mai repede, cu mai mult curaj și pe o scară mai largă. Medicina noastră, învățămîntul medical parcă nu sint într-o măsură suficientă disponibile la nou. Am să dau un exemplu, poate nu cel mai semnificativ, dar primul care-mi vine în minte. Ca îndrumător didactic, am organizat citeva gale de filme de specialitate, iar succesul a fost net, studenții venind în număr din ce în ce mai mare. Din păcate, noi folosim metodele audiovizuale timid și sporadic, unele voci chiar riscînd să le considere o distracție, o favoare acordată studenților care altfel nu vor să învețe! Nu-i așa. Dacă dintr-un curs de două ceasuri, e demonstrat științific, un student poate reține pînă la 50 la sută din subiect, dintr-un film de 20 de minute el poate reține pînă la 70 la sută. Această proporție crește dacă pelicula nu e strict didactică. Clar, nu?

— Clar; vă rugăm să continuați.

— Ar trebui să se acorde o atenție mai mare unor discipline de avangardă, geneticii medicale, de pildă, despre a cărei condiție ingrată „Flacăra” a scris, pe bună dreptate, nu demult. Altoră, imunopatologiei, informaticii și ciberneticii medicale, patologiei celulare, fără de care spitalul de miine nu poate fi conceput. În alte părți, aceste discipline sint la loc de cinste. La noi, nu. Cînd vom ajunge la concluzia că sint necesare, mai devreme sau mai tîrziu o vom face, iarăși vom fi în întîrziere, iarăși vom avea de recuperat un decalaj.

— Tovarășe doctor Stoichiță, ce impresie vă lasă învățămîntul superior medical, firește în ceea ce privește gastroenterologia?

— E temeinic și solid, recenta Lege sanitară, în elaborarea căreia un rol de seamă a revenit secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, punîndu-l pe baze moderne, consolidate. Numai că el ar trebui să fie mai deplin integrat.

— Anume?

— Care e principalul său scop?

— Dacă ne întrebăm, o să ne străduim să vă răspundem. Cît mai buna pregătire sub toate aspectele a absolvenților, e exact?

— În linii mari, da. După statistici, un medic de medicină generală abia ieșit de pe băncile facultății se confruntă cu aproximativ 100 de boli, pe care trebuie să le diagnosticheze și trateze. Cu unele îi va fi lesne, căci le-a învățat foarte bine în cei 6 ani de studii, cu altele însă se va descurca mai greu, întrucît afecțiunile pancreasului, de pildă, ale căilor biliare, ale intestinului subțire, ale venelor i-au fost mai puțin lămurite, ele ocupînd spații neînsemnate în programa școlară. Avînd probleme, va trimite bolnavii către eșaloanele superioare unde, venind suferinzi din mai multe părți, se vor produce încălcări, actul medical făcîndu-se în grabă și, nu o dată, superficial. Normal ar fi, e o opinie strict personală, izvorită dintr-o experiență pe care imi permit s-o consider cuprinzătoare, să se procedeze la un inventar al celor 100 de boli, pregătirea studenților desfășurîndu-se în funcție de frecvența și importanța lor, interdisciplinar, prin legarea specialităților.

— Ce înțelegeți prin interdisciplinar? Dar prin legarea specialităților?

— Să luăm ulcerul gastric. El se predă, în prezent, studenților în ani diferiți, două ore de medicină internă într-un an, două de radiologie în alt an, două de anatomie patologică într-altul și așa mai departe, mare parte din cunoștințe pierzîndu-se pe parcurs. Cred că cea mai bună soluție ar fi legarea cunoștințelor, predarea lor prin cooperare. Ar lua și mai puțin timp, două ore cu totul, iar studentul ar pleca din facultate — cu esențialul, fără riscul de a se pierde în detalii neesențiale. Ce ziceți?

OIDIU IOANIȚOIA ■

Ce e nou in

Metalurgie

Invenția „Instalație automată de transport mecanizat a laminatelor, între cajele unui laminor de profiluri ușoare, în linie” (autori: inginer Augustin Rodina și tehnician Otto Müller, din cadrul Întreprinderii „Oțelul Roșu” — Caraș-Severin) permite reducerea apreciabilă a muncii manuale la o serie de trecri intermediere, îmbunătățește condițiile de lucru, mărește capacitatea de producție a instalației prin scurtarea timpilor de opriri intermediare, sporște sensibil productivitatea muncii, ieftinînd prețul de cost al laminării, deoarece procentul de rebuturi este și el mai mic.

Ca urmare a acestei invenții, Întreprinderea „Oțelul Roșu” este în măsură să livreze un plus important de rebuturi ușoare.

Construcții de mașini

Un colectiv de inovatori al Întreprinderii „Tractorul” — Brașov, alcătuit din ing. Ioan Moșneag, ing. Dorin-Marcel Stanciu și ing. Nicolae Sovăială, au conceput o „Mașină semiautomată pentru călit arbori cotiți”. Este vorba de un agregat semiautomat, care călește arborii cotiți numai acolo unde este necesară o asemenea operație pretențioasă, respectîndu-se totodată parametrii tehnologici pentru realizarea unei calități excepționale. Mașina reduce timpul de reglare pentru diversele tipuri de suprafețe, permite ca toate operațiile să se facă dintr-o singură prindere a arborelui cotit în mașină și contribuie în același timp la creșterea apreciabilă a productivității muncii.

Producția de medicamente

Laboratorul galenic din Tîrgu Mureș este o adevărată stație-pilot a Oficiului farmaceutic, în care sint create, încercate și fabricate medicamente cu o largă utilitate și cu efecte curative verificate în practică.

Farmacista principală Georgeta Pantea a pus în evidență o gamă diversă de preparate, unele înlocuitoare ale medicamentelor de import. Așa după cum se apreciază și de către personalul farmaciilor, preparatele intrunesc calitățile celor furnizate de industria republicană sau livrate de alte firme străine.

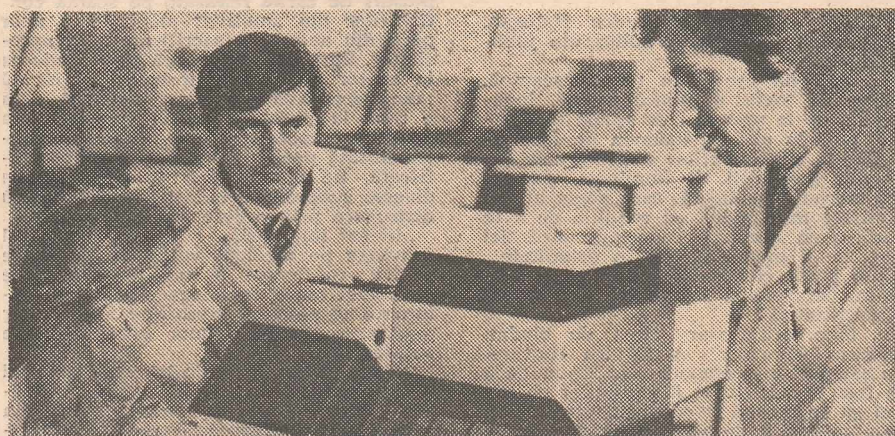
Între produsele originale remarcăm soluția „aetherolei composita-M”, soluție înlocuitoare a rovacolului, ce se întrebuintează în tratamentul colicii hepatice și biliare. Mai adăugăm și noul produs hepatobil, utilizat curent în bolile ficatului.

Ecologie

Invenția „Procedeu de fixare a particulelor de cenușă evacuate hidrolic de la termocentrale”, autor ing. Constantin Rotaru, din cadrul Institutului de cercetare și proiectare pentru sistematizare, locuințe și gospodărie comunală — București, reprezintă o importantă contribuție la rezolvarea unei stringente probleme privind protecția mediului înconjurător: este vorba de „legarea” reziduurilor de cenușă evacuate din termocentrale prin mici cantități de reziduuri coloidale nămolose, provenite de la stații de epurare sau din alte surse.

În felul acesta dealurile de cenușă iau forma unor mase compacte, care nu mai sint spulberate de vînt după evaporarea apei.

Realitatea ilustrată

Realizare a laboratorului 22 al Centrului de cercetare pentru tehnica de calcul, aparatul electronic de control și casă — 8020 va funcționa în marile magazine și autoserviri către sfîrșitul anului. El va înlocui actualele case de marcat.

Această casă electronică va permite ținerii unei evidențe foarte amănunțite a întregii activități de desfășurare a mărfurilor în fiecare raion și chiar la fiecare vinzător în parte. Un minicalculator stabilește automat suma totală de plată, înregistrează suma predată de către cumpărător, stabilește restul, iar după cuplarea unui dispozitiv special, emite monedele de rest. Un alt dispozitiv — cititorul de etichete — transmite mașinii comanda pentru prelucrarea stocului pe sortimente pentru fiecare raion de măruri. Astfel, în fiecare moment se poate ști cu precizie care produse au căutare și care nu. Se renunță, astfel, definitiv, la neplăcutele inventare.

Cărămida — un material de construcție care își recucerește locul cuvenit

Care sînt, la ora actuală, în confruntarea cu înalta productivitate a panourilor de beton, șansele banalului și arhicunoscutului material de construcție numit cărămidă? Altfel spus, astăzi, în plin efort general pentru reducerea continuă a consumurilor de energie, betonul, mare consumator de energie, poate fi înlocuit de cărămidă?

Întrebările de mai sus, care pot fi foarte ușor contopite doar într-o întrebare, ne-a răspuns inginerul Amedeu Bias, tehnologul secției de produse ceramice din cadrul Întreprinderii de materiale pentru construcții din Iași. Dar mai întâi a ținut să ne facă o scurtă și necesară istorie a fabricii de cărămidă din Iași, istorie pe care ne-am străduit să o consemnăm în linii mari. Deci i s-a spus mai de mult, pe la începuturi, adică prin 1960, Fabrica de cărămidă din Iași. Avea să fie, încă de pe atunci, cea mai mare fabrică de cărămidă din Moldova. 320 000 de cărămizi normale pe zi, adică 32 de apartamente pe zi! A apărut, așa cum era și firesc, sub poalele unui uriaș deal de argilă, deal din care a început să muște cu lăcomie. Ceva mai târziu, concurență fiind cărămida de înaltă productivitate a panourilor din beton, fabrica și-a diversificat producția, schimbându-și totodată și numele. Deci i s-a mai spus și Fabrica de cărămidă și țigle. În vremea mai din urmă, tot din cauza ofensivei betonului, cărămidă s-a transformat, numindu-se bloc ceramic. Și nu este vorba doar de o schimbare de denumire. Chiar dacă în realitate fosta fabrică de cărămidă produce tot cărămidă, ea se numește la ora actuală secția de produse ceramice.

— Vorbim, așadar, avea să continue

interlocutorul nostru, nu despre cărămida fabricată după vechile și atit de cunoscutele metode, ci despre o cărămidă rezultată dintr-un modern și complex proces tehnologic, o cărămidă care a încercat să țină pasul în bătălia destul de inegală cu prefabricatele de beton. Ultima denumire a fostei fabrici de cărămidă reprezintă totodată o importantă etapă, întrucît blocurile ceramice de mare echivalență pot concura cu șanse mari prefabricatele de beton.

— Am consemnat, printre altele, două noțiuni: cărămidă normală și bloc ceramic de mare echivalență. Ar fi cazul să înțelegem mai în amănunt aceste două denumiri.

— Ar fi vorba, mai exact, de trei noțiuni. Cărămida normală nu se cere a fi explicată. Este cărămida obișnuită. Cărămida eficientă, termen pe care încă nu l-am amintit, ar fi o cărămidă mai mare, cu goluri, înlocuind, cu calități sporite, 3,2 cărămizi normale. Au apărut în ultima vreme, din necesitatea de a mări productivitatea muncii, dar și din alte motive, blocurile ceramice care înlocuiesc 7,8 cărămizi normale.

— Între motivele care au determinat apariția cărămizilor eficiente și a blocurilor ceramice ați amintit o mai ridicată productivitate a muncii la cărămizile eficiente și blocurile ceramice, dar, în aceeași măsură, se poate vorbi, credem noi, și despre o reducere a consumului de energie.

— Iată în acest sens câteva cifre edificatoare: pentru 10 000 cărămizi normale, necesare construirii unui apartament, se consumă 870 kW/oră. Același apartament poate fi construit din 1810 cărămizi eficiente, pentru a căror ardere și fabricație se consumă doar 700 de kW/oră. Dacă

am folosi blocurile ceramice, fapt care se va și întâmpla în viitorul cel mai apropiat, întrucît, în ceea ce ne privește, întreaga producție a secției noastre s-a orientat cu precădere înspre acest ultim produs, vom folosi doar 1280 de blocuri ceramice pentru a căror fabricație se consumă aceeași cantitate de energie electrică, adică tot 700 kW/oră, ca la cărămizile eficiente. Deci, dintr-o scurtă privire aruncată asupra acestei probleme care nu este deloc atit de simplă cum s-ar crede, constatăm o importanță redusă a consumului de energie, precum și o însemnată creștere a productivității muncii. Acestor două aspecte să le mai adăugăm și faptul că, dată fiind structura cărămizilor eficiente și a blocurilor ceramice, cu goluri, greutatea construcției scade simțitor. Dar, după părerea mea, nu greutatea scăzută a construcției ar fi marele avantaj, ci caracteristicile termoconductoare superioare ale unei construcții din cărămidă cu goluri, goluri care nu afectează cu nimic rezistența construcției.

— Înțelegem că în fața cărămizilor eficiente și a blocurilor ceramice se deschid perspective din cele mai importante. Și totuși, dintr-un dialog avut la conducerea Trustului de construcții din Iași, tovarășul Luca Petru, directorul adjunct al trustului, ne-a dat câteva cifre, pe care, sinceri să fim, nu știm cum să le interpretăm: s-au construit în ultimii patru ani la Iași, oraș în care se construiește foarte mult — ca volum de construcție. Iașul s-ar situa cam pe locul trei în țară — peste 4 000 apartamente din cărămidă. E mult, credem noi, în contextul unei totale ofensive a betonului. Se vor construi în acest an alte 1 633 de apartamente din cărămidă. E puțin, credem noi, date fiind posibilitățile pe care le oferim dumneavoastră acestui beneficiar aflat atit de aproape. Ei bine, în anul 1980 se vor construi doar 24 de apartamente din cărămidă. E mult prea puțin, în condițiile în care, lucrându-se la patru lanțuri, adică la patru macarale, care asigură aprovizionarea, din prefabricate se construiesc zilnic 11 apartamente. Și pentru ca datele să fie cit mai complete, să notăm că tovarășul Luca Petru ne-a mai declarat, în legătură cu efectivul de zidari, că numărul total al acestora, deocamdată, se ri-

dică doar pînă la 780, iar trustul ar avea nevoie de cel puțin 1 000 de zidari. 1 000 de zidari, a precizat tovarășul Luca, nu pentru a ridica apartamente din cărămidă, ci pentru a zidi, la fundații și la baie, cele 16 600 000 cărămizi, din care 3 000 000 de cărămizi normale. Acestea sînt datele problemei. Care este părerea dumneavoastră?

— Mă surprinde numărul mic de apartamente din cărămidă pentru anul 1980, dar ar exista, fără să cunosc problema în amănunt, o explicație, aceea a productivității panourilor de prefabricate corelată cu numărul scăzut de zidari, fenomene care fac ca produsele noastre să cunoască o mai largă întrebuintare în construcțiile din zona rurală, unde ritmul de construcție este mai lent, unde necesarul de locuințe nu este atit de stringent ca la orașe, și unde mina de lucru calificată în lucrări de zidărie este, după toate aparențele, mai numeroasă.

— Cu alte cuvinte, relansarea cărămizii, sub forma cărămizilor eficiente și a blocurilor ceramice, este strins legată de existența unui cit mai mare număr de zidari?

— Întocmai. Blocurile ceramice sînt foarte eficiente și economice din punctul de vedere al consumului de energie, consum care, datorită unor mai recente preocupări, a scăzut aproape la jumătate. Ar fi vorba, de exemplu, de un experiment care a dat rezultate foarte bune: în masa de argilă a cărămizilor eficiente și a blocurilor ceramice a fost inclus un combustibil inferior, șlamul sau sterilul provenit de la stațiile de flotație ale exploatărilor carbonifere, combustibil care era, pînă mai ieri, aruncat. În procesul arderii, acest șlam a eliberat o importantă cantitate de energie calorică, reducînd la aproape jumătate consumul vechi de energie. Dar, din punctul de vedere al productivității, comparată cu cea a panourilor din prefabricate, blocurile ceramice au de învins sau rezolvat și acest obstacol. Și, după părerea mea, nu peste prea mult timp, acest obstacol va fi depășit. Banala și arhicunoscuta cărămidă își va recuceri, printre materialele de construcție, locul ce i se cuvine, adică un loc de cinste.

VICTOR NIȚĂ ■

Un fabulos tezaur de vitamine puțin valorificat:

(Urmare din pagina 1)

Primele cercetări sistematice privind structura și importanța economică ale fructelor de cătină încep în țara noastră în cursul anului 1953 și meritul principal revine profesorului Ion Brad, la data respectivă cercetător la Institutul de cercetări alimentare din București. Analizele de laborator îl conduc la constatarea că fructele de cătină albă au un conținut de substanță uscată de 15-20%, conținutul de acizi organici exprimat în acid malic este de 5,05%, că în fructe proaspete B-carotenul reprezintă 7,5 mg%, β-carotenul în ulei, 90-110 mg%, iar vitamina C se găsește în proporție de 151 mg%. Cercetări prin cromatografie îl fac să constate apoi existența a cinci fracțiuni lipidice, precum și prezența acizilor malic, citric și succinic, precum și a unor substanțe de tip polifenolic.

Lucrarea este omologată, dar sfîrșește prin a fi abandonată, pretextându-se oportunitatea de valorificare a altor cercetări. Ion Brad nu se lasă însă descurajat de aceste prime insuccese și continuă insistent cercetările, investind în acest scop uriașe disponibilități fizice și sufletești. Organizează ani la rînd studii la fața-locului, în Delta Dunării sau în zonele subcarpatice din Vrancea și Trotuș, înfruntînd armatele de țințari și gerurile năprasnice din ianuarie și februarie, singur sau aproape singur de fiecare dată, și totuși numai din dorința de a cunoaște planta în dinamica dezvoltării sale, pentru a marea timpul optim de recoltare, sau pentru a determina componentele de structură în funcție de anotimp și condiții pedoclimatice. Trăind ani la rînd în robia dulce a cercetărilor de laborator, cu o viață intrupată numai din pasiunea pentru cunoaștere și adevăr — cercetătorul Ion Brad ajunge treptat la câteva descoperiri prioritare. Investigatiile repetate îl obligă să constate că arbustul de Hippophae rhamnoides prezintă în întregime un veritabil depozit de substanțe prețioase, că deci tulpina, frunzele și rădăcina pot fi utilizate deopotrivă pentru extragerea unor compuși utilizabili în industrie. Iată lista componentelor de bază descoperite de profesorul Ion Brad și de către alți cercetători. Vitamina C în proporție mai mare decît în orice altă plantă cunoscută, acid malic, acid citric, acid succinic, acid acetic, acid chinic, un factor inhibitor al oxidării acidului ascorbic, vitaminele B₁, E, B₆, acid folic, inozitol, acid nicotinic, provitamina A, vitamina E, violaxantină, flavoxantină, xantofilă, criptoxantină, caroten, izoramnetol, kemferol, substanțe terpenice, taninuri, un alcaloid și o substanță spumantă tensioactivă, acizi grași saturați și nesaturați și esterii lor, substanțe minerale diferite macro și micro elemente, enzime. Dar lista rămîne deschisă.

Din păcate acest travaliu imens, încheiat cu rezultate atit de spectaculoase, nu s-a bucurat decît de o atenție modestă, iar efectele terapeutice ale extractelor de cătină, semnalate în repetate rînduri de autorul cercetărilor, nu au fost privite cu interesul care-l meritau.

Situația l-a obligat să renunțe pentru o vreme la ideea valorificării arbustului de cătină și să-și îndrepte atenția numai pentru rezolvarea altor teme de cercetare. În calitate de cercetător al Institutului de cercetări agronomice, apoi ca șef de sector biochimic la I.C.C.P.T., Ion Brad a publicat singur sau în colaborare cu alți specialiști un număr de 65 de lucrări de biochimie cu o arie tematică extrem de variată. În 1972 ocupă prin concurs un post de profesor titular la Facultatea de fizică și chimie a Universității din Craiova, iar în cursul anului 1976 este numit provizoriu șeful catedrei de științe ale naturii din cadrul aceleiași universități. Dar în tot acest rîstimp, profesorul Ion Brad n-a părăsit nici o clipă ideea valorificării arbustului de cătină.

CĂTINA ALBĂ

— În iarna anului 1969 — ne povestește interlocutorul nostru — s-a întimplat așa că într-o dimineață mi-am dus feciorul la cinematograful „Timpuri noi” din Capitală. Într-unul din filmele destinate școlărilor realizatorii au ținut să înfățișeze un grup de elevi care stringeau fructe de cătină albă. A fost menționat de asemenea și faptul că produsul este destinat exportului. Atunci într-o clipă am descifrat tot misterul ce învălăda de ani de zile cercetările din străinătate. Am priceput cu alte cuvinte că în laboratoarele de acolo planta își desconfisase secretele, că devenise tocmai de aceea un veritabil produs strategic. A doua zi am trecut la redactarea unui studiu de sinteză în care am demonstrat pe baza cercetărilor efectuate pînă la data respectivă că prin valorificarea industrială a arbustului de cătină și în principal prin obținerea uleiului și prafului de cătină se pot obține venituri de citeva ori mai mari decît prin vinzarea brută a fructului recoltat. Am arătat că se pot recolta anual 1 000 tone de fructe de cătină (ulterior am apreciat această cantitate la 1 500), că în prezent tona se vinde cu 500 de dolari, iar prin prelucrarea unei tone de hippophae s-ar putea obține 5 000 de dolari! Am mai menționat că prin selecționarea și înobilarea arbustului, un hectar cultivat cu 1 000 de exemplare ar putea produce pînă la 15 000 kg fructe. Acestea și multe altele.

Bucurîndu-se de un sprijin activ din partea C.N.S.T.-ului, care s-a angajat să finanțeze în continuare cercetările, profesorul Ion Brad a considerat necesar să comunice rezultatul investigațiilor personale unor virtuali colaboratori. Fire generoasă și deschisă, cercetătorul a multiplicat studiile consacrate cătinei albe, încredințîndu-le mai multor institute de cercetări. În felul acesta planta a devenit obiect de cercetare în cadrul mai multor laboratoare, dar în același timp coordonatorul principal al acestui program colectiv de investigații a putut constata cu stupeoare că a devenit, făcă știința sa, „invocat” al unor studii publicate, dar care consemnau în principal chiar rezultatul propriilor sale cercetări, sau că, în alte cazuri, descoperiri ce-i aparțineau în exclusivitate au apărut pur și simplu sub semnătura unor altor autori.

Dar nici în felul acesta, deci nici prin difuzarea unor comunicări chiar așa prin mijloace puțin onorabile, cătină albă nu a izbutit să trezească interesul principalilor ei beneficiari: industriile alimentare și farmaceutică. Interesată pentru valorificarea uleiului de cătină s-a arătat în schimb industria cosmetică din țara noastră. În clipa de față 10 brevete onorează realizarea practică a unor creme și loțiuni pe bază de Hippophae rhamnoides.

Deosebit de receptivi față de descoperirile profesorului Brad s-au dovedit a fi mai mulți medici curanți din București și provincie, care au folosit uleiul și praful de cătină pentru tratarea unor diverse maladii. În finalul articolului nostru vom oferi citeva exemple în acest sens.

Care sînt deci atributele economice și terapeutice ale fructelor de cătină, demonstrate prin sute de experimente de laborator și prin solicitudinea unor cadre medicale?

Înzestrate cu numeroase substanțe extrem de valoroase pentru buna desfășurare a proceselor biochimice și fiziologice, fructele de cătină albă pot fi utilizate în medicina umană și veterinară precum și în zootehnie. Ele au demonstrat virtuți de excepție în combaterea bolilor de ochi, a bolilor de piele, a bolilor tractusului gastrointestinal, a unor forme de cancer, pentru tratarea degerăturilor, arsurilor provocate de foc sau de expunerea îndelungată la soare, au fost tratate de asemenea cu succes boli provocate de diferite avitaminoze, maladii endocrine sau ale sistemului

nervos. Diferite preparate au fost apoi folosite pentru acțiunea lor „bacteriostatică”, narcotică și sedativă. Profesorul Ion Brad a realizat de asemenea numeroase preparate alimentare pe bază de cătină, sucuri, marmelade, gemuri, siropuri etc.

2. Dar să dăm cuvîntul celor care au folosit în scopuri terapeutice rețetele și produsele medicului Ion Brad, fată pentru început declarația medicului Petre Vlad, șeful secției de oftalmologie a Spitalului județean din Buzău.

— Plecînd de la ideea că planta studiată de profesorul Ion Brad sub forma sa de extract uleios are un conținut bogat în vitamine, am aplicat-o în afecțiuni oculare ce necesitau refacerea țesuturilor oculare, conjunctiva și corneea. Cunoșcînd rolul vitaminelor A și F în metabolismul celor două membrane oculare, am aplicat același produs în afecțiuni degenerative. Mi-am îndreptat atenția și asupra efectului „bactericid” al uleiului și asupra efectului său antialergic. Am tratat astfel arsuri fizice și chimice, keratite microbiene, vîrotice și alergice precum și keratite degenerative. Bazîndu-mă pe o bogată cazuistică, pot să afirm următoarele: în primul moment al aplicării uleiului de cătină se produce o vasodilatație ce se traduce prin înroșirea mucoasei conjunctivale după care urmează o perioadă de liniștire și calmare similară cu cea din tratamentul cu dionină. Refacerea țesuturilor se produce deosebit de repede cu sechele minime sub formă de fine macule corneene. În arsurile de gradul I și II rezultatele au fost, putem spune, spectaculare. Vindecările s-au produs în timp record fără nici un fel de urme și cu refacerea pigmentației naturale a tegumentului. Bune s-au dovedit și rezultatele în kerato-conjunctivite flictenulare de tip allergic. Efectele sînt similare cu cele cortizonice.

Am remarcat excelentul efect biostimulator al uleiului de cătină în cazul transplanturilor de piele. În toate cazurile grefonul s-a prins imediat. Niciodată nu am avut nici cele mai mici cazuri de infecții, ceea ce mă determină să afirm că produsul se recomandă și prin efecte „bactericide” și imuno-chimice. Citez cazul unei fete de 15 ani care a fost internată în spitalul nostru cu o stafilococie a feței ce-i prinsese ambele ochi. La unul din ochi o postură perforase globul ocular în camera anterioară a ochiului. Prin instalații cu ulei de cătină, bolnavul a părăsit spitalul vindecat **de integrum** în trei săptămîni. Mai amintesc cazul unui muncitor care s-a prezentat cu fața desfigurată de arsuri (arsuri de gradul I și II) și care s-a vindecat în 7 zile. Uleiul a avut efecte miraculoase și în tratarea escarelor la persoanele debilitate fizic. O colegă de a mea a folosit același produs la tratarea unor afecțiuni ale aparatului genital, obținînd la fel rezultate neașteptate. Sînt sigur că ne aflăm în fața unei mari descoperiri dar care, pentru a fi pe deplin cunoscută sub toate aspectele, mai are evident nevoie de numeroase studii clinice.

Avînd în vedere marea importanță pe care o constituie identificarea proprietăților terapeutice ale arbustului de cătină, precum și deosebita lui valoare economică, relatarea noastră nu se poate opri aici. Vom publica în continuare alte declarații semnate de către cei care au utilizat în mod practic extractele de hippophae în calitate fie de medici, fie de pacienți, aducîndu-ne în felul acesta modesta noastră contribuție la valorificarea deplină a unei uriașe bogății naționale, anticipate prin cercetările și descoperirile prioritare ale unui activ și generos om de știință, profesor dr. Ion Brad.

Legea ne apără: s-o cunoaștem, s-o respectăm!

Cauza: alcoolul!

Nouăzeci la sută din faptele penale, grave și foarte grave, sînt comise sub influența alcoolului și sînt determinate de acțiunea imprezvizibilă a acestui drog. Mulți dintre făptuitori se trezesc în dimineața următoare, după ce ireparabilul s-a produs, ca după un coșmar.

Șeful de serviciu și-a sărbătorit numirea la Hotel Nord. Vinul, mărturisese, nu reușea să creeze atmosfera pe care și-ar fi dorit-o. Era tirziu. Ei erau obosiți. El și cei câțiva intimi. Apucase să anunțe acasă evenimentul și soția, împreună cu cei trei copii, probabil, îl așteptau. A comandat coniac. Ii plăcea să asculte vorbindu-se despre el. În general, este un om serios, stimat de colegi și, evident, apreciat de superiori.

Ce se știa despre el? Are putere de muncă, poate munci oricît, e meticolos, ordonat și prețios, mai mult decît orice, disciplina. În restaurant n-a mai intrat de șase ani. „Atunci, povestește soția, a sosit acasă cu tăblița indicatoare a unei străzi, nu mai știu care. O rupsesse de pe un gard și o ascunsesse în haină, cît putea fi ascunsă, dar era vesel, cum nu-l mai văzusem de mult. În tinerete îi plăceau goțiile de felul acesta”.

Ultimul coniac l-au băut după ora închiderii. A ieșit primul pe ușa hotelului, parcă din nou tânăr, urmat de prietenii. S-au împrăștiat în căutarea unui taxi. Poate cînta. Era descheiat la palton. Nu-i era frig. Ține minte foarte bine acest amănunt. Nu-și explică de ce. În fața unui restaurant de pe Calea Griviței — lăzi cu sticle goale de bere. Prietenii de serviciu nu-l cunoșteau soțiile din tinerete. Își umplu buzunarele cu sticle. În același timp cu risetele colegilor auzi și vocea paznicului. Simți strînsoarea și mai departe nu-și mai amintește. Nu mai lovide nicodată un om. Iar faptul că, după ce acesta căzuse, îi spărsese în cap o sticlă nu-l poate crede. Știind unde e, soția nu l-a mai așteptat. Pe masa pregătită pentru patru persoane l-a lăsat un bilețel: Tatălui nostru cel iubit și bun LA MULȚI ANI.

Nu crede că după ce va ieși din închisoare va mai găsi în el puterea să se întoarcă la familia dezonorată. N-a crezut că anii și grijile îi pot modifica într-atît reacțiile la alcool. Soția a trebuit să achite daunele civile. Colegii i-au găsit un post de educatoare, ca să-și poată crește copiii nevoiți să înfrunte nu numai absurdul unui destin de care nu se fac vinovați cu nimic, ci și ura îndreptățită a familiei paznicului.

Intr-un sondaj efectuat printre părinți, în urmă cu doi ani — bănuiesc că datele n-au suferit între timp modificări de structură — am formulat următoarea întrebare: „Cum doriți să fie copiii dumneavoastră?” Răspunsurile, în proporție de 99 la sută au fost: „Să fie cuminți”, „Să devină buni specialiști”, „Să fie buni cetățeni”, „Să-și cunoască interesul”, „Să-și iubească părinții”, „Să-și facă datoria în toate împrejurările...” Nădejdi cumpătate și abstracte fiindcă următoarea întrebare a fost: „Ce întreprindeți în acest scop?” Răspunsurile, grupate, au fost: „Le dau tot ce au nevoie”, „Atît cît mă pricep, îi feresc de rele și tentații”.

„Le impun un program sever și riguros”, „Discut cu ei în fiecare seară” și „Le ofer propriul meu model de viață”. Intrucît problema care mă frămînta era tocmai aceea a modelului de viață, m-am mulțumit să transcriu numai rezumatul celor 99 la sută dintre răspunsuri. Am însă, documentindu-mă pentru reportajul de față, retrăind drame și tragedii absurde, convingîndu-mă că uneori viața, care este unică, ia forme ciudate, contradictorii, pentru a se exprima, am căutat și restul de unu la sută, de care-mi aminteam vag. El aparține unui tehnician, Ioan Pricop: „Vreau ca băieții mei să învețe să trăiască frumos. Să nu-i poată coplesii nici viața, nici unilateralitatea unei meserii. În acest scop, mă străduiesc să formeze la ei pasiuni. Și fiindcă pasiunea se formează odată cu competența, îi introduc în tăinele unor plăceri variate, începînd cu tenisul sau patinajul artistic și terminînd, să zicem, cu arta abstractă”.

Munca, fără știința destinderii, rămîne ineficientă, notam eu atunci.

În ziua în care a implinit 20 de ani, Petre Mihăilă se închide în cameră împreună cu prietenul și colegul lui de muncă, Petre Leon, cu două sticle de vin, mîncare și o cutie de table. Momentul festiv este celebrat cu glume, multe nesărate, și împunsături reciproce, care desigur, după ce prietenii au mai cumpărat două sticle de vin, devin apostrofări. Sentimentul de vacanță este supralicitat îndecosebi prin injurături și cuvinte desu-cheate. Năpădiți de o căldură ce-o iau drept curaj, în spațiul strîmt, nu se au decît pe ei pentru a și-l dovedi. Primul care lovește este Petre Leon. La Institutul medico-legal pe corpul lui sînt identificate 169 de lovături, majoritatea cu caracter vital. Petre Mihăilă se refugiază, la început, în baie. Apoi nu-și mai amintește. Invocă, sperîntat paradoxal, existența unei boli ascunse. Sufletul lui, năruit cu speranțe obscure, refuză, ca să poată supraviețui, abisul sub imperiul căruia s-a întors în cameră și a pus foc. Ca un caine care simte în el răul ce-l amenință se aruncă de la etajul întâi, sare garduri, străbate uși, se înarmează cu un topor, și „mușcă”, pentru a se auto-convinge că-i hăituit, că alții sînt cei răi, tot ce înfrînse în cale. Lovește cu toporul în stînga și-n dreapta, ajunge la întreprinderea „Republica”, străbate hale și fugă mai departe, dar nu scapă de el însuși, sare din nou gardul la întreprinderea „23 August”, alte hale, alte alei străbătute cu toporul în mînă, lovește grav un inginer și se refugiază în niște boschete, dincolo de curtea uzinei, unde e prins și imobilizat. Răspunsul medicilor e deprimant pentru el: nici urmă de boală. Acțiunea alcoolului. Va ieși din închisoare la 45 de ani.

Nu există egoism adevărat, ci mutilare. Iar cel ce se plîmbă singur spunînd: „Eu, eu, eu...” poate lipsi din obște. La fel piatra în afara templului, sau cuvîntul sec în afara poemului, sau o bucată de carne ce nu face parte dintr-un trup. Omul nu poate exista în afara legilor, tot la fel cum o cetate nu are semnificație, nici viață adevărată dacă nu este decît aliniere oarecare de pietre.

La această exacerbare a „eu”-ului duc în ultimă instanță orice exces de alcool.

Bătrînul Hodor, muncitor la Săvinești, a avut patru fii. I-a crescut cum s-a priceput și a fost convins că așa e bine, atîta vreme cît el însuși trăiește în stîmă și simpatia prietenilor și a colegilor de muncă. Doi dintre ei sînt la Săvinești, elevi. Cel de-al treilea a plecat la București, ucenic: Traian. Al patrulea, sau primul, fiind cel mai în vîrstă, 23 de ani, Gică, a crescut cam de capul lui. Ultima oară a lucrat la Ovidiu. Piatra Neamț, Ovidiu, București. Un triunghi de destine al aceleiași familii. Despre Traian, 17 ani, se va spune mai tirziu că era un băiat timid, disciplinat și la locul lui. Cel puțin pînă a nu fi fost vizitat de fratele mai mare: Gică. Gică a venit de la Ovidiu special să-l vadă și să se distreze. Traian nu mai băuse pînă atunci alcool. Gică bea în fiecare zi. Băutura îl ajută să se închipească marelui pămîntului și să nesocotească drepturile celorlalți. A nesocoti un drept și a încălca o lege pentru Gică aveau o savoare cu totul deosebită. Cu numai două puncte de sprijin, triumful amenința să se prăbușească. Părintele era pregătit să pareze din mai multe părți, cu excepția uneia pe care n-avea de unde o cunoaște. Balivernele fiului mare despre plăcere, despre „eu” mai presus decît orice.

Frații se întîlnesc la București. În bufetul magazinului BIG Berceni consumă amîndoi o sticlă de lichior. Cantitatea care-l stimulează pe Gică să creadă că lumea se învîrte pentru plăcerea lui. Amețit de bătură, Traian e numai ochi și urechi. Băutura topește conștiințele învecinate, le face indistincte. Gică propune să se distreze. Traian acceptă. Se vor distra astfel. Vor angaja un taxi, Traian va sta în față, Gică-n spate. Fratele mai mare va avea în mînă un cuțit. El va soma pe sofer să oprească, apoi ei vor călători mai departe. Să-i fi povestit și despre „ghidurile” prietenilor lui, multe neadevurate și lăudăroase? Despre cît de frumoasă o viață așa cum o vede el? Traian n-are reprezentarea morții. Rechi-zitorul procurorului Ovidiu Păun surprinde un lucru incredibil: Traian nu numai că nu se opune, ci mai mult: își încurajează năstrușnicul frate. În primul taxi, Gică adoarme. Coboară amîndoi la gară. Apoi angajează un nou taxi. Se aranjează în vehicul cum au convenit. Hodor Gică amenință și sub imperiul a-aceleiași gropi sufletești deschisă de alcool ucide. Traian aruncă corpul victimei afară. După 300 de metri sînt prinși. Soția soferului refuză despăgubirile civile: nu vrea să aibă nimic de-a face cu ucigașii. Ce-i va spune mai tirziu copilului de patru ani despre împrejurările în care a murit tatăl lui? Gică e condamnat la moarte. Sentința executată. Traian fiind minor, la școala de reeducare. Durerea ce răzbate din claxoanele taximetristilor în ziua înmormîntării se ridică ca un strigăt de protest împotriva flagelului pe care-l reprezintă alcoolul consumat de oricine, oricînd, oriunde și în orice cantitate.

Florin Dimitriu, procuror șef adjunct al Capitalei: „Pe măsură ce beau, unii devin trîști, alții veseli, taciturni ori exuberanți, răi și generosi, frumoși și urîți, mai inteligenți ori grobiani, alcoolul, vreau să spun, nu e un drog obișnuit. Provoacă stări contradictorii, în funcție de starea de spirit, de oboseală, de vîrstă. Am avut de-a face cu situații ciudate, de-a lungul carierei mele de procuror. Incredibile

reacții ale sufletului uman cu totul și cu totul imprezvizibile, aberante. Unii dau vina pe coincidență, hazard sau ceasul rău. Or, tocmai întîmplarea, pot spune, este aceea care n-adeuce zilnic pe banca acuzaților toate anomaliele de comportament datorate alcoolului. Fiindcă ele sînt mult mai numeroase decît cele care compar în fața noastră. Nu știu de ce îmi stăruie în minte următorul exemplu: Un bătrîn apare brusc în fața unei mașini, cu două sticle de lapte. Soferul frînează brusc și reușește să oprească mașina la cîțiva milimetri de el. Coboară iritat și pus pe hartă. Bătrînul era în stare de ebrietate. Poate pînă atunci nu mai înjurase în viața lui. Înjurătura pune gaz peste foc. Soferul îl imbrînțește și bătrînul, care abia se mai ținea pe picioare, cade și moare. Dacă l-ar fi călcat, omul de la volan n-ar fi pățit nimic, judecînd după felul cum apăruse bătrînul în fața mașinii. Așa însă conducătorul auto, de altfel un om de nădejde, serios, cu familie numeroasă și echilibrat în toate celelalte împrejurări ale vieții, n-are decît scuza că a acționat sub impulsul unei iritări de moment, perfect justificate, sau mai bine-zis perfect motivată psihologic, dar nu și juridic. Copiii au rămas mult timp fără tată și, poate, mai tirziu, familia s-a destrămat. Majoritatea covârșitoare a tragediilor de acest fel au ca punct de plecare alcoolul și sînt absurde, ar putea să nu aibă loc. Mai ales că multe, chiar foarte multe împrejurări în care se consumă alcool ies din sfera legalității.

Cresterea consumului de băuturi alcoolice este un corolar, nedorit, al creșterii nivelului de trai. Nu vom pierde simțul realității pentru a propune precepte pe care lumea nu le poate respecta de foarte multă vreme. Nu vom propovădui prin urmare abstenența, ascetismul. Sînt împrejurări cînd destinderea și voia bună simt nevoia unui stimulent. Aceste împrejurări trebuie cunoscute, pregătite, acceptate. Și mai e nevoie să ne cunoaștem bine pe noi înșine, ce putem bea, cît putem, cînd nu putem. Milităm deci pentru milenarul indemn: „Cunoaște-te pe tine însuși”.

ION CRISTIAN

Rubrică realizată cu sprijinul Procuraturii Generale și al Procuraturii municipiului București

“ACIUREA — „Himera apoi”

Pe marginea (dar și în miezul) infraționilor comise în gestionarea și desfacerea produselor petroliere

Hoții de benzină

Explozia industrială are fețele ei, bune și rele. Trăim mai bine, ne mișcăm mai repede, profităm de propria noastră ingeniozitate. În același timp am inventat noțiunile de distrugere în masă, stress, populare. Și, mai ales, în contextul rîndurilor noastre, criză de energie. Aproape tot ceea ce compune mecanismul secolului 20: uzine, rachete, iluminat, submarine, automobile, tancuri, termoficare, poligoane, microscopoe electronice etc., devorează energie sub diferitele ei forme. Rezervoarele Terrei încep să se golească, au apărut semnele de întrebare și semnălele de alarmă, a apărut goana după, acapararea de noi surse, de noi piețe. Știința luptă, coloșii industriali luptă, omul luptă, caută, prospectează, născoceste cu geniul minții sale noi forme, noi posibilități. Dar, pe lîngă toate aceste eforturi cu iz de posibil, tot mai mult își face simțită prezența, ca un element al prezentului, factorul cumpărării, al economisirii a ceea ce avem. Tot mai mult se ridică vocea opiniei mondiale împotriva exploatarei sălbatice, nesăbuite, în goana după profituri, a surselor existente de energie. Și această voce trebuie ascultată. America face economie, Europa face economie, pe întregul glob se vorbește de reducerea consumului, de raționalizare. Desigur, e greu acest lucru în condițiile amețitoare dezvoltării, care a cuprins întreg mapamondul, e greu, dar e necesar, imperios necesar.

Dezvoltîndu-se în mod planificat, pe baza unor principii științifice, țara noastră avansează într-un ritm rapid pe calca progresului, a bunăstării materiale. Partidul și statul nostru — creierul care gîndește pas cu pas, etapă cu etapă, dezvoltarea socialistă a României — au prefigurat cu mult înainte criza energetică mondială și au luat măsuri ferme pentru a feri eco-

nomia noastră socialistă de influențele ei nefaste. În acest sens a fost organizată exploatarea rațională a resurselor de energie, a fost mobilizată cercetarea științifică la descoperirea de noi rezerve precum și de înlocuitori, a fost lansat un amplu plan de raționalizare și de economisire a energiei etc. Întreaga țară participă la această amplă acțiune de mare importanță, se luptă împotriva risipei, a consumului nejustificat, a becurilor care ard degeaba, a utilajelor care merg în gol, a transporturilor neeconomice. Există o lege privind gestionarea și raționalizarea consumului de combustibili, există un decret privind organizarea transporturilor, a fost stabilit un regim economic al vitezei de deplasare a autovehiculelor, au fost stabilite programe de consum speciale. Rezultatele acestei acțiuni conștiente, realiste cu caracter național sînt remarcabile, în toate ramurile economiei, în marea majoritate a unităților și organizațiilor socialiste obținîndu-se importante economii de energie electrică, de carburanți și lubrifianți.

În acest context general, excepțiile sînt nedorite, iar reacția împotriva lor trebuie să fie vehementă. Benzina este un produs energetic valoros, de care economia națională are mare nevoie. Risipa ori furtul acestui produs constituie deci modalități de lezare a economiei naționale. Nu demult, consecința a activității de prevenire a infraționilor, de descoperire și aducere în fața justiției a celor vinovați de păgubirea avutului obștesc și a celui personal al cetățenilor, organele de miliție au constatat că într-o serie de întreprinderi PECO din Capitală și din țară se produc infraționii cu privire la gestionarea și desfacerea benzinei către unitățile socialiste și către populație.

Din cercetarea a peste o sută de persoane din întreprinderea PECO București: șefi de depozite, gestionari și șefi de stații de benzină, mecanici și electricieni din cadrul atelierului de întreținere pompetelor de benzină, lucrători comerciali și gestionari din depozitele Băneasa, Grivița II și Titan și conducători auto, a rezultat că un grup de infractori și-au creat, prin mijloace frauduloase, mari plusuri de benzină și alte produse petroliere, pe care le-a sustras din depozite și valorificat în interes personal prin stațiile PECO. Modalitățile prin care aceștia și-au realizat actele ilicite au fost, în linii mari, următoarele: 1. Livrarea din depozit a unor cantități mai mari decît cele înscrise în documente. (Evident, aceste cantități în plus proveneau din... plusurile create în gestiune). 2. Întocmirea de avize de expediție pentru diferite cantități de motorină sau de parchetin și scoaterea în fapt din depozit a unor cantități echivalente de benzină C.O. 98 de către conducătorii auto în complicitate cu gestionarii. 3. Amestecarea benzinei C.O. 98 cu benzină extracție (neofalină) și petrolsin sau alte produse petroliere și valorificarea cantităților rezultate la prețul benzinei C.O. 98. 4. Cumpărarea de la conducătorii auto ai unităților economice de bonuri cantități fixe de benzină, la prețul de 1—2 lei litru, și valorificarea lor prin stațiile de benzină, la prețul integral. 5. Dereglarea de către mecanicii ori electricienii de întreținere a debitelor pompetelor în defavoarea cumpărătorilor.

După cum lesne se poate observa, infractorii au folosit diferite căi pentru a fura din avutul obștesc și pentru a înșela pe cumpărători. Au fost de fapt supra-pele deschise de neglijență, de nepăsare și superficialitatea organelor de conducere și control ale întreprinderii PECO. În unele situații, asupra cărora vom reveni, „ochiul” acestor persoane (cele implicite, bineînțelese) a rămas închis și datorită mituirii lor de către șefii și gestionarii interesați. Dealtfel, lipsa de res-

ponsabilitate și corupția au mers mînă în mînă în cadrul acestei întreprinderi. Ca să obții un post de șef de stație sau de gestionar la o stație cu dever mare era o chestiune mai grea decît ne-am putea închipui și, oricum, puteau candida la un asemenea post numai „persoane de încredere”, care aveau „mină largă” și „știau să dea”. Cine erau de fapt aceste persoane? Indivizi cu un profil moral dubios, în general slab pregătiți, în schimb corupți, lipsiți de scrupule, puși pe căpătuială, care furau pentru o viluță, pentru o mașinuță, ca să aibă de-un chefuleț, de-o țigară străină.

Nu de puține ori aceștia au comis abateri care ar fi impus desfacerea contractului lor de muncă și tragerea la răspundere în fața legii. De-a lungul anilor în care au furat ca-n codru, unii dintre cei care acum sînt cercetați de miliție, au fost prinși cu contaminări de benzină, cu sigilii violate la pompe, cu traficări de bonuri, dar organele de control ale întreprinderii, care au constatat aceste grave abateri, s-au mulțumit cu luarea unor măsuri disciplinare formale, blajine, de cele mai multe ori constînd în retrogradarea pe cîteva luni, pentru ca apoi, după înfăptuirea penitenței și obținerea (desigur nu gratis) a iertării păcatelor, să fie reîncastrați în vechile și mănoasele lor posturi.

Avantajii de dezordine și corupția din întreprindere, grupul de infractori din Capitală, din care deja 40 au fost areștiți, a sustras peste 900 000 litri de benzină, prejudiciind avutul obștesc cu peste 4 000 000 lei. Totodată, la controlul efectuat de organele de miliție, în colaborare cu alte organe de stat, la unele depozite și stații de benzină din București și din 14 județe ale țării au fost identificate plusuri în gestiune de 710 000 litri produse petroliere, în valoare de peste 2 000 000 lei, precum și minusuri totalizînd 361 000 litri și valorînd circa 1 milion de lei. În afara Capitalei, neregulii grave privind gestio-

(Continuare în pag. 21)

INUL ȘI CÎNEPA (III)

Cercetarea luptă cu necunoscutul dar și cu doi cunoscuți: firul scurt și numărul mic de inari calificați

După ce ne-am apropiat de cauza redescoperirii inului și cînepei, de cauza redescoperirii unca dintre bogățiile noastre de acasă, mulțumită unui inar din agricultură, unui inar din industrie și-a mai multor inari din administrație, continuăm această apropiere, acești pași spre înțelegere, apelînd și la punctul de vedere al unui inar din cercetarea științifică: **Gheorghe Nagy**, cercetător științific principal la Institutul de cercetări textile din București.

— Temele de cercetare ale dumneavoastră și, firește, ale colegilor dumneavoastră pleacă de la realități imediate? Concret, de la care anume?

— De la realități imediate și deloc blinde. Ca să fiu înțeles, am să încep chiar cu începutul. După topirea și melițarea tulpinilor de in, fibra obținută este livrată industriei ușoare sub două forme: fibra lungă, sau fuiorul, și fibra scurtă, sau cilii de meliță. Interesul este, bineînțeles, să obținem, din aceeași cantitate de tulpini, cât mai mult fuior și cât mai puțini cilii. Din păcate, la noi încă producția de fuior e mică; și nu ne putem mîngia cu faptul că aceea de cilii este excedentară. Raportul dintre fuior și cilii depinde de mai multe cauze, inclusiv de ordin organizatoric. Fibra celulozică nu numai că este scurtă, dar mai este și afectată de impurități vegetale (alte plante) și de pudrerie (particule din propria sa masă lemnoasă rămase de la melițare). Agricultură nedînd decît un răspuns parțial acestor probleme, nouă, celor din cercetare, ne-a revenit sarcina să găsim modalități și tehnologii, pentru toate fazele prelucrării — adică filatură, țesătorie, finisaj — în vederea valorificării superioare a fibrei.

— Și pînă acum ce-ați făcut — concret și eficient — cercetătorii?

— La noi în institut s-au elaborat tehnologii complexe pentru valorificarea sorturilor inferioare de in, sorturi din care acum se pot realiza articole de camping și decorative (prelate, corturi, huse, draperii, fețe de masă), articole cărora li s-au asigurată calități mult apreciate (hidrofobi-

zare, antiputrezire, rezistență deci la temperaturi), calități care au permis realizarea unei economii valutare de 35 milioane lei pe an, prin reducerea importului de bumbac. De asemenea, în Laboratorul de cercetări pentru in și cînepe, înființat în 1973, prin cercetările noastre am urmărit și am și obținut valorificarea superioară în general a fibrei de in, dîndu-i destinații pînă acum inaccesibile acestei fibre naturale, cum este, de pildă, folosirea ei pentru articole de îmbrăcăminte: bluze, cămăși, rochii, sacouri, pantaloni. Fibra de in e cea mai scumpă și a fost handicapată de manoperă (preindustrializare, prelucrare) în filatură. A trebuit, de aceea, să elaborăm tehnologii de mare productivitate, încît să o facem competitivă cu celelalte fibre. Am avut și avem multe cercetări în această direcție și chiar s-au obținut finisaje superioare de nesifonabilizare, de întreținere ușoară (spălare și purtare fără călcare), de anti-murdărire. S-au făcut cercetări, cu bune rezultate, și în privința îmbinării armonioase a inului cu poliesterul; am descoperit amestecuri optime, avantajoase și sub raportul calităților produsului, și al productivității muncii, și al economicității în general.

— V-ați desfășurat munca doar în laborator?

— Dimpotrivă, am mers și mergem, des și mult, în fabrici. Integratele de la Pașcani, Fălcișeni și Botoșani au la bază o serie de tehnologii noi, de mare productivitate, de nivel mondial, la care și-au adus un aport deosebit cercetătorii institutului nostru. Cum, de exemplu, este tehnologia de obținere a firelor de in, în sută la sută și în amestec cu poliester din semitor tratat chimic, pe mașini de filat cu tren de laminaj controlat. Datorită acestei tehnologii, în aceste trei integrate, la o producție de circa 6 mii tone fire pe an, se vor realiza economii de 50 milioane lei, bineînțeles tot pe an.

— Aveți exemple de muncă a cercetătorilor care au determinat evitarea unei licențe necesare dar străine?

— Desigur! În ultimii trei ani ne-am preocupat de o tehnologie deosebit de importantă: modificarea fibrei de in prin tratare chimică, în vederea prelucrării, cu fibre naturale și chimice, pe utilaje de mare randament. Această tehnologie permite realizarea la 1 000 tone de fire pe an a unei economii de 40 milioane lei și diversificarea sortimentelor articolelor realizate din in (tricotaje, articole subțiri de îmbrăcăminte), cu evitarea cumpărării unei licențe, într-un domeniu în care, pe plan mondial, nu există decît două tehnologii, una în Irlanda, alta în Polonia. O altă direcție de cercetare, la nivelul industriei ușoare, este aceea a prelucrării materiilor prime secundare, firește tot în ideea valorificării lor superioare. Ne-am propus, de asemenea, cercetări viitoare care să ducă la consumuri reduse de materii prime vegetale, dar și de produse chimice, și de coloranți, și de energie electrică, și de combustibil, și de apă.

— Cercetarea, în general, e scumpă. În ce măsură este valorificată aceea a oamenilor institutului?

— Orice rezultat reușit al unei cercetări a noastre e ca un copil pe care vrem să-l vedem pe picioare. Or, nu întotdeauna se întimplă așa. Simțim noi nevoia și este nevoie ca fabricile, centralele, toți beneficiarii cercetării să fie mai receptivi la introducerea noului în producție, la valorificarea rezultatelor cercetărilor noastre pe aril cît de mari. Așa ar avea munca noastră efecte inecitate și așa s-ar ajunge mai repede ca și inul să fie privit altfel.

— În afară de trecerea timpului, care le rezolvă pe toate, ce credeți că ar mai fi de făcut acum, imediat?

— Cred că totul ar fi mai ușor și lucrurile ar merge mai bine dacă noile tehnologii elaborate de cercetare ar fi preluate din mers de către specialiștii din fabricile beneficiare. Inul e o fibră foarte bună, putem să ne bazăm pe el și să facem o treabă foarte bună, dar cu înțelegere la toate nivelele!

NELU IONESCU ■

VINERI, 20 APRILIE 1979

Ultimul interviu cu doctor lubu

Sun la ușă la apartamentul său din str. Făcliei 26.

Vorbea la telefon. Întrerupe pentru câteva clipe convorbirea, mă privește, apoi continuă:

— Bine, Dorine, mă bucur...
— Da, asta săptămîna viitoare...
— Bine. La revedere. Să știi că mi-ai dat o veste bună...

Pune telefonul jos și îmi explică:
— Vorbeam cu unul dintre colaboratorii apropiați în cercetarea ce o întreprindem în cadrul Academiei de Științe Medicale...

Sună din nou telefonul. Ridică:
— De unde sinteți?...
— Aveți trimiteră policlinicii...
— Bine, veniți...
— Da, da...

Pe strada Croitorilor, la medicala III, la et. II, în clădirea nouă.

— Lăsăm fotbalul pentru mai târziu și începem discuția despre rinită alergică.

Îi propusesem de mai mult timp această discuție și acum era o continuare firească a convorbirii telefonice.

— Ce e de fapt rinită alergică, dr. Iubu?

— E o boală chinuitoare, despre care se spune că nu mori de ea, dar mori cu ea: îți provoacă strănuturi tot timpul, scurgeri apoase, abundente, insuficientă respiratorie și cîte alte necazuri!

— Și care e procentajul de vindecare prin procedeul dv. chirurgical?

— Cam 90%.

— Și sint convins, mai poate fi îmbunătățit.

— Oricum, acest război împotriva rinitei alergice îl consider definitiv rezolvat...

— V-am întreb în mai multe rânduri despre această tehnică operatorie. E un secret pe care doriți să-l păstrați?

— Să îl păstrez? De ce? Uite, în mai, va fi concurs la Timișoara și îmi vor fi repartizați doi tineri. Îi aștept cu mare dragoste și-i asigur de pe acum că le voi da tot ce am acumulat o viață de om.

— Și cine sint aceștia?

— Eu nu știu. E concurs. La mine au venit foarte mulți să-mi spună că ar dori să învețe. Dintre ei, mi-a făcut o impresie deosebită o doctoriță din Șomcușa. E foarte receptivă, știe laborator...

— Dr. Iubu, în ce constă totuși secretul dv.?

— Cu ani în urmă, pe cînd eram tînr asistent universitar, la Sibiu, în anii refulgiului, am avut internat în clinică un student medicinist, cu o răgușeală pe care nu o putea nicidecum vindeca. Printre

alte, l-am pus la un repaus vocal total. Cîtea tot timpul. La o vizită l-am găsit cu Histologia în mîna. Se pregătea pentru examen. Atunci, după mulți ani de la absolvire, am răsuflat-o și eu, zăbovind la capitolele din specialitatea mea. Am găsit, acolo, descris în fosele nazale un țesut erectiv sau trahecular-spongios, în care pătrunde singele, provocînd acolo o adevărată ercție. Vă mai amintiți, probabil, în legătură cu asta, de unele filme cu acțiune în Orient, în care eroii se sărutau cu nasul! Ei bine, de atunci m-am ocupat fără întrerupere de această „hartă geografică” a foselor nazale, cu suprafețe erectile foarte vascularizate, foarte reflexogene și foarte complexe.

Pe aceste zone, care trebuie perfect delimitate și cunoscute, eu intervin acum cu succes pentru operația amintită.

Sună din nou telefonul...

— Dr. Iubu la telefon...

— La revedere.

— Au trecut trei luni de la reluarea activității, ce putem consemna, dr. Iubu?

— Că au fost luni rodnice, senine. Vă rog să notați cu exactitate cele ce urmează: cu sprijinul și largă înțelegere a Direcției sanitare a județului Cluj, în frunte cu dr. Aurelian Mazilu, a spitalului clinic de adulți, condus de dr. George Păiș și al clinicii medicale III, condusă de dr. docent Dumitru Dumitrașcu, secția a fost foarte bine pusă la punct.

E o atmosferă foarte bună. Mi-e drag. Personalul e admirabil. E o încintare să lucrezi cu un astfel de colectiv. E mai mult decît am visat. Colectivul acesta, harnic și entuziast, m-a ajutat ca din cei peste 8 000 bolnavi care așteaptă să fie internați, să tratez și să consult ambulatoriu 6 000, să internez 300, iar dintre aceștia, să operez 200, majoritatea bolnavi de rinită alergică.

Discuția despre rinită s-a încheiat aici. Își aștepta rîndul fotbalul. De trei ani a început să scrie istoricul lui „U”, de care îl leagă amintiri deosebit de dragi. În timpul vremelnicului refugiu de la Sibiu, a fost conducătorul lui „U”-Cluj! Atunci s-a scris și s-a cîntat întîia oară și actualul imn al șepcilor roșii.

— Cu ce gând scrie acest istoric al lui „U”, dr. Iubu?

— E darul meu pentru „U” la șizeci de ani de existență, care se implinesc anul acesta, precum și pentru apropiatul eveniment al revenirii în A.

— Duminică mergeți la Sighet, unde joacă „U”?

— Nu merg, mi-e dor de Valea Drăganului. E cel mai frumos loc din lume, mai ales acum, cînd a dat tarba și pătura a înfrunzit. Mă așteaptă acolo toți copiii din Valea Drăganului, mătușa, gazda mea care știe să facă cea mai bună „zupă” din lume, toți bunii mei prieteni, de fapt, tot Drăganul.

Două zile mai târziu, duminică, 22 aprilie, dr. Mihai Iubu pleca spre Valea Drăganului, cu portbagajul plin de jucării. Îl așteptau copiii din Valea Drăganului, ca aproape în fiecare duminică. Dar a ajuns acolo abia peste două săptămîni, fără a le mai putea oferi darurile. Satul care-l iubea atît de mult pe doctor era cernit. În camera ce plînuia să devină un mic muzeu închinat marelui său prieten Lucian Blaga, împreună cu care venea des pe aceste meleaguri, se perindau șiruri nesfîrșite de oameni. Era o despărțire grea, tulburătoare, tristă.

Pleca pentru totdeauna un distins om și medic de excepție și ducea cu el, în carul tras de patru boi, spre cimitirul din Valea Drăganului, ceva ce deocamdată nimeni din cei 4 miliarde ai planetei noastre nu știe.

Oamenii mai sperau. Visau. Îl așteptau să revină la clinică, dar a plecat. A plecat rămînînd însă pentru totdeauna în mintea, dar și în sufletul celor ce l-au cunoscut și a căror sănătate o slujim cu devotament. Îți mulțumim, dr. Iubu!

C. MUSTĂȚĂ ■

PACIUREA — „Himera pămîntului”

IOAN DANEA ■

Reporteri în circuit: Pe Dunăre, de la Baziaș la Sulina

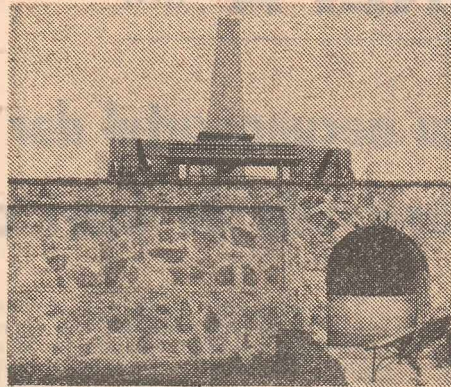
Duminică, la Calafat Luni, la Calafat

O vie curiozitate alimentată de un trecut istoric intrat în legendă ne absorbea spre Calafat, la vremea prinzului unei duminici, pe o șosea duminicală, prin sate căzute în tihna amiezii, unde copiii ies prudenți până la asfalt să-și încerce ghețele noi, prin sate din împărăția cimpiei fertilizate de Dunăre, la cea oră festivă cind „Fulgerul Maglavit” obține, între sătenii azvirlindu-și clopurile în sus de bucurie, scorul de 3-2 în fotbalistica încleștare cu „Jiul T.C.I.F. — Craiova”.

La ora aceea, întreg Calafatul, orașul trandafirilor, părea părăsit, oferindu-și pustietatea stranie a unor străzi curate și trase cu rigla pe care alergam în căutarea unui om, a unei explicații, a unui loc în care să ne odihnim și să nu ne simțim singuri. Hotelul, o casă veche cu un etaj, pe care doar firma o scoate din anonimat, ne-a pus în mare cumpănă. O recepționeră care își ascundea calitatea după un pupitru înalt, ignorând orice fel de ospetie, ne-a făcut să ieșim imediat în stradă. La o intersecție, o nuntă decolorată și apoi nimeni, nimic. Am gonit imediat către o altă urbe, cu dorința aprigă de a ne reîntoarce a doua zi, de a reface unghiul intrării în această capitală a agriculturii, a cărei emblemă este spicul de grâu. A doua zi, inscriindu-ne într-un convoi de mașini, la intrarea în oraș ne atrage atenția dantelăria unor acoperișuri de sere întinse pe 8 hectare destinate răsadurilor timpurii, chiar în apropierea fabricii de conserve. Într-un păienjenis de argint, sudorii marchează cu puncte albastre începutul zilei de luni. Iată-ne vorbind cu un om al locului și răspunzător de destinele lui. „Tovarășe Mihai Ilioiu, sîntei vicepreședintele Consiliului popular orașenesc. În ce relații se află omul din Calafat cu Dunărea?” „Oamenii s-au

„Totuși, tovarășe vicepreședinte, cum se poate risipi starea de monotonie a orașului? Și încă ceva — am urcat plini de emoție pe frumoasa alee care duce spre locul înalt de deasupra Dunării, de unde în 1877 românul Cobuz a tras prima salvă de tun împotriva asupritorilor de veacuri, moment pe care memoria poporului nostru îl păstrează cu sfințenie.

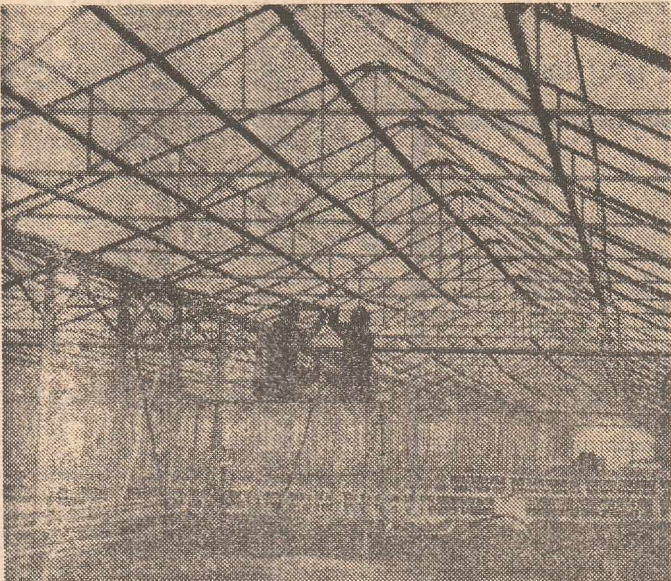
Acolo a fost ridicat un monument căruia i s-a dus vestea, cu un vultur înaripat, simbol al puterii și al descătușării. Pe această înălțime el domina Dunărea pe mile întregi, și pînă peste maluri, pînă peste veacuri. Oare unde este acel monument și în virtutea cărui alt simbol a fost el dăruit pentru ca în locul său să rămîna acum o simplă bornă? Știm, în orașul Calafat se va dezveli chiar anul acesta un nou monument în cinstea aniversării a 100 de ani de la cucerirea Independenței. Dar față de valorile și simbolurile noastre dragi să avem mai multă grijă”. „În planul de sistematizare a orașului, ne informează tovarășul vicepreședinte, clădirile cu importanță arhitectonică veche, care sînt o mulțime, se vor menține. Nu se vor ridica blocuri stereotipe. Modificările se vor face după cît mai multe dezbateri cu inșiși locuitorii orașului”. Fapt cu totul îmbucurător. Președintele țării a spus că „orașul Calafat trebuie să devină o perlă a Dunării”. Și iată, imediat s-au alocat patru miliarde lei pentru realizarea unor obiective de interes economic major. S-a creat o a doua platformă industrială pe teren neproductiv unde se ridică acum Biosinteza, Fabrica de zahăr, Centrala electrică de termoficare la care în cincinalul viitor va fi racordat și orașul. La Biosinteza vor fi produse biostimulatoare pentru animale și agricultură. În țară sînt doar cîteva

Aici, în 1877, a răsunat prima salvă de tun împotriva secolelor de asuprire otomană.

dozere.

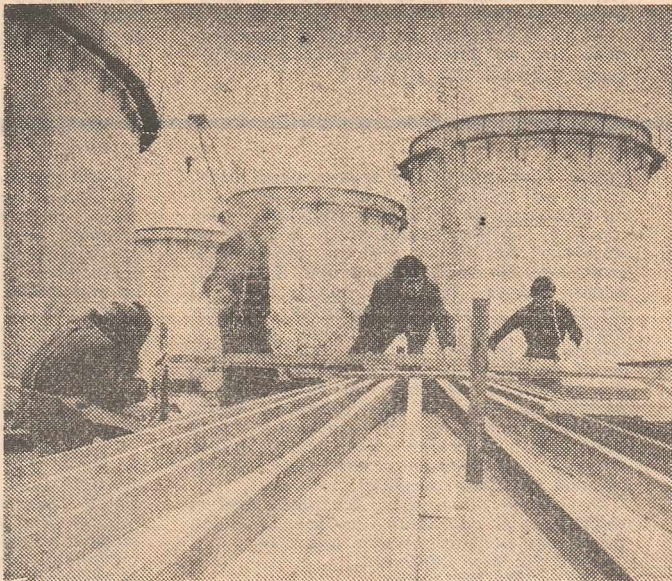
Din praful cărămiziu, dens, pe un drum de șantier în pantă, coboară ca din alte timpuri o căruță cu boi. Două veacuri la intersecție. Primii piloni ai Biosintezei au fost puși. S-a montat instalația de lizină. Ne apropiem. În fața noastră, semețe, rezervoarele de inox și de carbon. Sudorii Grigore Bișa, Traian Mititelu, Ion Ciocină lucrează la capacele acestor importante rezervoare. Sub noi, ca într-un crater imens, „șoferii iadului” se duc și vin, se duc și vin. Se dislocă pămîntul. Multă lume pe șantier. Îi înțelim dintr-o dată pe Ion Dușcan, secretarul de partid al șantierului, pe șeful de șantier al Biosintezei, Ion Diaconescu, pe directorul Fabricii de zahăr, Marin Sande. Sîntem atenționați că s-au ridicat rezervoarele de melasă precum și halele atelierului mecanic ce va deservi întreaga platformă industrială a șantierului. Cine sînt acești oameni, de ce sînt ei aici? Maistrul Ion Dușcan a lucrat 12 ani la Combinatul siderurgic Galați, ca maistrul mecanic la laminorul Slebing. „Am venit aici, ne spune el, pentru că m-am născut aici. Odată cu crearea Biosintezei, șantierul îi cheamă pe mulți care sînt din Calafat. Se vor crea locuri de muncă pentru tineri cu diverse meserii. De pe acum sînt solicitați de încadrare, de a veni la Calafat. Dar abia din '81 ei vor putea să vină masiv”. Oameni destoinici, pe care îi vom întîlni curînd în plin proces al producției, își vor aminti, poate că tot față de noi, de fru-

La noile sere, sudorii marchează cu puncte albastre începutul zilei de luni.

asezat lingă Dunăre ca lingă o ființă vie. Cei născuți aici pleacă greu. Aerul e curat, iarna e doar răcoare, sub soarele greu al verii, deși la sud, e tot răcoare. E drept, nu avem canalizare peste tot. Pe malul înalt al fluviului, noul hotel e abia în construcție. Din Dunăre alimentăm un sistem de irigații care satisfac 52 de mii de hectare date agriculturii, de la Calafat, pînă la orașul Băilești. Intreaga suprafață a Cooperativei agricole de producție de la Basarab, deci peste 4 000 de hectare din cele 6 500 cite aparțin de oraș sînt irigate. Unele irigații sînt subterane, altele deschise, ponderea fiind însă a aspersoarelor. Avem o plantație de 250 hectare de pierșci care se dezvoltă însă prin inundare. Anul trecut am depășit planul cu 5 milioane de lei, la căpșuni, la fel. Sîntem cu adevărat un oraș al agriculturii dacă ne gîndim că avem trei cooperative agricole care aparțin de noi, una fiind chiar în oraș, 110 hectare fiind destinate legumiculturii. Sîntem bogați. De la Calafat pînă la Pciana Mare, pe cîntindere de 15 km se desfășoară o plantație de nuci. O întreprindere piscicolă cu bălți amenajate se întinde de la Cetate și pînă la Bechet pe o distanță de vreo 150 de kilometri. Calafatul, nu prea luat în seamă pînă acum, cu o populație de zece mii de locuitori, știe să trăiască. Vrem să atragem lumea aici, să muncească, să ne viziteze. Zilnic vin oameni care lucrează ca voluntari la zona de agrement Bașcov, pe Dunăre se mărește plaja cu încă 2 000 metri pătrați. Merită, pentru că avem un nisip fin ca la Mamaia. Am captat și niște izvoare naturale cu apă limpede, ca de munte.”

secții. Chiar și în Europa sînt foarte puține. Biosinteza va fi, alături de agricultură, un nou specific orașului. Alte obiective industriale, comerciale, de interes obștesc sînt prevăzute a lua ființă încă de anul acesta ori în cincinalul viitor. „Mi-e teamă, spune vicepreședintele, că n-o să putem realiza atîtea, pe cite fonduri avem. Am început treaba tîrziu. Dar orașul nu va fi monotone. Datorită noilor obiective industriale vor crește cotele calității vieții în Calafat, urbea va căpăta un nou specific. Numai Biosinteza va însemna 2 000 locuri noi de muncă, ceea ce va impune construirea rapidă a 1 500 de apartamente, a unui cinematograful. Se va ridica un spital cu 250 de locuri finanțat de Ministerul Industriei Chimice. Liceul industrial de chimie, unde învață 1 200 de elevi, pregătește forța de muncă pentru Biosinteza. Sigur, e necesară grăbirea ritmului de construcție și folosirea cu cap a atîtor bani”. Periplului nostru i se adaugă și foarte activul secretar al Comitetului orașenesc U.T.C., Marcu Andrei. „La Biosinteza și Fabrica de zahăr, ne spune el, am planificat să deschidem un șantier al tineretului, iar valoarea lucrărilor efectuate de tineri să se ridice la cinci sute de mii de lei”. Ne oprim pe o înaltă pasarelă și nu ne vine a crede. O replică uluitoare a orașului increment cu o zi înainte. Un vast șantier, un adevărat teatru de operațiuni într-o singură imagine, aceea a unui efort uriaș, continuu. Biosinteza, Fabrica de zahăr, termocentrala, toate la un loc oferă peisajul unei capodopere a naturii umane. Pămîntul e roșu. Sub dealuri roșii mușcă excavatoare, împing bul-

Schimbînd fața pămîntului, muncitorii de azi ai Calafatului semnează pentru eternitate: Întreprinderea de biosinteza, Fabrica de zahăr, termocentrala.

museea și greutatele începutului. Nu-i uităm pe maistrul Marin Cioană, șeful de lot și membru al biroului organizației de partid, pe subinginerul Marin Popescu, secretarul U.T.C. al șantierului, pe șeful de echipă lăcătuși montori Al. Voicu, pe dulgherul Costică Bucătaru și betonistul Ștefan Deliu. „Tovarășe Marin Sande, sîntei directorul viitoarei fabrici de zahăr. În ce stadiu al construcției vă aflați?” „Momentan sînt doar 80 de oameni care lucrează. Vin imediat încă o sută. Am terminat ramblierea platformei, am turnat fundațiile la hala de fabricație, stîlpii la magazinele de materiale și de zahăr au fost ridicați. Tot acum se lucrează la cuptorul de var și coacs, s-au și realizat săpăturile pentru platforma de borhot umed și la bazinul de la gospodăria de apă industrială. Capacitatea fabricii va fi de 4 000 tone în 24 de ore. În timp ce căutăm să ne imaginăm viitorul ei se și prefigurează, devine prezent”. Vorbim, îl privesc pe inginerul Marin Sande. Om al industriei, gîndesc. Dar destinul său a fost să urmărească planta în toate tainele ei pînă cînd, iată, devine produs industrial, pînă cînd, iată, se ridică pilonii unei fabrici noi pe care o va conduce. La anul, Marin Sande își va susține doctoratul în tehnologia culturii sfecliei-de-zahăr. Cînd a fost inginer șef la C.A.P. „Viața nouă” Poiana Mare a realizat cea mai mare producție de zahăr din istoria agriculturii românești — 90 733 kg/ha rădăcini sfeclă-de-zahăr. A fost distins cu Meritul agricol clasa a II-a. „Să nu vă mirați, la noi în țară toți directorii de fabrici de zahăr sînt agronomi”. Ne despărțim cu sentimentul unor întîmplări neobișnuite.

Baladă

Balada liniștii de primăvară
Calm așezată în tipare noi
Și cerul, mină-albastră peste țară
În timp albastru care sîntem noi.

De orice taină, astăzi mai pătrunsă,
Trec oamenii bogați în sensuri, grei
Și-i verde vinul strecurat spre frunză
La ceas de sentimente și idei.

Rotundul ceas este fecunditate
În care toate se-mplesc frumos
Și facem caraulă prin cetate
Și sîntem muncii înșine prinos.

Noi cîtorii, nouă descălecare,
Mereu bătrîni și-nținerind mereu
Ca huma-n nesfirșită germinare,
Un mai cu ochi albaștri ca de zeu.

ALEXANDRU ANDRÎTOIU

PACIUREA — „Himera nopții”

Căruța cu fin

Ultimo căruța cu fin
Gata e să plece oriunde.
Îmbracă tot ce ai mai frumos
Și-n dogoarea ei ne-om ascunde.

Ardă planete albastre în ceruri
Țărmlu să-l zguduie floarea de neou
Piară cetății sub virtejuri de foc
Nimic, amîndoi, n-om vedea.

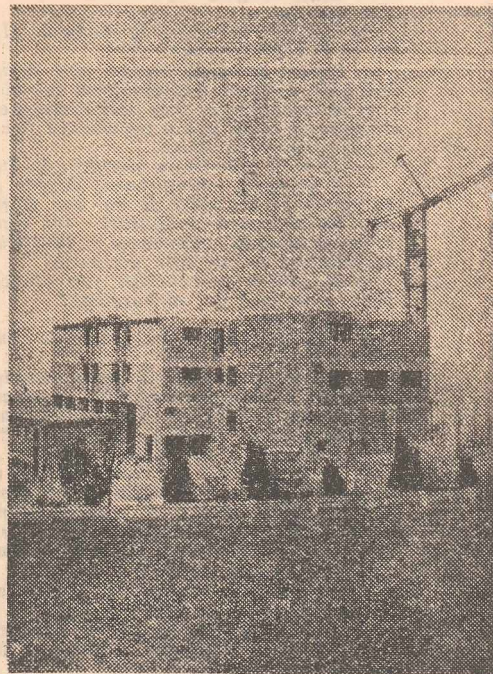
Cine mină caii nu știm
Și nici el nu știe de noi.
Vom trece hurducați prin sate, orașe
Amețiți de miros de trifoi.

Căruța va merge zile în șir
Nu va poposi niciodată,
Sărutîndu-ne vom uita de timp
Pînă cînd într-un tîrziu, iată

Vom sosi cu bine la țîntă
Minunat ar fi pe-nserate
Să nu te sperii cînd finul va fi descărcat
C-am ajuns două fire de iarbă îmbrățișate

GEORGE ARION I

Calafatul nu rămîne un oraș monotone.

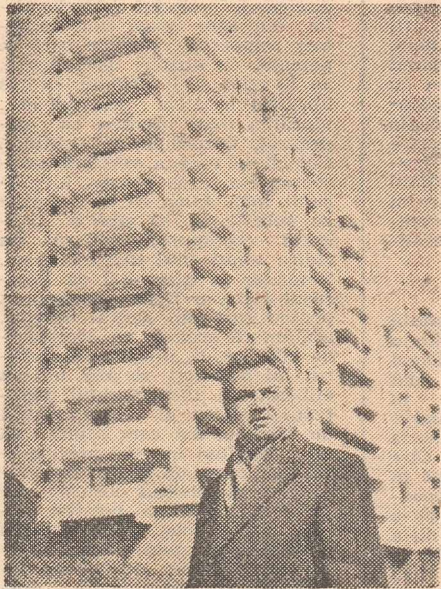

ADI CUSIN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Noua primăvară a unei străvechi ctitorii

Suceava, cunoscută de toată lumea drept „Slăvița capitală a Moldovei” sau „Orășul Celălții de scaun a Moldovei”, este una dintre modernele ctitorii ale țării. Pentru a ne forma o imagine despre „ce înseamnă azi” localitatea intrată — prin geniul lui Ștefan cel Mare — în însăși ființa și conștiința neamului nostru, ne-am adresat tovarășului Ion Siminiceanu, primarul municipiului.

— **Tovarășe primar, v-am ruga să ne spuneți ce este azi Suceava, această așezare care — după cum consemnează o enciclopedie din 1938 — era „un fel de tîrg de interes mai mult local”?**

— Pentru a răspunde, cred că e destul să vorbim despre viața și munca noastră, despre împlinirile sucevenilor. În anii noștri, cetatea de scaun și-a descoperit vocația de cetate a industriei. Expresia „zonă industrială”, nouă cîndva, a intrat definitiv în vocabularul locuitorilor de pe frumosul plai bucovinean, fie că e vorba de mai vechea cetate industrială din Valea Sucevei, fie că se referă la mai noua citadelă din partea de vest a municipiului. Realizăm în 1979 mai bine de jumătate din producția globală industrială a județului. Alături de fabricile ce valorifică superior lemnul, de întreprinderea de utilaje și piese de schimb, de întreprinderea mecanică, de întreprinderea de reparatii auto, de Fabrica de sticlă, de Fabrica de tricotaje „Zimbru”, sînt în diferite faze de construcție o întreprindere de fibre artificiale, o mare întreprindere de materiale de construcție, o fabrică de lînă integrată, o întreprindere de utilaj greu, un abator de păsări, o întreprindere de aparate de măsură și control și multe alte dezvoltări. Avem, după cum se vede, de realizat un mare volum de investiții ce însumează mai bine de două miliarde lei în acest an, din care aproape 200 de milioane sînt destinate construcției de locuințe.

— **Sigur că puternica dezvoltare industrială a atras și atrage după sine și o**

dezvoltare edilitar-urbanistică. Cum se face „conectarea” Sucevei la pulsul civilizației moderne?

— Această explozie economică a avut ca urmare schimbări fundamentale în structura socială a municipiului, în nivelul pregătirii generale, în nomenclatorul profesior, determinînd o adevărată renaștere urbanistică a Sucevei. Peste 75% din populație locuiește în apartamente noi. Un singur cartier, cu 7500 de apartamente, și anume „George Enescu”, are atîția locuitori cîți avea Suceava acum douăzeci de ani și mai mulți decît are astăzi Fălticeniul. În perioada care a mai rămas din acest cincinal construcția de locuințe va cunoaște un ritm și mai accelerat.

— **Am dori să cunoaștem exact situația „la zi”.**

— Anul trecut am avut de predat la cheie 1591 de apartamente și am reușit să finalizăm 1595, bineînțeles nu fără greutăți.

— **De ce natură?**

— Intii le-aș putea aminti pe cele de aprovizionare. Dar cu o mobilizare permanentă a factorilor de răspundere, a comuniștilor, a cadrelor de conducere, a cetățenilor înșiși, și cu sprijin eficient din partea Consiliului popular județean am

condiții ca apartamentele să fie date viitorilor locatari la termenul stabilit. La trimestrul al doilea vom preda tinerelor familii sau acelor care au spații necorespunzătoare, încă 500 de apartamente, unele cu un substanțial avans. La noi problema locuințelor este în curs de rezolvare și i se acordă o atenție deosebită.

— **Merge totul în construcții chiar ca pe roate?**

— Depinde ce înțelegeți prin aceasta. Greutăți, cum spuneam, mai sînt, dar dacă nimeni nu stă cu minile-n sin atunci ele pot fi depășite. Se știe că lucrătorii din construcții nu sînt buni gospodari, că risipesc materiale și îi dau înainte cu „hei rup” fără a obține o productivitate ridicată. Primăria îi urmărește decadal și uneori chiar zilnic prin comandamentele ce le facem la fața locului, pe șantier, chiar și la cinci dimineața, cu scopul de a-i ajuta. Nu mai mergea cu salahoria. Am făcut un poligon de panouri prefabricate pentru apartamente și anul ăsta avem în construcție un alt poligon pentru materiale de construcție, panouri și tuburi. La intrarea lui în funcțiune vom asigura necesarul pentru planul de apartamente din tot județul, ba ne vor și rămîne excedente.

rezolvat și aprovizionarea cu materiale de construcție. Ne-am confruntat cu dificultăți destul de mari, dar și planul pe anul trecut era mare, el reprezentînd o creștere de aproape 80% față de 1976.

— **Care este situația anul acesta?**

— Planul prevede construirea a 2065 de apartamente, dintre care mai bine de jumătate în noul cartier „Cuza Vodă”, aflat în lumea Sucevei și în imediata apropiere a celei mai mari zone industriale. Cartierul însumează de pe acum 4500 de apartamente, este la mai puțin de un kilometru de locurile de muncă ale beneficiarilor și e prevăzut cu toate dotările necesare. Pe primul trimestru a fost planificată a se da în folosință 254 de apartamente și cu toate că februarie a fost deosebit de geros, cu o medie a temperaturilor de 12 grade sub zero, s-au creat totuși

— **Ce aveți în vedere la noile apartamente?**

— Se pune un accent deosebit pe sporirea gradului de confort, a numărului de camere pe apartament și mai ales pe îmbunătățirea calității și funcționalității acestora. Asta în ceea ce privește sistematizarea. De aici încolo începe înfrumusețarea orașului. Dorim ca atunci cînd scoate omul capul pe fereastră să nu-l izbească praful în ochi, ci verdețea, mirosul florilor și al cetinii.

— **De ani buni, la Suceava înfrumusețea și curățenia sînt la ele acasă. La aceasta contribuie și peisajul arhitectonic — o plăcută simbioză între tradiție și modernitate — din care vizitatorii nu pot să nu remarce acuratețea și personalitatea distinctă a unor construcții precum: magazinul universal „Bucovina”, Casa de cul-**

tură a sindicatelor, hotelurile „Arcașul” și „Bucovina”. Dar vă propun să ne vorbiți despre ceea ce fac bunii gospodari suceveni pentru înfrumusețarea municipiului lor.

— Vor să ducă mai departe buna tradiție a unei urbe bine gospodărite, să păstreze reputația obținută prin ocuparea de locuri fruntașe an de an în întrecerea cu celelalte orașe ale țării, mergînd pînă la locul doi în 1976. Ne-am zis că e timpul să obținem mai mult. Anul trecut cetățenii municipiului au realizat un volum de lucrări în valoare de 200 milioane lei numai prin muncă patriotică la amenajări de spații și zone verzi, plantări de arbori și arbuști, lucrări de îndiguire a râului Suceava. Ca urmare, de curînd am primit cu o deosebită satisfacție vestea că municipiului Suceava i-a fost decernat prin Decret prezidențial Ordinul Muncii clasa I pentru bunele rezultate obținute în 1978 în întrecerea socialistă dintre consiliile populare municipale, orașenești și comunale, întrecere la care am obținut locul intii împreună cu municipiul Brăila. Locul intii ne onorează și ne obligă în același timp. Am amintit deja de participarea cetățenilor la construirea de locuințe, străzi și trotuare, zilnic participînd peste 100 de oameni. În primăva-

ra aceasta am terminat cu transplantul de conifere, foioase și urmează, nu în ultimul rînd, plantatul florilor.

— **La ce fel de flori v-ați oprit?**

— N-am ales eu, ci specialiștii. În total 1 440 000 bucăți. Dintre ele, 300 000 vor fi petunii, 200 000, vizdoage, 250 000, nalbe, 100 000 de gălbenele, 60 000 de begonii și multe alte specii.

— **Cred că în cazul acesta Suceava candidază la un posibil titlu de municipiu cu cele mai multe flori pe cap de locuitor.**

— Am fi bucuroși să fie așa. Oricum, este un municipiu în plină dezvoltare, cu oameni harnici și mindri de trecutul lor, de prezent, dar și de perspectivele dezvoltării viitoare.

ION PREDOȘANU ■

„Cînd cioplesc simt că trăiesc mai mult și nu trec cu leatul meu”

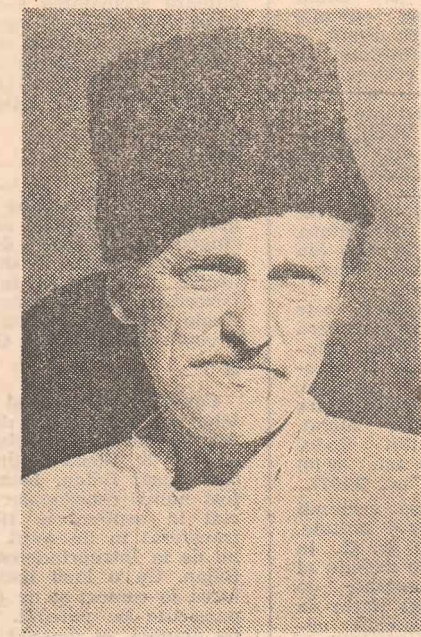
PATRU GODJA zis PUPAZA, născut 17 martie 1935 în satul Valea Stejarului (Maramureș). Căsătorit în 1961. Doi copii: Ion, 12 ani. Maria, 4 luni. Nu a părăsit satul. Se pricepe la toate. Nu îi plac muncile de birou. Fecior de meșter.

Valea Stejarului, un sat urchat, bineînțeles, pe o vale le care ajungi pe un drum greoi care măsoară aproape 6 km de la Vadul Izei, unde poți intra cu tractorul ori cu alt mijloc de transport care rezistă la drum greu; satul acesta l-am redescoperit într-o duminică spre desprimăvară. Îl căutam pe meșterul Pătru Godja-Pupază și l-am găsit cum e lesne de înțeles la o gospodărie cu o poartă maramureșeană. Cînd ne-am înfilnit i-am zis bună ziua și i-am spus, mai în glumă, că aici și prietenii și dușmanii ajung greu...

— Văd că vrei să începem povestea de la poartă. Zici că ai venit greu? Ai venit numai o dată și nu știi cînd îi mai da pe la noi. Da' noi care ședem aici, că nu mai știm numărătoarea anilor. La noi nu te-ai gîndit? Aproape 100 de oameni de aici din sat, coconii care se duc la școli la ora ori femeile care vin pe jos în puterea nopții, de asta nu zici nimic?

— ... Eu cred că numai drumul e vinovat. Ai văzut cu ochii dumitale. Păcat că picioarele nu pot vorbi (intervine tatăl meșterului — 74 ani. Toate babele s-ar bucura dacă s-ar găsi unul care să facă și aici un bine!).

— **Meștere Godja, eu am venit să stau cu dumneata de vorbă despre meșeria dumitale și despre alte lucruri. Mă primești ori ba? Dacă vrei mai zic o dată bună ziua.**

— Vai, da pofteste în casă. Aici e binevenit oricine, numai să aibă suflet bun și răbdare să ne asculte. Oamenii de pe la noi nu așteaptă să fie salutați, zic ei: **noroc bun, să trăiești, sănătate.**

— **De cînd lucrați?**

— Pofteste intii după masă să putem grai ca oamenii. Amu spun: eu lucrez de cînd am putut să țin cuțitul în mînă. Minuirea săcurii am învățat-o de la tata, omul pe care l-ați văzut la

poartă, că el a fost mare maistăr de case. Eu m-am apucat mai serios de cînd am ieșit din armată. Înainte tata nu mă lăsa să fac jucării, trebuia să fac lucrări serioase, că a fost greu în lume. Trebuia să scoatem un bănuț.

— **Învățătura cu lemnul numai de la tatăl dumitale ai deprins-o?**

— Apoi învățătura am prins-o de la meșterul Gheorghe Borodi. Erau niște porți în drum, în Vadul Izei, le făcea pentru Austria și tot m-am uitat cînd veneam pe jos din oras. Eu l-am îndrăgit foarte mult pe omul acesta că nu mi-a ascuns nimic, că printre meseriași mai sînt oameni hunsuși. Nici mie nu-mi place să țin în mine secrete. Eu le spun la pruncii cu care lucrez, care vin de la școală: că nu-i destul să facă ce le arăt eu, ci trebuie să descopere și ei. Mie mi-a plăcut că Borodi știe tare bine să povestească în poarta noastră cu dalta.

— **De ce vă zic Pupază?**

— Asta m-o întrebat și Adrian Păunescu și nu i-am gătat povestea. Amu o spun. Asta-i o poveste curioasă. Ca a lui Ion Creangă. Îi de ris și nu-i de ris. Că-i de gîndit. Povestea asta o rămas de pe moșu. Oricînd, pînă timpuri, cînd era moșu cocon erau vremuri grele. Moșu umbla la vaci, pînă la Rotunda. La noi în sat veneau franzele tare rar, că noi le zicem pupeze. Ca pasărea aceea care cîntă puțin primăvara și se ascunde și n-o vezi. S-o nimerit într-o bună zi să vină la noi în sat un car cu pupeze de grîu și moșu era pe aproape cu mai mulți prunci. S-o furisat ca hulpea din poveste, s-o urcat în car și o aruncat pupeze de grîu la prunci.

— **Să revenim la meserie. Vă pun mai multe întrebări: Cite porți ați făcut? Ce meșteri mai sînt în Maramureș ori, să zic altfel, se mai nase meșteri în Maramureș?**

— Cam 15 porți. Am pe Mara, pe Iza. Îs puține. Astăzi aș face la noi în sat 20-30, dar lemnul... Meșteri? Eu cunosc pe Borodi Gheorghe, Țiplea din Ferești, unul din Borbesti, cunosc unul din Mara care acum se ridică, Gheorghe al lui Olexut. La noi în sat sînt

patru feciori, toți o lucrat cu mine.

— **Am auzit că vrei să faceți un fus. Ce vrea să reprezinte el, că tot spunți și nu se vede nimic?**

— Cum să nu se vadă? Dacă te uți pe fereastră îl vezi în grădină. Îi gata de un an și îl țin acoperit cu celofan. Eu vreau să fac un ansamblu, să nu fie fusul singur ca o pasăre străină. Vreau să fac un monument din lemn. Să vă arăt schița pe care am făcut-o. Vedeti, îmi trebuie niște lemne pentru casă. Eu am fost la tovarășul prim-secretar al Comitetului județean de partid, la tovarășul Gheorghe Pop, și a dat o dispoziție să se descurce treaba. Văd că nu a auzit nimeni. Toți românii, nu numai cei care trăiesc în hotelul vetrei s-ar bucura cînd ar auzi că în Maramureș, în România, s-a ridicat un monument de stejar căruia-i zice „Pomul vieții”.

— **Am auzit că aveți obiceiul să vorbiți în pilde.**

— Mîncarea fără de sare nu-i bună, dar dacă pui un pumn de sare nici așa nu-i bună. Carul tare și mare face boii mici... Mă gîndesc că după ce termin cu fusul să mă apuc să scriu o carte. Dar nu-i știu încă titlul. Dar nu-i lucru greu. O am în mine.

— **Despre ce o să se povestească în carte?**

— Nu-s stăpin să spun atîtea la cîte mă gîndesc. Cînd ședeam la oi luam cite o carte de istorie și citeam. Atîția voievozi, atîtea mame văduve, atîtea ne-cazuri au trecut peste neamul nostru că mă gîndesc că tare-i bine astăzi. Poți să bei o apă curată, poți lucra, poți scrie, dar dacă ar fi drumul ăsta bun... Îți mai spun ceva despre fus. Acolo în casa de sub fus va sta o mamă cu piciorul pe leagăn așteptînd să crească pruncii, să vină feciorii și bărbații de departe, torcîndu-și dorul și fuiorul. Că spun: cînd cioplesc simt că trăiesc mai mult și nu voi trece cu leatul meu. Cînd termin o poartă de făcut, trăiesc cu sufletul împăcat.

GHEORGHE PĂRJA ■

Primim din partea Uniunii centrale a cooperativelor meșteșugărești: În urma scrisorii adresate revistei FLACĂRA, tovarășul Ion Enache din Craiova a fost încadrat la cooperativa „Stăruința”, de la 1 aprilie a.c. Lucrează în atelierul de la domiciliul său. Urmează să fie cooptat ca membru cooperativ, dacă va îndeplini condițiile.

Mă numesc Holospin Dumitru și sint din satul Coșula, comuna Copalau, județul Botoșani. Lucrez la B.J.A.T.M. Ca și alți muncitori folosesc abonamente eliberate de I.T.A. Botoșani. Plătesc 136 de lei pe lună dar ca și alții, mai cumpăr și bilet, dacă folosesc autobuzul duminică. Conducerea I.T.A. nu stă de vorbă cu noi, pe cei de acolo nu-i interesează dacă mai avem sarcini de serviciu și în aceste zile deși nu folosim într-o lună integral dreptul plătit: 31 de călătorii dus-întors.

Din partea Comitetului orașene de partid Săcele, județul Brașov: În ultimii ani, la noi, importante fonduri din investiții au fost destinate îmbunătățirii alimentarelor cu apă potabilă. Cum lucrările au fost terminate abia în noiembrie 1978, cu toată strădania depusă, refacerea străzilor a fost întârziată de anotimpul friguros. Așa s-a întâmplat, de pildă, cu strada Școlii, a cărei pietruire se va încheia în luna aprilie. Oricum, înaintea altor străzi, planificate până la finele semestrului I a.c.

La 18 aprilie, deci acum 15 zile, aflat în interes de serviciu la Timișoara, am avut neplăcerea să văd cum trenul nr. 347 Timișoara-Iasi, cu plecarea la ora 16 și 49 de minute, a pornit din stație fără întârziere, dar și fără singurul vagon de dormit al garniturii. Pentru acel vagon agenția de voiaj vinduse anticipat bilete. Toți posesorii lor, ca și mine, și-au amintit călătoria cu o zi. Șeful stației era de negăsit. (Dr. S. Manaș, Iasi)

Primim din partea Consiliului popular al județului Bihor: În legătură cu scrisoarea Ecaterinei Horjan din Oradea, care a cerut ajutor pentru construirea unei case împreună cu fiul ei, vă comunicăm: Conform hotărârii Plenarei C.C. al P.C.R. din I.XI.1978, nu se mai autorizează construirea de locuințe proprietate personală, în orașe și municipii, decât în blocuri. Li s-a recomandat sus-numitei și fiului ei să contracteze apartament la bloc, prin O.J.C.V.L.

Sint Grigore Drăghia, medic principal stomatolog în Drobeta-Turnu Severin. Pentru că m-am adresat revistei FLACĂRA, precum și altor organe, cerind înlăturarea unor neînțelegeri din rețeaua sanitară mchedințeană ce mă afectau și pe mine, cei pe care i-au deranjat își dau mina ca să mă scoată tot pe mine vinovat. La 12 aprilie a.c., s-a ținut o ședință la Policlinica de stomatologie din municipiu în care mi s-a dat „sansa” de a retracta cele sesizate revistei. Au luat cuvântul cu vehemență împotriva mea, pentru a-mi da lecții de morală, lucrători sanitari a căror conduită profesională și civică este cel puțin discutabilă. Anumite fapte ale medicilor Constantin Rădoi, Dorin Georgescu — și fratele acestuia, medicul Cornel Georgescu —, Teodor Constantinescu, Alexandru Predescu, Marin Boiangiu sint în fond de notorietate publică și temeinic prezentate în dosarele unor organe de judecată sau de cercetare. Acum aceștia mă acuză fiindcă în sesizări am spus lucrurile pe nume și se miră sincer și se indignază că am mal și semnat. Concluziile ședinței s-au bazat pe „principalitatea” lor. Este destul de multă vreme de cind și eu și familia mea suportăm șicanări și jigniri de tot felul. Acum mi se cere să retractez; altfel, „principalii” mi-au promis scoaterea din colectivul în care s-au deprins să facă ce vor, fiindcă nu s-ar mai simți la largul lor.

Din partea Direcției sanitare a județului Mehedinți: În urma apariției în FLACĂRA nr. 9, din 1 martie a.c., a articolului „Doctorul Grigore Drăghia, victima birfelilor spuse la urechea pacienților de către colegii săi”, avem de făcut următoarele precizări: 1. Apreciem că discuția

purtată cu noi de către autorul articolului nu a fost redată conform realităților expuse, denaturându-se conținutul în favoarea dr. Drăghia. Nu i se pot atribui lui realizările din județul nostru. Datorită stilului de muncă defectuos al tov. dr. Drăghia, la darea în funcție a Centrului stomatologic Drobeta-Turnu Severin cu 10 posturi, a fost numită ca medic șef tov. dr. Maria Macri, pentru care s-a emis dispoziția nr. 435/24 oct. 1978 (nu cum se menționează în articol, că nu s-a eliberat nici o decizie și că ea funcționează verbal). 2. Deoarece tov. dr. Grigore Drăghia a făcut o serie de scrisori organelor superioare de partid și de stat, prin care reclama faptul că nu a fost numit medic șef al centrului stomatologic, în ziua de 12.04.1979 s-a organizat o discuție a cazului, în cadrul colectivului de medici stomatologi din Drobeta-Turnu Severin. Dintre cei peste 40 de participanți au luat cuvântul 12, care au criticat vehement atitudinea și stilul de muncă ale dr. Drăghia, luind poziție față de scrisorile trimise și articolul publicat în FLACĂRA. Nici în prezent, în cadrul colectivului din centrul stomatologic, dr. Drăghia nu colaborează cu restul cadrelor, frinează activitatea, nu participă la acțiuni științifice, motiv pentru care o serie de tovarăși au cerut ca el să nu mai lucreze în centru.

De la Uniunea sindicatelor din presă, poligrafie și edituri: Referitor la scrisoarea tovarășului Ion Șerbănescu, menționăm că oamenii muncii din secția în care și-a desfășurat activitatea refuză să mai lucreze cu dînsul, datorită comportamentului său și abaterilor de la disciplina muncii. Totuși, ținînd cont de vechimea în poligrafie și de vîrsta lui — 54 de ani —, a fost ajutat să fie încadrat la Întreprinderea Buletinul Oficial, în meseria de stereotipar, cu retribuția cuvenită.

Sint om al muncii la C.P.L. Brăila, unde am realizat o inovație pentru care, în 1978, am primit o recompensă de 6 700 de lei. Am citit cu bucurie în ziarul nostru local că bilanțul anual al inovației mele înseamnă pentru unitate 650 000 lei și 210 MW economisiti, precum și reducerea unor importuri în valoare de 240 000 dolari. Numai că, în această primăvară, la plata beneficiului pe 1978, eu am fost tăiat — de pe listă — pe motiv că, în anul trecut, am primit echivalentul a trei retribuții pentru inovație. (Ion Arsenie)

Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție: Verificările efectuate de către U.J.C.A.P.-Ilfov arată că, în parte, sint întemeiate cele sesizate revistei FLACĂRA de cetățeanul Dumitru Dulbăstru din București, în legătură cu neregulile de la C.A.P.-Pantelimon. S-a dispus o cercetare de fond, ce va fi efectuată de către organele D.G.A.I.A. și B.A.I.A.

Cit privește scrisoarea lui Ion V. Popa din comuna Cornești, județul Dimbovița, verificările întreprinse arată următoarele: Popa I. Gheorghita, soția sus-numitului, în baza deciziei de pensionare — emisă de comisia de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă — beneficiază de lot în folosință. Petiționarul, fiind încadrat la rafinăria Brazi, nu este îndreptățit la un asemenea lot.

Mă numesc Bogdan Ion și sint din orașul Horezu, județul Vilcea, unde în septembrie 1978 a fost închisă baia publică pentru reparații. Este bine că tovarășii de la primărie, care se cheamă că poartă și grija unor asemenea treburi, au baie la domiciliu. Ar fi însă foarte bine dacă s-ar deranja să dea odată — din nou — în folosință și baia publică.

De la Ministerul Educației și Învățămîntului: Tovarășei Luminița Vasile, absolventă a Facultății de contabilitate — în prezent economist la C.A.P.-Izvoru Dulce, județul Buzău — nu i s-a putut aproba înscrierea la o facultate de agricultură, învățămînt fără frecvență, în condițiile Ordinului M.E.I. nr. 340/1969. Aceasta deoarece, în conformitate cu prevederile art.

172 din Legea învățămîntului nr. 11 din 1968, pe baza căruia s-a eliberat acest ordin, a doua facultate are drept scop lărgirea orizontului științific în pregătirea de bază și nu schimbarea profesiei.

Comitetul Asociației locatarilor din strada Biserica Amzei nr. 27, sectorul I, București: După seismul de la 4 martie 1977, s-au decis urgentă consolidare și reparații capitale la blocul nostru, grav avariat încă de la cutremurul din 1940. Imobilul fusese planificat de circa 5 ani pentru reparații capitale și schimbarea cazanului ca și a instalației sanitare, a căror uzură excludea repararea. Pînă în prezent am fost onorați doar cu aminări. Deși vechile fisuri s-au mărit și au apărut altele noi.

Centrala industriei poligrafice: La scrisoarea adresată redacției de Marin Segărcăeanu, îi amintim respectuos acestuia că reglementările legale în vigoare interzic acordarea ulterioară a transferului în interesul serviciului, după plecarea persoanei din unitate prin desfacerea contractului de muncă. Iar asupra desfacerii contractului de muncă nu se poate reveni la cererea sa.

Consiliul popular al municipiului Mediaș: Am analizat scrisoarea trimisă redacției de cetățeanul Mihai Chișiu și vă comunicăm: Ținînd cont de cererile cetățenilor, cu adresa noastră nr. 2472 din 6 aprilie a.c., s-a cerut Consiliului popular al județului Sibiu ca, în planul de investiții al I.J.G.C.L. pe anul 1980, să se prevadă fonduri pentru construirea unei băi publice la Mediaș.

Subsemnatul Neagoe D. Ion, din comuna Gușoeni, județul Vilcea, vă scriu în numele tatălui meu de 82 de ani. Împreună cu mama, a trebuit să-și părăsească gospodăria și casa, din cauza unui incendiu. Tevile amplasate au distrus via, tractoarele cu lamă au călcat împrejmuirea de ulucă, pomii au fost scoși și îngropați în șanțuri, beciul a fost inundat. Pentru casa folosită mai întii de conducerea întreprinderii, apoi transformată în magazin mixt, nimeni nu plătește chirie.

Din partea Consiliului popular al județului Vrancea: Apartamentul ocupat de Victor Popovici din Focșani are condens și mucegai, datorită lipsei de aerisire. Înlăturarea acestui neajuns cade în sarcina sa. Celelalte defecțiuni — cum blocul este ieșit din termenul de garanție — au fost remediate de I.J.G.C.L., ca urmare a scrisorii adresate revistei FLACĂRA și trimisă nouă spre soluționare.

La solicitările mai multor cetățeni care ne-au scris, aflăm: Potrivit art. 133 (2) Codul Muncii, unitățile sint obligate să mențină în munca avută — iar în caz de imposibilitate să treacă pe posturi corespunzătoare — persoanele devenite pensionari de invaliditate gr. III, în condițiile art. 24 (4), combinat cu art. 25 (5) din Legea pensiilor nr. 3/1977. Adică, cei în cauză vor executa jumătate din programul de lucru și vor primi pensia de invaliditate, împreună cu 70—80 la sută din retribuția avută la data cind a intervenit invaliditatea.

Timpul cit o persoană este pensionar gr. II nu se consideră vechime în muncă, fiind nelucrat. Pentru perioada cit prezentează jumătate din program, vechimea se ia în considerare proporțional cu timpul lucrat. Conf. art. 137 (1) din Codul Muncii, combinat cu art. 20 (5) din Legea pensiilor nr. 3/1977.

Pentru menținerea vechimii neinterupte în aceeași unitate, persoana trecută din gr. II în gr. III de invaliditate trebuie să se reincadreze cu jumătate de program, dar nu mai tîrziu de 90 de zile de la data cind comisia medicală de expertiză a capacității de muncă a dispus depensionarea. Art. 9, lit. k, din Legea nr. 1/1970. Aceasta atrage menținerea integrală a drepturilor avute anterior: concediu de odihnă, spor, alocație de stat pentru copii etc.

Cind o persoană devine mai întii pensionar de invaliditate gr. II, apoi gr. III, în carnetul său de muncă, la capitolul vechimea în muncă unitatea trebuie să

înregistreze desfacerea contractului de muncă în temeiul art. 130 (1), lit. g din Codul Muncii, urmată de menținerea organului de pensii, apoi reincadrarea cu jumătate de normă, ca pensionar gr. III. Acestea sint cerute de metodologia de completare a documentului respectiv, metodologie aprobată prin Ordinul nr. 136/1976 al Ministerului Muncii, dat în aplicarea Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

Mă numesc Paladi Constantin și sint structurist tinichigiu aviație la I.R.Av-Bacău. După ce, în decembrie 1978, am dat examen pentru promovare în categoria a treia, în ianuarie a.c. s-a așiat în secție decizia tovarășului director, în care eram trecut și eu promovat în categoria a III-a B. În februarie însă noua categorie mi-a fost retrasă. Șeful secției mi-a zis, drept explicație: „Lasă, bă Costică, lasă că o să ți-o dau anul viitor, că acum au fost prea mulți”. Eu — și nu numai eu — știu că destui din cei promovați nu îndeplineau condițiile legale nici pentru a fi examinați. Mi-am chemat șeful în fața comisiei de judecată, dar tovarășa Struț, de la această comisie, se scuza de trei luni că nu poate să facă nimic. În schimb șeful, ca să mă-nvețe minte, m-a și penalizat pe nedrept cu 10 la sută din retribuție. V-am scris numai eu, dar în exact aceeași situație se află și colegul meu de muncă Mihai David, așa că, în loc de două scrisori, vă trimitem numai una.

Primim din partea Consiliului popular al județului Mehedinți: Din cercetarea celor spuse de Ana Boștină, din comuna Ieselnita, în scrisoarea către redacție, rezultă următoarele: Pentru grave deficiențe și abateri de la prevederile legale, contabilul lui Bărăgan Vasile, șeful cantinei noastre. Și-a abandonat soția bolnavă, ca să dăm un exemplu. Mîncarea noastră este de calitate îndoielnică, piinea este veche, deseori mucegăită. Pe lîngă toate acestea, iată cîteva exemple de prețuri la care șeful cantinei ne vinde răcoritoare: apă minerală — 1,75 lei litrul și 1,25 lei jumătatea; suc de zmeură — 1,75 lei; frucola — 2,50 lei; pepsi-cola — 3 lei. Oare prețurile sint legale?

Consiliul popular al municipiului București, Comitetul executiv: În legătură cu cele reclamate de locatarii blocului 8 din Calea Giulești nr. 42, care au scris revistei FLACĂRA despre tronsonul de legătură dărîmat la cutremur și comunicăm: Lipsa tronsonului de legătură dintre blocurile 7 și 8 nu periclitează securitatea acestora. În consecință el nu se va mai executa. ICRAL Giulești va asigura securitatea locatarilor de la nr. 42, scara A, prin efectuarea de grilaje în dreptul ușilor exterioare.

Sint pensionar și locuiesc în municipiul Gheorghie Gheorghiu-Dej. Ajutați-ne să-i convîngem pe tovarășii de la Cooperativa „Flacăra” din orașul nostru să interzică fumatul în frizerii. Chiar și pentru frizeri. Acolo merg și oamenii bolnavi, și copii. (Victor Gogu Geroșanu)

Consiliul județean al sindicatelor Harghita ne comunică: Am verificat cele reclamate redacției de Elena Cudrenovschi, din orașul Bălan. Ioan Jalea a fost numit coordonator comercial în septembrie 1977, fiind transferat în interesul serviciului de la Întreprinderea minieră Bălan. Cu o lună înainte nu lucra în comerț și nu putea s-o persecute pe petentă. În funcția actuală, el depune eforturi susținute pentru o bună aprovizionare. A căutat să imprime

disciplină în rîndul subordonaților, din care cauză unii lucrători comerciali, printre care și petenta, cu abateri disciplinare, au început să-l reclame. Dintre lipsurile acestuia menționăm: vînzarea unor produse cu suprapreț, dezordine în unitate. Colectivul care a verificat scrisoarea i-a atras atenția tovarășului Ioan Jalea ca, în relațiile cu subalternii, să aibă o conduită corespunzătoare, să nu ridice tonul cind discută cu ei. Referitor la afirmația că tovarășul Jalea ar fi fost condamnat pentru furt din avutul obștesc, arătăm că aceasta nu corespunde adevărului, intrucit, la dosarul lui personal, se află un act eliberat de Inspectoratul județean Vrancea al Ministerului de Interne, din care reiese că nu este „luat în evidență” pentru comiterea de furturi sau delapidări din avutul obștesc. Se justifică afirmația potrivit căreia piritul Ioan Jalea trăiește nelegitim cu numita Ioana Girbu. În concluzie arătăm că verificarea s-a efectuat în prezența petentei și a piritului și s-au clarificat toate aspectele ridicate în scrisoare la fața locului.

Din răspunsul Consiliului județean al sindicatelor Cluj, la scrisoarea Mariei Tat, reținem: În mod pe deplin justificat i s-a desfăcut contractul de muncă la Întreprinderea „Armătura”. De altfel, nu întîmplător, soluția tribunalului județean, la recursul în cauza respectivă, a făcut din decizia unității hotărîre judecătorească definitivă. Petenta nu-și recunoaște nici azi abaterile, pe care i le vedeau sute de oameni. Refuză orice sprijin omenesc, dar și legal, de a se încadra.

Mă numesc Lazăr C. Ion și lucrez la Schela de foraj Turburea, Gorj. Mulți muncitori sint nemulțumiți de comportamentul lui Bărăgan Vasile, șeful cantinei noastre. Și-a abandonat soția bolnavă, ca să dăm un exemplu. Mîncarea noastră este de calitate îndoielnică, piinea este veche, deseori mucegăită. Pe lîngă toate acestea, iată cîteva exemple de prețuri la care șeful cantinei ne vinde răcoritoare: apă minerală — 1,75 lei litrul și 1,25 lei jumătatea; suc de zmeură — 1,75 lei; frucola — 2,50 lei; pepsi-cola — 3 lei. Oare prețurile sint legale?

Primim din partea Ministerului Muncii: Verificînd situația tovarășului Neculai Gîrneacă din comuna Găiceanca, județul Bacău, Comisia Centrală de Pensii a constatat că afectivitatea lui determină pierderea cea mai mare parte a capacității de muncă și a hotărît încadrarea acestuia în gradul II de invaliditate.

La cele semnalate de Gheorghe Suciu, în FLACĂRA nr. 16 din 19 aprilie a.c., precizăm că, în prezent, deficienții de auz se califică prin învățămîntul profesional special organizat de Ministerul Muncii, în 39 de meserii din domeniile mecanicii, electrotehnicii, construcțiilor, prelucrării lemnului, industriei alimentare și ușoare, alimentației publice, agriculturii ș.a.

Tovarășului Gheorghe Piti, din București, care v-a scris cerînd sprijin pentru procurarea contra cost a unui autoturism „Trabant Hycomat”, îi facem cunoscut că întreprinderea pentru difuzarea materialelor sportive București urmează să-i comunice data la care îi va livra mașina.

Sint secretarul organizației de partid din satul Brătești, comuna Stolniceni-Prăjescu, județul Iași. Trebuie să vă spun că tovarășa Maria Moldoveanu, directoroarea școlii noastre, a eliberat unei rude — Elena Negură — care n-are decît 4 clase primare, un certificat de 8 clase, folosit de aceasta la încadrarea ca vînzătoare la o unitate comercială din Pașcani. (Petru Gh. Negură)

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Nea Nelu și prietenii lui, copiii

Pe scara F a blocului OD 16, cea care nu mai există, în dreptul numerelor a două apartamente, pe tabelul de locatari erau trecute două nume: Ion Diaconescu și Cristea Vasile. Primul avea un apartament cu două camere la etajul 7, iar al doilea un apartament cu trei camere la etajul al șaselea. Erău colegi. Ion Diaconescu lucra ca tehnician iar soția sa, Florica, țesătoare la Intreprinderea „Dacia”. Cristea Vasile era strungar și soția sa, Eugenia, tot țesătoare, în aceeași întreprindere. Copiii lor, Mihai și Mariana, erau de-o vîrstă. Aveau, atunci, zece ani. Acum au, de bună seamă, doisprezece și amîndoi sînt în clasa a șasea, el la Școala generală nr. 204 iar ea la Școala generală nr. 171. Părinții lor nu mai trăiesc, însă numele lor cel mare, de familie, stă și acum înscris în dreptul numerelor a două apartamente, cel al lui Diaconescu Mihai, cu două camere, în blocul 6 de pe strada Valea lui Mihai din Drumul Taberei iar al Marianeii Cristea, cu trei camere, în blocul 1 B de pe șoseaua Nicolae Titulescu. La ușa apartamentului 11, al lui Mihai, sau al apartamentului 30, al Marianeii, sună citeodată un bărbat scund de statură, robust, cu o servietă voluminoasă într-o mînă iar cu cealaltă gata să strice, încă din prima clipă, frizurile școlărești ale micilor săi prieteni pentru care el a rămas, de doi ani încoace, „nea Nelu”.

Acesta se numește de fapt Ion Gogoșă, are 37 de ani, prin funcție este președintele comitetului sindical al Grupului 7 san-tiere, prin meserie este electrician iar prin locul de naștere e țaran din Bogdănești, pe Olt, mai sus de Rimnicu Vilcea.

„Pe Mihai l-am găsit la 26 de ore după cutremur, era simbată, 5 martie, pe la unsprezece și jumătate seara. Dar n-am mai stat să întreb unde-l duceau cu Salvarea și l-am căutat pe urmă citeva zile la rînd pînă l-am găsit la „Grigore Alexandrescu”. Mariana se afla acolo. Așa ne-am împrietenit”.

Copiii au primit, de pe urma părinților, pensii. Mihai, 1 400, iar Mariana 1 326 lei. Băiatul a stat o vreme cu bunica sa, Filofoaia, din satul Fințești-Buzău iar de vreun an încoace cu Cristache și Ileana Diaconescu, unchiul și mătușa sa. Mariana locuiește și ea cu o mătușă, Elena Ghiban, și cu copiii acesteia, Constantin, inginer, Eleonora și Doina, studente. În casele celor doi proprietari de case de 12 ani se simte căldura unor familii. Intîmplător, sau poate așa cum era și de așteptat, apartamentul lui Mihai este mai auster, curat dar rece și impersonal ca o farma-

cie, pe cînd al Marianeii e plin de flori. Elena Ghiban, mătușa sa, are o casă prin apropiere, cu grădină, și acolo, o dată la citeva zile, Mariana vămuește tufe de liliac și le transportă în apartamentul său, unde apare din cînd în cînd „nea Nelu” aducînd și el ce găsește la florăria de-alături: frezii, garoafe.

Cei doi copii au rămas, atunci, citeva luni în spital. Cum n-aveau nici haine pe ei, „nea Nelu” a făcut chetă în întreprindere și-a strîns 4 000 de lei. Așa le-a cumpărat îmbrăcăminte. Lui Mihai, mai puțin ajutorat din partea familiei, i-a luat vreo trei rînduri de haine. Pe urmă, după ce viața s-a mai așezat, după ce copiii au început să primească pensiile și li s-au repartizat apartamentele, tot „nea Nelu” a venit, cu prietenii lui, constructori, pentru a le zugrăvi, și tot el a umblat cu tutorii să ridice mobila pe care statul a dat-o, celor doi copii, gratuit. Nimeni nu l-a obligat să facă toate acestea Nimeni nu-l obligă nici acum să-i caute la telefon, doritor de vești, ori pe la casele lor, aducînd de fiecare dată, în geanta galbenă și voluminoasă, un dar pentru ei.

Mihai și Mariana au fost, odată, tovarăși de joacă. Pe vremea aceea el îi răvășea pletele castanii cum răvășește ea astăzi tufe de liliac ale mătușii. Însă ea l-a iertat. Își dau destul de des telefoane și, odată la o lună, la două, se vizitează. De multe ori l-au vizitat pe „nea Nelu” acasă la el, în Dristor, și s-au împrietenit și cu copiii lui, Victor și Florentina, iar „tanti Nina”, stăpîna casei, le-a făcut niște clătite atît de grozave încît ei au hotărît să revină. În vacanța de primăvară au mai fost de două ori iar clătitele au continuat să aibă aceeași calitate care se cere mereu lăudată.

Astfel, familia lor a ajuns să fie foarte numeroasă. În rîndurile ei, numele lui „nea Nelu” e legat de niște simțămînte speciale. El ia act, cu foarte mare interes, cî Mihai a început să joace baschet ori cî Mariana a învățat de la verișoarele sale să brodeze, cî o doare un ochi sau cî a luat premiul întîi, pe sectorul 8, între pionieri, ca solistă de muzică populară, cu cîntecul „Pleacă oile la munte”. El este omul căruia i se dă ascultare ca unui părinte. Copiii vin singuri la el cu carnetele de note. Mariana învață de 9 și 10, învață și Mihai destul de bine, așa cum se cade din partea unui copil pe care toți oamenii l-au ajutat.

„Poate că o să-l iau la mine și-o să-l fac constructor”, zice nea Nelu.

„Ce te împinge pe dumneata să fii atît de apropiat cu copiii aceștia?”

„La început i-am ajutat toți, toată întreprinderea. Dar anii au trecut și oamenii au început să mai uite. Asta e-n firea lucrurilor. Nici copiii nu mai au nevoie de ajutor cum aveau. Am continuat să ținem legătura cu ei doar cîtiva dintre cei ce am fost prezenți, atunci, la OD 16: Vasile Leonida, Negulete Dumitru, Nicolae Parizianu. Acesta din urmă, șeful Șantierului 3, și-a cumpărat mașină și vrea să-i ia, în concediu, să-i plimbe. Nu știu de ce m-am apropiat așa de mult de acești copii. Dacă am făcut vreun bine, acum nu mai pot să mă desprind de ei. Cum ar fi, dintr-o dată, să nu ne mai vedem? Aș fi nefericit”.

DUMITRU ELIADE ■

Escroc refuză Chopin, vrea Gerschwin

Mai cumpără și mai vinde omul, în viața lui, ba una, ba alta, însă personajul despre care va fi vorba în rîndurile următoare, Ciomac, pe numele de familie, iar pe numele mici, în număr de trei, Simion-Constantin și Anton, în ciuda faptului că depunea zel și strădanie, că încerca să fie deosebit de activ, original și inventiv în vastul domeniu al vinzării-cumpărării, nu avea de vindut nimic și nici nu avea cu ce să cumpere ceva. Zis și, cu al cincilea nume, Mony, el are 41 de ani și este fiul unui medic pensionar și al unei profesoare de pian, divorțată demult. La rîndul lui este căsătorit și are doi copii minori. El nu lucrează, soția nu lucrează. Totuși, și-a făcut de lucru în repetate rînduri iar activitatea aceasta, atent reconstituită în filele dosarului 447 pe acest an de la Judecătoria sectorului 2 a îngăduit anchetatorilor să ajungă la concluzia că Mony „și-a dus existența prin escrocarea unor persoane credule și naive care, la rîndul lor, prin eludarea legii, urmăreau rezolvarea favorabilă a unor probleme personale”.

Astfel, din rotirea ca de ruletă a cunoștințelor sale Simion Ciomac se oprește la un moment dat asupra unei cunoștințe mai noi, considerate a fi numărul cîștigător și numite Doina Vlahovici. Aceasta află despre el că e „cascador la Buftea” și că are relații și influență pe lîngă diferiți funcționari cu munci de răspundere. La rîndul ei se „destăinuie” că a absolvit Conservatorul „Ciprian Porumbescu” secția muzicologie și că a fost repartizată ca profesoară de vioară la Școala populară de artă din Reșița, unde, din motive de sănătate, nu poate să se prezinte, dorind obținerea negației în vederea ocupării unui post corespunzător în Capitală. Ciomac îi oferă prețioasele-i servicii. Merg împreună la Reșița și obțin de acolo negația, în baza doar a cererii și a certificatelor medicale, fără ca el să ia legătura cu vreo persoană „influentă”. În schimb ia de la noua sa cunoștință vreo 4 000 de lei și-i promite acesteia un post în orchestra Operei din București. Cum vremea trece și el nu rezolvă nimic ba chiar începe să se ascundă de Doina Vlahovici, profesoara de vioară adresează o plîngere organelor de urmărire penală. Drept represalii, el îi trimite prin poșta actele pe care le mai avea încă asupra sa. Se petrece din acest sector al frontului și încearcă să înainteze în altele. Terenul de acțiune, ca să zicem așa, se crease de la sine, cu citeva luni în urmă, cînd Doina Vlahovici îi făcuse cunoștință cu o fostă colegă, Natașa Timiraș, absolventă și ea a con-

servatorului, în 1977, și repartizată ca profesoară de vioară la o școală din Rimnicu Vilcea. Tot „din motive de sănătate” aceasta vrea post în București și, „uluită” de relațiile lui Ciomac, crede că-l va obține chiar dacă nu are buletin de Capitală. Prin urmare ea nu se miră cînd el îi solicită un substanțial „fond de reprezentare” necesar, vezi bine, întîlnirilor cu diverși „influenți”. Astfel, Ciomac o păgubește pe Natașa Timiraș de 16 000 de lei. De la fratele acesteia, Nicolae Timiraș, tot absolvent de conservator, profesor de vioară la Botoșani și doritor de post în Bacău, lîngă părinți, ori chiar în orchestra Operei din București, mai ia o dată 1 500 iar a doua oară 3 000 de lei. Apoi, conform procedurii sale, dispăre. Frații Timiraș reușesc în cele din urmă să recupereze de la el actele pe care i le încredințaseră.

De bună seamă, dosarul 447 este alcătuit, în bună parte, din declarațiile păgubașilor de mai sus cît și din ale altora, intrucît Mony, absolvent el însuși al vreo trei ani de conservator, vroia să ajute, în felul său, și oameni cu alte profesii, de pildă o stenodactilografă. Antoaneta Fudulu, doritoare să dea Brăila pe București. Surprinde, în acest caz, după cum întemeiat ne spunea tovarășul Gheorghe Bărbulescu, președintele Judecătoriei sectorului 2, nu atît faptele unui escroc oarecare cît mentalitatea tuturor „cunoștințelor” lui. De pildă, Natașa Timiraș. Ea suferă de o boală gravă, după cum rezultă dintr-un act medical, și trebuie să fie tot timpul sub supravegherea Spitalului Panduri, în a cărui evidență se află din 1974. Pentru asemenea cazuri, legea prevede soluții urgente și hotărîte. Însă o problemă relativ simplă se complică și se înfășoară într-un ghem pînă la urmă anevoie de dezlețat atunci cînd apare credința că mai comodă și mai sigură este rezolvarea ei prin cotlonul întunecos al relațiilor lui Ciomac.

În ce-l privește pe Ciomac, el e un actor plin de resurse, fără îndoială. Foarte energic, dealtfel, aflăm dintr-o scrisoare aflată în dosarul 447, el a jucat și pe scena familiei. Scrisoarea e adresată tatălui său, din a cărui pensie se mai înfruptă uneori, la vîrsta coaptă pe care-a atîns-o. Scrisoarea se intitulează „Dragă tată, tătucule, tătucule meu”, cuprinde sila imensă a expeditorului că nu-și poate achita taxa de telefon „1 375 sau 1 357 lei”, și, în schimb sinuciderii, caută să smulgă destinatarului promisiunea că va achita el această datorie. Inimilor mai slabe trebuie să le spunem repede că după plățirea taxei de telefon expeditorul s-a răzgîndit și a considerat că tot viața e mai frumoasă. „Doresc să fiu incinerat! — apucase să scrie. Nu vreau placa cu Chopin ci vreau să mi se cînte atunci „Rapsodia albastră de Gerschwin (finalul)”. Cu relațiile ei, mama poate obține discul pentru 24 de ore de la Conservator” (și-aici relații? — n.n.). Pentru înșelăciunile lui, Ciomac, alintat Mony, nu va fi încinerat, de bună seamă, ci trecut prin flacăra legii va spune doar că s-a mai „ars” o dată și va trebui să asculte mai atent rechizitoriul procesului decît ar fi ascultat, în împrejurările cu care-și amenința tatăl, Rapsodia albastră.

E. DUMITRU ■

POȘTA REDACȚIEI

SOCIAL

● **Mazilu Lița** — Dărmănești, Bacău: Dacă nu doriți să folosiți calea scrisului, prezențați-vă la redacție, la secția scrisori-anchete cetățenești (zilnic între orele 10—13) ● **Tenescu Florin Aurel** — București, sector 6: Prezențați-vă la redacție și dvs., în locul și între orele mai sus-anunțate ● **Teodosiu Marta** — București, sector 7: Ne întrebați dacă lucrurile descrise în articolul „O pasionată excursionistă și... tenebroasele ei indeliniciri” sînt adevărate sau nu. Sint. ● **Ionescu Constanța Caliacra** — București, sector 7: Reclamați comportarea scandalosă a fiului dv. la locul său de muncă — Intreprinderea de mașini electrice București ● **Ștefan M. Ion** — Depoul de locomotive București-călători: într-un articol, sesizați deficiențe în munca unor colegi de la Regionala CFR Craiova — circulația defectuoasă a trenurilor pe liniile secundare, din cauza mișcării. Să le atragem atenția, cereți. Le-o atragem! ● **Brăgaru Năstase** — Constanța: Pe un ton revendicativ, poate potrivit, scrieți niște lucruri neclare. Reveniți cu precizări concrete, la obiect ● **Florian Pupăză** — Drobeta-Tr. Severin: Tata Mițu, un unchi surdomut și orb care a spus totuși nepotului său, adică dv., „Cînd ai să ajungi om mare am să-ți cer ajutorul”, are drept la un ajutor social. I se acordă sau nu? Și-apoi, ați ajuns destul de mare ca să-l puteți ajuta nițel și dumneavoastră ● **Bucurescu Virginia** — Tirgoviste: Un caz dramatic și dificil. Fetița vi s-a îmbolnăvit și trebuie s-o însoțiți prin spi-

tale, dar nu vi se dă voie. Din cite știm, pentru îngrijirea copilului minor, puteți cere întreprinderea activității. Este singura soluție. Dacă aveți probe că boala a fost provocată de un cadru sanitar, trebuie să vă adresați justiției.

EUGEN SECELEANU ■

JURIDIC

● **Chițac Mihai** — Botoșani: Memoriul dv. a fost rezolvat favorabil de Procuratura Generală. Chiar dacă pe parcurs ați întîmpinat greutăți, important e că în cele din urmă adevărul a fost restabilit ● **Corețchi Boris** — Ploiești: Memoriul dv. a fost trimis organelor competente ● **Nitoc Gheorghe** — Prahova: Argumentele prezentate vă îndreptătesc, după părerea noastră, să vă adresați Procuraturii Generale ● **Tănase Gheorghe** — București: Încercați să vă apropiați de copil altfel decît ați făcut-o pînă acum. Este necesară și o reconciliere cu bunicii. În acest scop, nici un preț nu este prea mare ● **Olar Martin** — Dej: Dacă n-ați recurat prima sentință în termenul legal, orice intervenție este fîrzie ● **Ion Mițu** — Botoșani: Fapta descrisă se numește înșelăciune în convenție și este de competența instanței judecătorești, nu a miliției ● **Perniu Marin** — Pitești: Am expediat cererea dv. vicepreședintelui judecătoriei ● **Leașu Păuna** — Dimbovița: Executați decizia conducerii unității, și, în caz de nemulțumire, depuneți o contestație ● **Bucălu Cătălina** — Buzău: Important este cui aparține terenul pe care ați ridicat casa. La toate cele trei

întrebări, răspunsul este: nu ● **Trimel Dumitru** — Mehedintzi: Termenul pentru recursul extraordinar expiră la 24 februarie 1980 ● **Anton Maria** — Bacău: Printr-o cerere adresată Judecătoriei Bacău aveți dreptul să cereți înființarea unei popri pe pensia soțului ● **Mihu Grigore** — București: Executorul judecătoresc are obligația să ducă la îndeplinire prevederile din hotărîrea instanței, chiar și prin executare silită ● **Ignat Petre** — Dimbovița: Poluarea apelor, din culpă, fără intenție, este infracțiune și se pedepsește — ce-i drept — cu luarea în considerare a circumstanțelor atenuante ● **Virgil Perianu** — București: La divorțuri cu copii, este necesară prezența procurorului ● **Boc Aureliu** — Brașov: Soluție exactă. Garsoniera nu îndeplinește condițiile prevăzute în Legea 5 ● **Paraschiv Anca** — Constanța: Un redactor poate fi acuzat de calomnie, cînd intenția este vădită.

NICOLAE CRISTACHE ■

ADMINISTRATIV

● **Marin Anghel** — Alexandria: Venitul mediu al unui pensionar este format din pensie plus pensia suplimentară, care, la un loc cu veniturile celorlalți membri de familie, împărțit la numărul de persoane, constituie venitul mediu pe membru de familie ● **Stoica Gilea** — București, ș.a.: Am mai răspuns la această întrebare. În conformitate cu Decretul nr. 245/1977, invalizii și accidentații de război, încadrați în gradul I sau II de invaliditate pentru infirmități de război, își păstrează, la

incetarea activității, dreptul la pensie IOVR și dacă, potrivit legii, li se cuvine și o altă pensie pentru munca depusă după ce au devenit invalizi ● **Ilie Cepraga** — Galați: Nu ați primit concediu pe anul 1977 și ne întrebați ce să faceți. Discuțați cu cei în drept de la întreprindere ● **Constantin Nișoaveanu** — București: În anul trecut nu am primit de la dumneavoastră nici o scrisoare. Reveniți cu amănunte ● **Ion Oprea** — Iași: Pentru obținerea unei pensii de întreținere de la copii trebuie să vă adresați instanței de judecată.

MARGA NEDELEA ■

ÎNVĂȚĂMÎNT

● **Carmen Ilie** — București: Potrivit art. 42 din Legea educației și învățămîntului, admiterea în treapta a II-a de liceu se face numai pe bază de concurs, organizat potrivit normelor stabilite de M.E.I. ● **Angela Hrinică** — Petrosani: Dacă situația relatată de dv. este exactă, școala din satul Medeleni, comuna Gălăești, județul Iași, este datoare să vă elibereze un act în sensul absolvirii de către dv. a 8 clase în anul 1973 ● **Florica Drăgușin** — Sighetu Marmăției: În învățămîntul superior, studenților li se asigură perfecționarea cunoștințelor în cele două limbi studiate în învățămîntul gimnazial și liceal ● **Sabin Roman** — Vulcan: Adresați-vă direct M.E.I. ● **Istvan Madarasz** — Arad: Învățămîntul liceal de zi se organizează pe două trepte, fiecare cu durată de 2 ani; învățămîntul liceal seral se organizează numai pentru treapta a II-a și

are durată de 3 ani ● **Ioana Istrate, Margareta Ioachim** — București; **Ileana Predoiu** — Bălș; **Nicoleta Prodan** — Reșița: Pentru a afla care sînt localitățile unde funcționează liceele care vă interesează, precum și condițiile pe care trebuie să le îndepliniți, adresați-vă direct Ministerului de Interne ● **Corneliu Dumitraș** — Bacău: Pentru a vă prezenta la concursul de admitere la clasa de regie din cadrul I.A.T.C. „I.L. Caragiale”, socotim, nu este suficient numai faptul că — cităm — „iubesc foarte mult actorul și actrițele de film”. Mai meditați! ● **Doina Gavrilă** — Vulcan: Faptul că v-ați prezentat la un examen „întîrziind” apoi 10 zile de la serviciu, chiar și „neștiind”, după cum afirmați, că puteți solicita concediu fără plată, nu vă scuză: întreprinderea a procedat corect ● **Elena Sandu** — Iași, ș.a.: Pentru a urma o școală de coafori sau cosmetică adresați-vă direct UCECOM ● **Aurel Răduță** — Rm. Sărat; **Paul Chiru** — București, ș.a.: Potrivit art. 71 din Legea educației și învățămîntului, absolvenții cu diplomă ai învățămîntului superior, încadrați în muncă, pot urma, în condițiile stabilite de lege, o altă facultate prin învățămînt seral sau fără frecvență.

HORIA PATRAȘCU ■

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10—13.

Eveniment cultural

Fidelitatea în dragoste și fidelitatea față de stil

Opera din București depune eforturi sensibile pentru a-și renova condiția în fața spectatorilor săi credincioși, încercând, în același timp, să câștige atenția și bunăvoința celor care ignoră genul. Ultimul spectacol care înregistrează acest fenomen este **Răpirea din serai** de Wolfgang Amadeus Mozart. Spectacolul precedent, care a rămas încă proaspăt în memoria meomanilor, respecta stilul tradițional al montajilor de pe mapamond și avea farmecul unor ilustrații dintr-un basm de copii, proiectându-l pe spectator într-o lume exotică în stare să aprindă imaginația și să transfere firile mai sensibile în zona reveriei. Spectacolul precedent, jucat încă pe scena operii acum câteva luni, s-a dovedit învechit mai ales ca experiment actoricesc, obosit prin repetare, prin exasperantă simetrie în mișcare scenică, prin lipsă de entuziasm, poate, din partea întregului ansamblu de interpreți, coriști, instrumentiști și balerini. Semnificativ e însă faptul că noul spectacol **Răpirea din serai** a fost încredințat spre transfigurare scenică aceluiași regizor care-l montase cu ani în urmă. Surpriza revederii unui spectacol adus la zi, pus în scenă ca și cum acțiunea s-ar petrece aproape în zilele noastre, bineînțeles cu limitele de toleranță respective și cu înțelegerea intrinsecă a convenției spectacolului de operă, a fost tonică. Restituit într-o lumină care răstoarnă atitudinile rigide față de spectacolul de operă, sărind peste conservatorismul unui public care se complăce în stal sau în fotoliul de orcheastră, „ambelat” de belcântul dulce al cântăreților, gata să aplaude acutele și să caute „nod în papură” la fiecare acord tangent la partitură, spectacolul recent al Operei Române din București face inteligent racordul necesar cu spiritul modern, cu ultimele depeșe ale cronicii faptului divers sau cu garderoba imediată a fetelor de pe strada mare. Regizorul ambelor variante scenice ale spectacolului **Răpirea din serai** este George Teodorescu, om de distinsă informație culturală, polivalent și cu un simț muzical și plastic deosebit. Dacă vechiul spectacol era tributul schelelor teatrului de operă din toateauna, fără a fi lipsit de farmecul discret al vechilor mode, actualul spectacol, mișcat cu savantă știință a dozării între dramatic și comic, între registrul grav, meditativ și cel buif, exploziv, dezbată mai aproape de viziunea omului de astăzi problema eternă a fidelității în dragoste, ca aspirație a ființei umane spre perfecțiune și spre o puritate de vis. Decorul elimină elegant elementele care fac opera tributară modei vremii și introduce eroii într-un peisaj neutru, policrom, plin de simboluri, costumele par desenate pentru a face mai ușor de suportat șocul trecerii subiectului dintr-un secol revoluționar în secolul nostru, elementele de recuzită trimis uneori la tabieturile oamenilor de azi, parcă anume ca spectatorul să înțeleagă că muzica și scena îi oferă o secvență din viața lumii care poate fi și a lui. Pe scenă și în plan muzical, desigur, evenimentele și întâmplările conduc la o ținută etică și morală ideală și spectatorul se trezește în fața unei lecții minunate de morală în dragoste.

Spectacolul lui George Teodorescu este tonic, spiritual, elevat, modern și tulburător prin armonie și delicatețe sentimentală. Orchestra dirijată de Cornel Trăilescu a sunat omogen, în spiritul partiturii mozartiene, a cîntat mai îngrijit, cu mai multă atenție, într-un bun echilibru sonor cu scena, într-o atmosferă de bucurie și de sărbătoare a muzicii. Au interpretat, cu dezinvoltură rolurile lor: Florin Diaconescu, Victoria Bezetti, Pompei Hărăștean, Ligia Grossu, Ion Stoian, Adrian Ștefănescu ș.a. Desigur totul este încă perfectibil. Corul dirijat de Stelian Olariu a întregit expresiv armonia acestui spectacol care s-a apropiat de Mozart, nu trădindu-l ci, dimpotrivă, transfigurându-l printr-o viziune contemporană. În acest sens, poate că ar fi interesant ca Opera Română să programeze spectacolul vechi și spectacolul nou (cîntat în limba germană, adică în limba în care s-a scris libretul, din respect pentru partitură și pentru public), în două seri apropiate pentru ca spectatorii să înțeleagă mai exact resorturile care obligă genul să se reconsidere uneori fundamental.

ADRIAN DOHOTARU ■

● CAP LIMPEDE

PUNCTE DE VEDERE

O RĂSTĂLMĂCIRE

D. Culcer susține următoarele (Vatra nr. 4, 1979), referindu-se la romanul Suferința urmașilor:

„Principala teză (a cărții, n.n.) afirmă că procesul colectivizării agriculturii a fost realizat într-un ritm extrem de rapid, cu mijloace abuzive uneori, în ținutul Transilvaniei unde este plasată acțiunea tuturor cărților cu problematică țărănească ale lui Ion Lăncrănjă, ținutul Bălgrădului. Că, în aceste condiții, s-a aruncat și copilul din copaie deodată cu apa — cum s-ar zice, au fost adică uitate sau distruse o sumă de tradiții ale existenței rurale a căror dispariție nu era nici necesară, nici oportună. Mai precis: au fost pierdute, fără grijă pentru

consecințe, însăși bazele unui popor care era constituit, în majoritate, dintr-o clasă țărănească, păstrătoare a specificității naționale prin veacuri de vitregii. În acest sens publicistica lui Ion Lăncrănjă ne permite să observăm o perfectă coincidență de atitudine între autor, narator și personajul principal, care toți trei se identifică cu soarta țărănimii vorbind în numele ei, pe un ton patetic, participativ și convingător uneori — deși adesea cu formulări jurnalistice. (Melancolia țărănimii în Nevoia de adevăr, pag. 73.)

Răstălmăcirea lui D. Culcer e dublă, în raport cu sensul politic real al romanului Suferința urmașilor, care nu se ocupă de „procesul de colectivizare” (de problema aceasta se ocupă în literatura contemporană, din cât cunosc eu, unii critici literari, un

V. Bugariu, un D. Micu), în raport, de asemenea, cu conținutul (tot real, și nu de altă natură) de formare al publicisticii mele. Voi da doar două exemple, din chiar articolul pomenit de D. Culcer:

„Nu e vorba de cum ar putea crede cei care nu s-au preocupat niciodată de soarta țărănimii, de a ne întoarce toți la preocupările străbunilor și părinților noștri, — la carul cu boi și la melancolia țărănimii. E vorba, din contră, de a prelua și de a duce mai departe moștenirea lor cea mai de preț, — un anumit fel de a fi, în constituirea căruia hărnicia și cinstea, setea de dreptate și curajul, înțelepciunea și dirzenia au intrat pentru totdeauna, cum arătam mai înainte. E vorba, așadar, de o mai bună și mai profundă cunoaștere de sine. ...Flindcă un popor care nu se cunoaște pe sine în suficientă măsură, spun eu pe urmele

măreței umbre, se mișcă anapoda, umblă fără spor, pentru că sporul nu vine decât acolo unde există înțelegere și participare, unde se întreține și se contopesc vreile cele mai ferme cu limpezimile cele mai sintetizatoare, unde e omul om și viața viață!...”

În finalul aceluiași articol se spune (fără a se vorbi de afectarea bazelor existențiale ale poporului român, cum pretinde Dan Culcer):

„Adevărul adevărat e că brazda trasă de țărani prin vreme — prin sutele de ani — s-a vărsat și se varsă ca o apă în epoca aceasta a noastră, — epoca unor temerare și temeinice edificări — sporindu-i puterile și creșterile exact în măsura în care am știut și știm noi cei de azi, constructorii ai socialismului, să alegem lumina din foșnetul molcom și greoi al țărănimii, în măsură în care luăm viață din propria ei

viață”. (Nevoia de adevăr — 276—277).

Nu cunosc motivele care l-au determinat pe D. Culcer să se lanseze în asemenea etichetări (s-a trecut, așadar, de la acuzațiile pretins estetice la demascările cu caracter politic, cum se făcea acum douăzeci de ani, cînd mi s-au „servit” asemenea „îndrumări”, numai în „referate”, e adevărat). Mă gândesc însă, aceasta e singura mea speranță, că va ști cite ceva despre aceste motive cel ce semnează articolul „de fond” de pe pagina întâi a numitei reviste, care e unul și același cu președintele Uniunii scriitorilor. Dacă tovarășul președinte nu știe nimic, va afla de acum încolo, mă gândesc eu, „Vatra” fiind editată și de Uniunea scriitorilor, ca și „România literară”, pe care o secondează în opera de „informare” a cititorilor.

ION LĂNCRĂNJAN ■

Profesiune de credință

Cultura spirituală — cartea de vizită a unei națiuni

Nu știu dacă polonezii fac mașini de cusut. Sau motoare diesel mai bune ca ale noastre. Știu însă că i-au dat pe Grotowsky, pe Wajda și pe Zanussi și că teatrul lor e una dintre

cele mai serioase experiențe pe care le-a făcut lumea în materie de spectacol. Se aude că ungerii fac autobuze bune. Nu sînt în măsură să apreciez. Cred însă că la ora de față — e numai o părere personală — posedă cel mai interesant și mai profund fenomen cinematografic de pe glob și că nimic nu ne-ar putea împiedica să ne lăudăm la fel. Dacă se invocă iar tradiția, e un capitol la care stăm mai bine. Dar cu tradiția am stat întotdeauna excelent.

Esențial e cum confirmăm tradiția acum, în cel mai acut prezent.

N-aș vrea să se înțeleagă de aici că, pentru mine, cultura materială ar fi de importanță minoră. Nu. Țin să subliniez ceea ce cred de fapt. Că numim îndeobște cultură materială o derivată a culturii spirituale. Iar abia acest din urmă lucru exprimă în fapt — emit iarăși o opinie subiectivă — cartea de vizită a unei națiuni. Per-

sonal, în copilărie, am auzit de Singer și Solingen înainte de Schiller. Nimic absurd. Era un stadiu de ignoranță tipic. Parabolic, chiar.

E timpul să ne reconsiderăm valorile contemporane, pentru că în lumea aceasta frământată în care sîntem chemați a ne spune cuvîntul avem nevoie de prestigiu. Nu sînt nici zece ani de cînd Bucureștiul era un fel de Mecca pentru credincioșii teatrului mondial. Gloriile de atunci fac astăzi numele scenelor altora. E timpul a fi chemați să lucreze pentru țară. Pentru zbor nu ajung aparatele. Pilotul are aripile lui. Drobia nu e pasăre. Cred, așadar, în vîntul de libertate iscat de încredere și, uneori, de uitare. Memoria ne e uneori bacoviană. Plumbul e istoria uraniului, chintesența de timp trecut.

Cred în desființarea cenzurii ca simbol coercitiv așa cum a fost ea numită de secretarul general al partidului, și nu în modul cum spiritul funcționează — ghiuleaua noastră de plumb — îi traduce uneori aplicarea. Cred deci că vor vedea lumina rampei spectacolele REGELE DESCULT ȘI NUNTA la Teatrul Bulandra și A TREIA TEAPĂ la Național, pentru că falsele probleme apar numai acolo unde respectul față de muncă și libertate e încălcat. Și nu ne e firesc. Cred în nevoia artistului de a-și vorbi dialectul într-o limbă comună.

Cred în cultura acestei țări care i-a dat pe Maiorescu, Eminescu, Caragiale, Iorga și Brăncuși și Blaga și Enescu și alții alții, și alții mulți a căror viață e conținută în filiație.

Cred în lumina spirituală a țării mele, în această vreme.

MIRCEA DANELIUC ■

N.R. Amintim că piesa lui Marin Sorescu A treia teapă se joacă de câteva luni cu succes la Teatrul Național din Cluj-Napoca și de curînd la Teatrul popular din Călărași.

Vorbite și scrieri românești

Cîteva probleme de accent

Se întîmplă uneori să li se dea vorbelor noastre infățișări care le îndepărtează de matca sau de consangvinele lor. Să fie aceasta o pagubă pentru eficiența comunicării? De cele mai multe ori nu. Și atunci, s-ar putea zice, de ce să ne preocupăm? Fiindcă ceva se pierde totuși: limpiditatea etimologică și astfel, odată cu ea, prestigiul nostru de vorbitori conștienți de prefacerile vorbirii strămoșilor. Ne gândim, de pildă, la unele ciudățenii ale accentuării, frecvente astăzi. Într-un caz ea acela al lui **rubrică**, accentuat acum pe silaba inițială, dar avînd ca model latinescul **rubrica** (cu accent pe silaba penultimă, accent identic în francezul **rubrique**, pe care, de fapt, l-a preluat româna) nimeni, nici măcar puținii cunoscători ai formei firești nu mai speră o revenire la vechia accentuare. Limba a optat odată pentru totdeauna. Dar cînd vorbim de cinematograful **Capitol**, legitim ar fi să ne întrebăm de la ce capitol de carte și-a luat numele? Un accent corect — **Capitol** — ne duce cu gîndul la una din cele șapte coline ale Romei și la templul lui

Iupiter-Capitolinus. Numele cinematografului are o justificare și regăsește ceva din solemnitatea cuvenită unui lăcaș de cultură.

Cîteva cuvinte despre cosmetice. În magazine e cerut fixativul **Femina**, cînd este limpede de unde-i vine numele: din latinescul **Femina** (femele). Crema **Nivea**, „albă ca zăpada”, e botezată după adjectivul latinesc **niveus**, -a, -um, derivat din **nix**, -vis (zăpadă). Se pronunță totuși incorect **Nivea**. Se aude, foarte adesea, pronunțarea **butelie**, pronunțare influențată, probabil, de numeroase cuvinte de tipul **mistrie**, **colivie**, **căsătorie**, **negustorie**. Accentuarea corectă este, desigur, **butelie** (împrumut: franțuzescul **bouteille**).

Iată acum situația lui **prevădere** (accentul pe antepenultima silabă fiind incorect). Cuvîntul e derivat dintr-un verb moștenit — a **vedea**, **vedere** (transformarea latinescului **videre**). Se înțelege că forma recomandată și românească e **prevădere**. E drept că unii specialiști vor aduce în discuție tendința, cu rădăcini foarte vechi, urcînd pînă la latina populară, a trecerii verbelor de conjugarea a doua la conjugarea a treia (de pildă, a **ride**, **ridere**). Explicația în cazul dubletului **prevădere/prevădere** se izbește de constatarea că verbul de bază (a **vedea**) precum și derivatul (**prevădere**) au rămas neclintite în categoria lor originară (a **vedea** existînd doar regional).

GABRIELA CREȚIA ■

CARTE

● Al cincilea as, carte de Rodica Ojog Brașoveanu, decepționează din toate punctele de vedere. Autoarea are la activ, ca să spunem așa, cărți excepționale, foarte bune și bune pe care, la vremea potrivită, le-am semnalat ca atare. De această dată ea reușește o perfecțiune a manierismului supărător și păgubitor. Ne-a fost foarte greu să parcurgem toată cartea. Să ni se ierte această prictească observație, dar lipsa de interes la lectură în cazul unei cărți poliștice este un lucru grav. Acțiunea nu este verosimilă chiar dacă este bine intenționată. Peste schema gândită comun și neprelucrată (spre sfîrșitul celui de-al doilea război cițiva români cad într-o groță urmînd să fie prinși de fasciști), personajele nu adaugă din dialog și din acțiune mai nimic. Se emit sentințe și judecăți

Să ne cinstim ctitorii

Se implinesc 60 de ani de la apariția volumelor Povestiri, Șoimii, Dureri înăbușite și Crișma lui Moș Precu.

MIHAIL SADOVEANU:

„Nu voi muri întreg, dacă mă simt solidar cu cei care au lăsat să picure în cărți singe din singele lor, lumină din lumina lor, trecându-ne nouă un zimbet de nădejde și încredințarea că răspundem peste veacuri și milenii unei chemări a unui frate și lăsăm noi înșine un vis și o nădejde altor frați care vor veni după noi într-un veac viitor“.

Cronica literară

Mircea Dinescu: „La dispoziția dumneavoastră“

Cea de-a patra carte a lui Mircea Dinescu, *La dispoziția dumneavoastră*, este o meditație asupra destinului poeziei în condițiile epocii moderne. Poetul care în volumele anterioare — *Invocație nimănui*, *Elegii de cind eram tânăr*, *Proprietarul de poduri* — se încanta de lucruri și fapte și celebra un univers scâldat de cele mai multe ori de o lumină ospitalieră renunțând la atitudinea extatică și anchetează efectele lirismului într-o civilizație tot mai mult guvernată de tehnică. Prin modul tranșant în care se întrebă în legătură cu destinul poetului în cetatea de azi el amintește deseori de lirica lui Adrian Păunescu. Dar marele său talent îl ferește pe Mircea Dinescu să devină un epigon. Cu toate cusururile acestei cărți — semnalate în parte de criticul Șerban Cioculescu în paginile revistei noastre — *La dispoziția dumneavoastră* e un volum excepțional în multe privințe și discutarea lui nu poate fi socotită încheiată.

Evoluția visului și Fluierături în biserică — cele două secțiuni ale cărții — cuprind poeme care atestă credința poetului într-o deviză enunțată în *Proprietarul de poduri*: „să-ți tragi realitatea pe piept ca o cămașă“. Aceasta asigură audiența versurilor sale, le impregnează de imagini din preajma noastră și le constrânge să dezbătă probleme de un interes acut pentru oricine. Poetul nu adoptă poza romantică a creatorului neînțelept, orgolios în izolarea sa și atent numai la propriile lui frământări, contemplate cu deliciu și înfățișate asistenței pentru a stârni compătimirea. Mircea Dinescu respinge această convenție desuetă și aspiră să fie prin arta lui cit mai util semenilor săi, să se pună la dispoziția lor fără nici o condiție. (În treacăt fie zis, titlul volumului e împrumutat din pagina cea mai „fierbinte“ a revistei *Flacăra*, *La dispoziția dumneavoastră*, acolo unde se poartă un dialog direct cu cititorii care solicită sprijin în diverse probleme.) Într-o vreme cînd „un glont se face mai auzit decît o carte“ trebuie „să cobori cu arta în stradă“ — afirmă poetul. Și se ține de cuvînt. Autorul rămîne însă mereu simpatice în fronda sa juvenilă, fără a se erija într-un moralist grav și arțagos. El preferă să dea cu tîla ștregărește clișeele întîlnite, automatismelor din limbaj și gîndire, din acțiuni, să „fluiera în biserică“, întocmai ca Geo Dumitrescu în *Libertatea de a trage cu pușca*. Versurile lui protestează împotriva suficienței, șicanează pe cei aserviți obiectelor și constată cu îngrijorare febrilitatea în relațiile dintre oameni. Frumoase sînt și poemele lui antirăzboinice, un fel de „parabole civile“ în genul celor ale lui Eugén Jeleleanu. Iată unul dintre ele, **Chinezării**: „În anul 200 înaintea erei noastre / poetul (chinez) Ly-ber / descoperind o portocală / a descoperit înăuntru o mică balerină / care se rătăcise în pădure / în timpul dinastiei Nu-Tank. / În anul 1978 / descoperind emotonat o portocală / m-a izbit dintr-o dată boarea sulfatului de mercur / și micuțul vierme / care pusese stăpînire pe miez / mi-a strigat furios: / nenorocitele să nu mai crezi în legende“.

Mircea Dinescu invită cuvintele să colaboreze la crearea unor poeme lesne de înțeles de la prima lectură. El ocolește totuși sintagmele frumoase, capabile să ne desfete doar la simpla rostire a lor și le folosește pe cele șocante, în stare să irite chiar, însă în nici un caz să ne lase indiferenți. Un flux verbal surprinzător și proaspăt te întîmpină în această carte compusă fără grija de a plăcea prin podoabe fastuoase, „prozaică“ pe alocuri în mod voit. Cititorul este smuls din obișnuița ritualurilor sale pentru că autorul dorește cu orice preț să-i solicite atenția în vederea transmiterii unui mesaj socotit de maximă urgență și importanță. Nici o aminare nu e posibilă și cititorul, tras astfel de mincă, fără nici un ceremonial, îi ascultă discursul din ce în ce mai interesat. Mai ales că poetul nu descrie tîrîmuri inexistente ci ne descoperă cit de extraordinară este de fapt ambianta noastră cotidiană. El stabilește relații imprevizibile între obiecte și oameni, metamorfozează decorul citadin într-un spațiu al unor întîmplări miraculoase. O fantezie debordantă și poznașă trasează contururi ca în pinzele lui Chagall, fără a uita însă nici o clipă existența unor conspirații împotriva sa: „Între uritul fabriilor de optimism / și teoria gratuității primejdiioase / întîndei o mină spre cartea de versuri / și bărbieriți-vă ieftin / consumați-i în pauză coperțile comestibile / presărați cîteva pagini la rădăcinile sfeclei / pînă se-mpujorează, / iar autorului fiindcă n-are unde să doarmă / un pat în țeava puștii îi veți așterne degrabă: / „acolo nu plouă, dragul nostru, / n-ai grijă / te va trezi cocoșul armeei în zori“. Poetul circulă dezinvolt cu imaginația în jurul întregii planete și se simte dator să riposteze la toate evenimentele întîlnite. A rămîne în expectativă ca un martor neputincios înseamnă pentru el o vină ce nu poate fi ispășită.

La dispoziția dumneavoastră este volumul unui poet victorios și confirmat că vremea poeziei nu a trecut.

IOAN ALEXANDRU ■

GEORGE ARION ■

Iubirea de frumos

Noica

Trăiește în București un filozof român, om al acestor pămînturi din moși strămoși, bătrîn înțelept ce se apropie încet de vîrsta patriarhală, un om numai bunătate și privire, cu o putere de muncă uriașă, continuînd înțelepciunea celor vechi, numit Constantin Noica.

Cu fruntea scâldată în aceeași lumină a desăvîrșirilor ce imbalsăma și Inorogul lui Dimitrie Cantemir, Noica și-a înțeles menirea în acest popor căruia i-a rămas credincios, rămînînd în mijlocul său la rău, ca și la bine, încredințat în experiența de cuget uriașă ce îi-o poate dărui suferința, seninătatea izvorită din durere pentru că numai acolo se poate vorbi de biruință în gîndire unde nu-s ocolite durerea, anonimatul, bunătatea inimii cercată prin focul lămuririlor.

Cu textele lui Platon în original pe genunchi îl vîd în locuința sa dintr-un bloc nou în Balta Albă cu doisprezece ani în urmă zi de zi învățîndu-i greaca veche, gramatica și simțirea celor vechi, cu o răbdare

părintească, fără nici un leu, pe atîția dintre mai tinerii care astăzi au ajuns la volumul al patrulea sub tipar din Platon ce urmează să apară pentru întîia oară complet și în limba noastră. Sub flăcările blînde ale acestor ochi luminați s-a trezit dorul și-n sufletul meu și rîvna neistovită de a-i citi pe poeții elini în original, sub mustrarea îngăduitoare a acestui pedagog adevărat am rostit sugrumat de emoție întîile cuvinte eline și ca mine atîția alții. Din Biblioteca Academiei, din pivnițele cu manuscrise, cu cheltuială proprie a scos la lumină tiparului manuscrisele lui Corido-leu, trimițîndu-le în toată Europa să dovedească școala înaltă ce se făcea în principatele noastre în vremuri ignorate de istorie.

De la dumnealui am învățat un fapt esențial: citește opere, nu cărți, citește-l pe Goethe întreg, în original, nu traduceri, ca să dobîndești cheia adevărului, curaj în propriii tăi ochi și să poți fi de folos ziditor celor din preajma ta: rămii credincios neamului tău, ai încredere în forța spirituală a poporului român, fii alături de binele ce se face acum în orînduirea socială nouă sub ochii noștri, aici, în România.

Cum să-l mulțumesc, iată, după un bun deceniu pentru acestea toate?

CAP LIMPEDE

morale de o platitudine de care ne este ușor jenă. Metoda inserării în paralel, din memorie (se putea altfel?), a unui roman de dragoste între eroină și un bărbat pe numele său Alexandru nu sporește cu nimic puterea cărții. Nici n-o scade, ce-i drept, căci, gîndită greșit, cartea **Al cincilea** sa nu avea nici o șansă. Așteptăm de la reputata autoare o altă carte. O merită și o merităm.

● Întîmplarea sau altceva — dealtfel nu interesează — face ca tot în cursul lunii aprilie să fie prezent în librării cu romanul polițist **Un martor incomod**, Cosma Brașoveanu. Este o carte onestă. O intrigă acceptabilă, personaje diferite și o tentă, în oarecare măsură reușită, de inventivitate atît din partea infractorului cit și din partea organelor chemate să-l prindă și să-l anihileze. Desigur, în compensație față de partea detectivistică nu tocmai strălucită, autorul încearcă un fel de sondaj psihologic, ba chiar ne lasă

să credem că maiorul de miliție, trist cum nu se mai poate în viața privată (cită îi rămîne), ar putea, la o adică, s-o reeduce pe femeia-complice și cu balsamul dragostei. Mai ales că — argument forte! — fetița maiorului începe să simtă că-i va fi greu fără „tanti“. Amestec naiv. Dar, una peste alta, cartea se citește repede și cu plăcere și-i dorim autorului cărți și mai bune, căci dovedește înzestrare.

● Ion Tipseie, ofițer în Ministerul de Interne, un bun foiletonist, publicat dealtfel și de revista noastră, își încearcă șansa și în roman semnat **Orașul din cîmpie**. Considerăm că Editura Facla a procedat foarte bine publicînd o carte în care curajul autorului de a avea destule replici sau chiar situații satirice nu este deloc neglijabil. Ion Tipseie spune cu umor lucruri care, de obicei (greșit), sînt rostite doar gray. Autorul trece cu bine un examen, acela al prezentării vieții și muncii ofițerilor și subofițerilor din Ministerul de Interne. El reușește să fie realist și neconform nici unui șablon. Din orașul „S“, mai mult ca sigur Slobozia, el reușește să creeze niște tablouri vii, uneori savuroase. Din păcate, inteligentul autor nu se stăpînește, conform rigorii ce o presupune arta, făcînd și „băscălie“. Nu este bine căci rezultatul se cheamă superficialitate și calitatea scade. Uneori, credem, Ion Tipseie ajunge la vulgarități; de pildă, scena în care două secretare se plîng la miliție că au fost violat.

Ion Tipseie trebuie să ne convingă dacă are talent pentru proză. Pentru foileton are și încă mult.

EUGEN SECELEANU ■

● **Haina cu două fețe**, comedia dramaturgului bulgar Stanislav Stratiev, pe scena Teatrului Giulești, în regia lui Al. To-

culescu: un spectacol care se bucură de adevărată popularitate chiar de la bun început. Traducerea aparține actorului Ion Lucian și ziaristului Constantin Amaritiei. Nu putem să nu remarcăm, să nu gîndim și să nu spunem: ce bine ar fi, ce eficient cultural ar fi dacă fiecare gazetar acreditat într-o altă țară ar selecta, ar traduce și ne-ar aduce acasă o lucrare dramatică bună!

● În Republica Populară Polonă, pe scena Teatrului Julius Josterwa — parca simetric cu momentul teatral consemnat mai sus — o piesă românească — **Steaua fără nume** a lui Mihail Sebastian — în viziunea unui regizor român — Călin Florian — de asemenea se bucură de adevărată popularitate și a criticii. În primele 8 zile de la premieră au avut loc 10 spectacole cu săli pline. Spectacolele le-au plăcut poezia, umorul, distincția piesei și spectacolului. Regizorul a fost invitat de alte două teatre

să monteze „un Caragiale“ și „un Everac“.

● Concurența dintre Teatru și Cinema persistă. Acum lupta s-a cățărat la nivelul ultrarafinementului și absolut-ineditului titlurilor. La începutul săptămîinii trecute, de pildă, avantajul îl avea filmul cu trei titluri: **Un om în loden**, **Un om de zăpadă pentru Africa**, **Omul cu masca de fier**, față de teatru, care n-avea decît două titluri: **Omul care a văzut moartea** și **Omul care aduce risul**. În partea a doua a săptămîinii însă Teatrul german din Timișoara a venit în turneu în București cu **Omul din baie** și lucrurile s-au echilibrat. Dar ce spaime pentru iubitorii de teatru!

Acum cîțva timp, ne-a părăsit Richard Oschanitzky, un muzician complex care a atacat aproa-

pe toate domeniile compoziției — muzică simfonică, de cameră, corală, ușoară și jazz și într-un fel, adiacentă tuturor, muzica de film, a 30-a bandă sonoră fiind pentru recentul film „Clipa“, pe care nu a mai avut bucuria să-l vadă pe ecran.

L-am ascultat ultima oară cu doi ani în urmă în festivalul sibian de jazz, într-o seară de neuitată așa cum au fost toate serile în care s-a așezat la pian sau la orgă. Paradoxal, deși aparițiile sale publice au fost extrem de rare, a dominat cu autoritate topurile specialiștilor și publicului la multe categorii. A fost unul dintre cei mai talentați muzicieni români contemporani și în orice caz cel mai complet talent al tinerei generații. Talent dublat, în muzică, de o seriozitate și o profesionalitate de excepție, Richard Oschanitzky a fost „copilul teribil“ al muzicii noastre, devorat în egală măsură de pasiunea creației și a autodis-trugerii.

„Caminante”

Jurnal mexican (61)

Caminante, anticaminante...

2.

Caminante, / Caminante, / Care mergi pe drumuri... Intelepții hinduși pretind că există patru anotimpuri în viață. Unul pentru a studia și pentru a descoperi lumea. Al doilea pentru a întemeia un cămin. Al treilea pentru a reflecta. Și, în sfârșit, al patrulea, în care eliberat de inhibiții și obsesii devii un fel de călător fără bagaje. Însă eu n-am glumit când, din pricina memoriei mele îndărătnice, m-am comparat cu pământul de Yucatán. Nu voi putea fi niciodată un călător fără bagaj. Și nu-mi rămâne decât să fiu mândru că mi-am îngăduit luxul de a fi un anticălător. Mai ales că dincolo de gestul lui Cortés care și-a ars navele de întoarcere nu se află o filosofie ce-ar putea fi învidiată. Este cult, ne spunea pe vremuri, la orele de curs, profesorul Vianu, numai omul care știe de unde vine și încotro se îndreaptă.

Să-mi spui dacă ai văzut / Apărind un nor alb / Care a venit și a plecat... În seara aceasta, la Mérida, am senzația că lumea e plină de simboluri... Norul alb, Quetzalcóatl, jungla, securea de obsidian, fluturii, piramidele, jocul de pelotă, Tatle, sacrificiile, Popocatepetl și chiar acest cîntec... Sau cele patru fructe de mango pe care le port cu mine de la Villahermosa și de care nu mă ating. Vreau să le duc acasă).

Și dacă ai ascultat / Un cîntec / Ca o voce de femeie, / Caminante, / Caminante...

Mereu aceeași sete. Să umbli, să cauți, să cauți... aur, adevărul, fericirea, căutătorii de aur, căutătorii de adevăr, căutătorii de fericire, nu sînt tocmai corecte aceste împărțiri, dar lumea are voluptatea clasificărilor, mai putem adăuga câteva la cele de-acum cunoscute... Deși, n-avea dreptate Jules Renard?, dacă cel ce se îneca își împreună miinile ca pentru rugăciune, nu-i pierdut? Așadar, să înnoate intruna...

Și eu pe drumurile mele / Norul alb l-am văzut...

Norul alb pe un cer negru, un cer care aproape niciodată nu e perfect limpede în Mexic și pe care se tirie parcă, uneori, de fapt, umbra tragică, martirizată de soare a cactușilor-candelabru crescuți în cîmpii uscate... Imi amintesc amănunte răzlete din drumul nostru... Indieni așezați pe un trotuar, pregătindu-și eternele tortillas fără să le pese de zgomotul și de febra străzii, ca și cum ar fi fost singuri undeva pe un cîmp, la amiază, și-și pregăteau prînzul... Bicicliști ducînd pe cap, într-un echilibru miraculos, pachete de ziare sau altă marfă, strecurîndu-se fără probleme printr-o circulație aiuritoare... Vinzătorii de bilete de loterie invitîndu-i pe trecători să nu piardă ocazia de a cîștiga lozul cel mare, să nu dea cu piciorul norocului... Edificii ultramoderne pe scările cărora somnolează uneori un indian ce privește strada fără s-o vadă, ca zeii sculptați de strămoșii săi în acele statui cu orbitele goale, semănînd cu craterele stinse ale vulcanilor... Piețele colorate în care comerțul pare să fie un simplu pretext pentru spectacol, pentru plăcerea de a vinde și de a cumpăra (se spune că un vinzător mexican e în stare să refuze să-și epuizeze marfa prea repede, căci n-ar mai avea ce face pînă la sfîrșitul zilei!)... Acea legendă auzită aici care mi s-a părut că exprimă, cu ironia ei fermecătoare, mai bine decît o mie de pagini savante temperamentul vulcanic al mexicanului (Dumnezeu, poveștele legenda, a creat pentru fiecare țară locuitorii potriviți cu peisajul, dar ajungînd la Mexic a refuzat să-l populeze. A cedat totuși la insistențele ingerilor și a modelat un charro miniatural. Cînd Creatorul a suflat asupra-i, să-i dea viață, micul charro a sărit în picioare și-a împins frumosul sombrero spre ceață și scoțînd pistolul a strigat furios: „Pentru ce-mi suflă în nas, bătrîn bețiv?”)... Ce unește toate aceste lucruri? Un Mexic în același timp secret și simplu. Care dă celui ce-l parcurge ceea ce s-a numit „o eternitate imediată” în care timpul devine echivoc. Americanul își bea sticla de coca-cola pe treptele unei piramide maya, dar în clipa următoare simte totuși o stînjeală inexplicabilă... ceva se sustrage aici cronometrelor cu care el e obișnuit să măsoare și să judece totul, zeii cu orbitele goale nu văd Cadillacul ce așteaptă jos lingă ruine, ei privesc parcă altceva, praful ridicat de vînt pe drum sau norii ce se tirăsc pe cer...

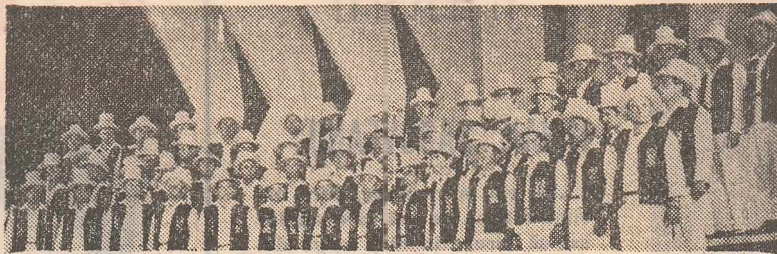
Și eu am ascultat cîntecul / Sărmanul de mine, / Caminante, / Caminante...

Civilizația veche mexicană se găsește undeva la mijloc, între omul care rătăcește și omul care a aflat, ca Rembrandt, că toată viața nu ne ajunge să înțelegem miracolele din jurul nostru. Acest caminante ridică piramide și le părăsește, fără să ne explicăm nici astăzi în mod sigur de ce... Dar după ce am urcat atîtea piramide, știu că virful unei piramide nu reprezintă sfîrșitul treptelor, ci speranța lor. Acolo unde piramida părea că se sfîrșește, ea abia începe. Ea continuă acolo unde constructorii s-au oprit și au descoperit, poate, că piramida îi apropia nu de cer, ci de ei înșiși... Și poate că aceasta e singura șansă a unui caminante. Să descopere în sine ceea ce căuta aiurea. Înțeleg, dealtfel, de ce pentru poezii Copernic nu există. Ei nu recunosc că în centrul universului ar putea sta și altceva decît inima unui om. Trebuie să mulțumesc acestei țări, acestor zile și acestor nopți pentru tot ce m-au învățat treptele goale. La capătul lor, e datorîia mea să continui.

OCTAVIAN PALER ■

*) Din păcate, legile vamale m-au împiedicat să le iau cu mine. A trebuit să le las la aeroport, la Ciudad de Mexico. Erau mari și verzi, întocmai ca fructele pe care le țin în miini femeile pictate de Gauguin.

Bărbați care cîntă, muncesc și gîndesc la fel

Ce mai e nou la Finteușul Mare, al cărui cor și-a cîștigat faimă în toată țara? În aparență nu s-a întimplat nimic deosebit. Valentin Băințan, dirijorul corului, străbate de la șosea pînă ajunge în sat tot 7 km, pe jos, de trei ori pe săptămînă — marțea, vinerea și duminica, zilele în care sînt programate repetițiile. Tot 230 de fumuri au rămas în sat, și în cor sînt tot 68 de bărbați care cîntă, muncesc și gîndesc la fel. Trei absențe nemotivate înseamnă ca și altădată excluderea din formație, după cum nici cei prea îndrăgostiți de licorile tari nu au șansa să rămînă printre membrii corului, ca și leneșii sau chiu-langii de la locurile lor de muncă.

Și totuși, după cum spune Valentin Băințan, au apărut destule elemente noi. Valea Chioarului, vatra mișcării corale maramureșene, cunoaște o perioadă de efervescență culturală. Șomcuta a devenit singura comună din țară care are patru coruri: corul mixt al Căminului cultural din Șomcuta Mare, înființat în 1899; corul bărbaților din Finteușul Mare, care a dat primul spectacol în decembrie 1918; corul mixt din Vălenii Șomcutei, datînd din 1932 și reactivizat acum; și corul de femei din satul Bucium care s-a creat sub impulsul „Cîntării României”.

Corul din Finteușul Mare s-a calificat fără nici o dificultate pentru etapa interjudețeană a ediției a

II-a a acestui festival. Repertoriul formației a cîștigat în valoare și în complexitate, este mai dificil de abordat și a ridicat destule probleme interpretilor: Miorița lui Alecsandri în viziunea muzicală a lui Mircea Neagu, marșul Pină cînd o inimă mai bate, scris pentru acest cor special. În prezent se repetă, bineînțeles cu asiduitate, poemul coral Sărbătoarea patriei — muzica de Constantin Arvinte și versurile de Ion Meșoiu și Vasile Radu Ghenceanu. Corul a început să fie cunoscut și peste hotare, prezentînd două spectacole în Ungaria, dintre care unul a fost înregistrat și transmis la televizor. Dar cele mai multe reprezentări membrii corului le susțin fie acasă, fie în alte localități din țară, cu prilejul unor mari aniversări, cum a fost aceea a împlinirii a 60 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România, ocazie cu care s-a dezvelit la Șişesti bustul marelui luptător pentru unire și pentru drepturile românilor Vasile Lucaci. Valentin Băințan are încredere că formația pe care o conduce va ocupa un loc fruntaș la actuala ediție a Festivalului național „Cîntarea României”. Are garanția seriozității cu care s-au pregătit membrii corului, acceptînd uneori să repete într-o seară doar cîte patru măsuri dintr-un cîntec, numai pentru ca bucata respectivă să sune impecabil. Are de partea

lui și tradiția culturală a Chioarului și dragostea pentru cîntec a oamenilor de aici păstrată de pe vremea cînd acesta reprezenta în primul rînd nu o manifestare artistică, ci una politică, de afirmare și conservare a spiritualității românești, de exprimare a sentimentelor patriotice.

Dar cine sînt acești bărbați îmbrăcați în gube care parcă vin din străfundurile istoriei noastre ca să ne aducă vești despre cum am trecut noi prin lume? Ion Șerban are 42 de ani și e operator chimist la I.M.M.N. — Baia Mare. Se scoală zilnic la ora patru. La 4 și 30 se duce la cămin, de unde ia autobuzul spre oraș. La 14 este înapoi. După ce prințește, lucrează la cîmp, iar seara, dacă e zi de repetiție, se duce la cor. Toma Romocea lucrează la cooperativa de consum din Șomcuta. Și bunicul și tatăl său au cîntat în corul satului. Cîntînd, zice el, mai uți cele necazuri și mai și vezi lumea cînd pleci în turneu. Andrei Dragoș are 31 de ani și este directorul Școlii generale din Finteușul Mare unde predă — lucrul să nu vă surprindă — fizica și muzica. Copiii învață cîntecele nu din obligație, ci pentru că au moștenit de la părinții lor un adevărat cult pentru artă. Andrei Dragoș activează și la un cerc de speleologie care și-a propus cercetarea zonelor din Valea Chioarului, grupul de pionieri conduși de el descoperînd 19 peșteri. Iar pe Toma Coteș și pe Aurel Coteș i-am găsit într-o zi vîrînd hala de sortat fructe de la Centrul de cercetări pomicele din Șomcuta Mare. Munceau și cîntau, făcînd un fel de repetiție în doi, simțîndu-se ei ca „o culegere de cîntece populare”.

După cum se vede, cei care îmbracă seara gubele și cîntă ore în șir melancolice cîntece de dragoste sau avîntate cîntece patriotice, marșuri pline de forță și doine tînguitoare au meseriile cele mai diverse și reușesc să împace munca și arta. Nu fără sacrificii. Dar cu credința că arta lor e un bun al întregului neam și deci trebuie să o cizeleze pînă la perfecțiune.

SORIN POSTOLACHE ■

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Jude

Lagărele de concentrare naziste au fost întesate cu:

Mii, zeci de mii de „elemente asociate” — vagabonzi, braconieri, cerșetori, pungași. Toți aceștia purtau pe piept — ca semn distinctiv — un triunghi negru. Homosexuații aveau triunghiul roz.

Mii, zeci de mii de delincvenți de drept comun. Ei purtau un triunghi verde.

Mii, zeci de mii de delincvenți politici. Ei purtau un triunghi roșu.

Milioane de Juden. Evrei. Ei purtau un triunghi galben.

Toți deținuții — mii, zeci de mii, sute de mii — care purtau triunghiuri negre, roz, verzi, roșii au fost trimiși în lagăre datorită unei vini reale, scornite, presupuse ori bănuite. Erau acuzați de ceva. Ori suspecți.

Milioanele de deținuți care purtau triunghiul galben nu erau acuzați pentru nimic. Nu erau bănuți că au săvîrșit ceva împotriva cuiva. Nici suspecți că vor comite în viitor. Ei erau internați în Vernichtungslager-e *) pentru că erau Juden. Evrei.

Pentru că s-au născut.

Și pentru că mai erau în viață. În Europa trăiau 11 000 000. Iar pentru viitorii o mie de ani, pe pămîntul bătrînului continent, transformat în Lebensraum **) nazist, nu se prevedea loc nici măcar pentru un singur Jude. Pentru nici un evreu. †

Verbesserung

Fascismul nazist nu s-a mulțumit să facă din crimă o profesie. Ambiția lui a fost s-o perfecționeze pînă la artă. Pînă la știință. Și-a precizat scopul cu un cinism provocator: să fie exterminați cît mai mulți, într-un timp cît mai scurt, cu mijloace cît mai economice și, dacă e posibil, fără urme. S-a stabilit și locul experimentării: lagărele de concentrare.

Inițial, progresele au fost infime. Injecții cu otravă în loc de impuscare. O injecție e mult mai ieftină decît un glonte.

Un alt pas infim. Injecțiile cu fenol, făcute la început intravenos, au început să fie făcute în jurul inimii; moartea survenea mult mai sigur și mai rapid.

1) Lagăr de nimicire în masă.
2) Spațiu vital.

schwitz, s-a pus pe treabă. Ajutat de specialiști — doctori, chimiști, constructori, ucigași de profesie — a construit camere de gazare de înaltă capacitate. „Eine andere Verbesserung, o altă perfecționare în comparație cu Treblinka — mărturisese Höss — a fost înfăptuită prin construirea camerelor de gazare care puteau cuprinde deodată 2 000 de oameni, pe cînd cele 10 camere de gazare de la Treblinka nu puteau cuprinde decît 200 de oameni”. Acum, un transport întreg intra dintr-o dată la moarte. Gazul toxic necesar era livrat de cea mai mare uzină chimică din Germania, ambalat în cutii elegante, purtînd o etichetă simplă: Gift Gas. Moartea survenea sigur în mai puțin de minute. De regulă, în 5 minute. Deci, în medie șapte oameni într-o secundă.

Nu era încă rezolvată problema arderii cadavrelor. De îngropare a milioane de oameni nu putea fi vorba. De unde atîta spațiu în jurul unui singur lagăr? ! Il cităm din nou pe Rudolf Höss:

Inițial, cadavrele erau arse în gropi. Într-o groapă, 100 de cadavre. Între ele, lemne. Peste ele, cîrpe imbibate cu parafină. Grăsi-mea ce se stringea pe fundul gropii era pusă pe foc, pe timp de ploaie, pentru a întreține focul... Oasele erau puse pe o pardoseală de ciment și sfărîmate cu ciocane grele de lemn. Făina și cenușa erau transportate cu camioane și aruncate în riul Weichsel... Aceasta, cum precizează Höss, inițial. Ulterior, lingă fiecare cameră de gazare s-a înălțat cîte-un impunător crematoriu.

La Birkenau-Auschwitz s-a pus astfel la punct, cu „metode științifice”, cu adevărată „artă de a ucide”, un sistem verbessert, perfecționat de „producere de cadavre” și de ardere a lor demn de epoca producției pe bandă. Mărturie stă tabelul sinteză de mai jos, reprodus după originalul aflat la muzeul de la Auschwitz.

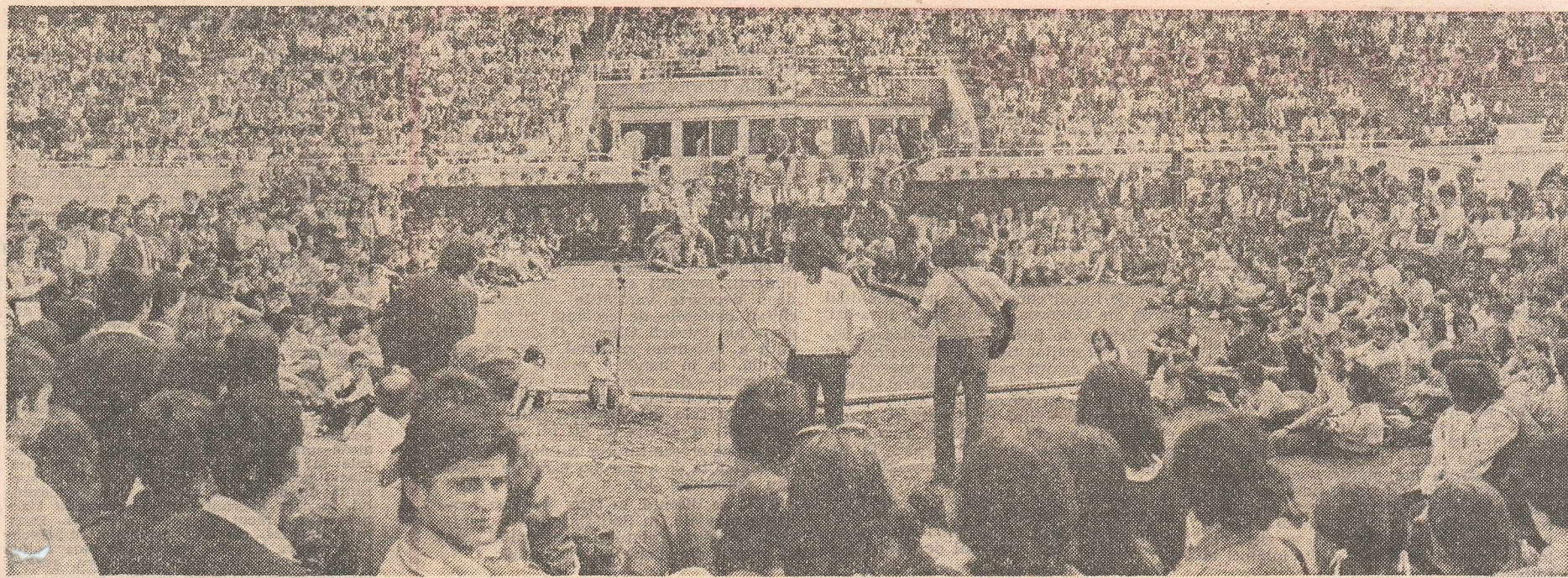
Nr. crematoriului	Cîte luni a funcționat	Capacitatea de ardere într-o lună	Capacitatea de ardere pe timpul cît a funcționat
1	24	9 000 de oameni	216 000 de oameni
2	19	90 000 de oameni	1 710 000 de oameni
3	18	90 000 de oameni	1 620 000 de oameni
4	17	45 000 de oameni	765 000 de oameni
5	18	45 000 de oameni	810 000 de oameni

Capacitatea totală de ardere a celor 5 crematorii pe timpul cît au funcționat 5 121 000 de oameni

În nici o limbă nu există cuvinte pentru a comenta acest tabel. Nu poți decît să-l citești și să te cutremuri.

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112398

CENACLUL FLACĂRA AL TINERETULUI REVOLUȚIONAR

Cronica (324)

La ultima întâlnire a Ceneclului Flacăra al Tineretului Revoluționar cu publicul din Capitală, s-au prezentat cîntăreții și actorii favoriți, aceia care dau stilul de dialog și de liberă improvizație spectacolului regizat și desfășurat de poetul Adrian Păunescu. Erau prezenți deci și Mircea Vintilă, și Florian Pittis, și Nicu Alifantis, și Valeriu Sterian, și Mihail Stan, și Adrian Ivanițchi ș.a. Spectacolul s-a desfășurat de această dată pe stadionul Republicii în ziua de 2 mai, Ziua tineretului, și s-a dedicat tinereții, spontaneității, curajului, muzicii tinere, de calitate, poeziei de tribună și de sentiment. A fost un spectacol tonic, agitatoric și elevat, în aer liber, sub un soare care amintește de pe acum vara care va veni. Publicul s-a strîns mai mult în tribuna cu umbră a stadionului, o parte din manifestanții rămași pe gazon de la sărbătoarea oficială a Zilei tineretului i-au înconjurat pe cîntăreții și pe actori și i-au asaltat pentru auto-

grafe, chiar dacă o vreme difuzoarele au funcționat defectuos și chiar dacă temperatura a atins limita maximă de suportabilitate. A fost un spectacol degajat, fără ținută de gală, ci în ținută sportivă, în ton cu stadionul; s-a cîntat în cor (și corul era compus de această dată din câteva mii de persoane), s-a ris din belșug și toată lumea a plecat acasă cu o bună dispoziție molipsitoare. Mircea Vintilă a reluat câteva din vechile sale succese pe care publicul le știe de pe acum pe de rost, dar pe care le urmărește și le acompaniază cu mare plăcere. Florian Pittis l-a tradus în pantomimă și în calambur cu bunul-gust și cu intuiția pe care am aplaudat-o întotdeauna, improvizînd un adevărat recital. Valeriu Sterian a făcut din public o dulce meloee și s-a înfășurat în aplauze ca într-o mantie. Ultimul său disc i-a ridicat cotele la bursa popularității și spectatorii îl rechemă la rampă întotdeauna cu bisuri și aclamații. Nicu Alifantis a tulburat cu vocea sa patetică și caldă miile de melomani, expediindu-i în sferile marii poezii, în zonele de

înaltă tensiune spirituală. Mihail Stan a interpretat ca un tragedian detașat, în stil brechtian, un grupaj de texte de muzică ușoară, subliniind în acest fel, magistral, ridicolul „confecțiilor” de prost-gust care invadează scenele teatrelor de revistă. Adrian Ivanițchi, un mare cîntăreț folk, cu un repertoriu impresionant, a transformat stadionul într-o secvență antologică de film pe care, din păcate, n-a surprins-o pe peliculă nici un opera-

tor: publicul a simțit pur și simplu nevoia să fie mai aproape de cîntăreții și, în armonia ritmurilor și a cîntecului, a inundat gazonul cu explozia sa de bucurie și de tinerețe. Astfel, poetul Adrian Păunescu a lăsat finalul spectacolului deschis, predînd microfoanele publicului, care a continuat, într-o impresionantă armonie, melodia lui Adrian Ivanițchi. Un final deschis ca o invitație la o nouă întâlnire cu publicul din București și din țară, care se va anunța ulterior.

ARON DOMIDE ■

Ceneclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, ceneclu condus de poetul Adrian Păunescu, va organiza

două întîmplări literar-artistice în județul Argeș

în zilele de vineri 11 mai, orele 19,30, la Sala sporturilor din Pitești și sîmbătă 12 mai, orele 17, în Grădina publică din Cîmpulung Muscel. Și-au anunțat participarea membrii reprezentativi ai ceneclului: Mircea Vintilă, Vali Sterian, Radu Gheorghe, Nicu Alifantis, Doru Stănculescu, Victor Socaciu, Sorin Minghiat și alții.

Racul

Viața la ghișeu

O cerere pentru repararea unui burlan spart, a unui cap spart, pentru remedierea altor defecțiuni, dovadă că ești în viață, dovadă că ai dovezi etc., toate necesită una sau mai multe semnături.

De aceea, cu dragă inimă, pentru că nu mă costă decît o semnătură, vă propun metoda infailibilă. Dacă dați greș, vinovatul fără vină să fiu eu.

ora 7,00: sînteți la ghișeu, dar nu în fața lui, ci cu tot bustul virit în el; pentru persoanele de sex feminin e periculos, dacă ghișeul este închis. Cînd funcționarul va deschide ghișeul trebuie să

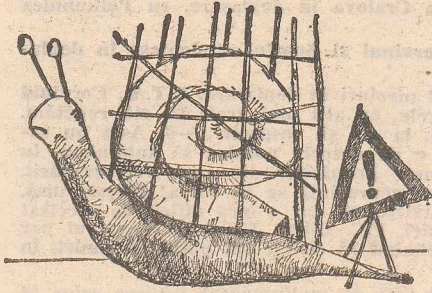
loacele de producție. Urmăriți cu privirea ștampila, stiloul, carioca, guma, indigoul, ascuțitoarea, dosarele, fiecare în parte. Păstrați cățelul andaluz.

ora 7,30: dacă începe să-și frece fundul de scaun e semn bun. Începeți să clipiți din ce în ce mai des, realizați un tic nervos de zile mari. Dacă începe și el să clipească e semn și mai bun.

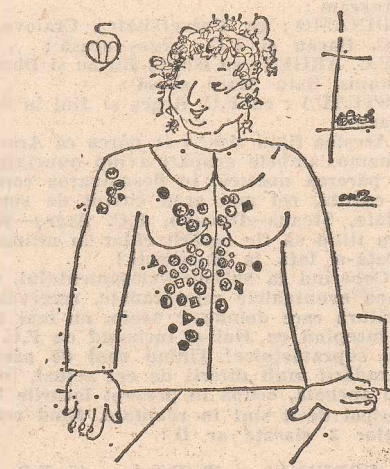

vă întîlnească o privire fixă, apatică, de ciine andaluz. Nu-i spuneți nimic.

ora 7,15: și-a terminat de aranjat mij-

Caricaturi de: MARIANA ȘERBAN ■

ora 8: opriti-vă brusc din clipit și spuneți gros: bună dimineața? Și tot dum-neavoastră răspundeți repede bună! Aveți în vedere că nici el nu e vreo comandă specială a naturii, chiar dacă pare așa ceva; o să înceapă să-și sucească gîtul, va rîde nemotivat, va cere colegilor

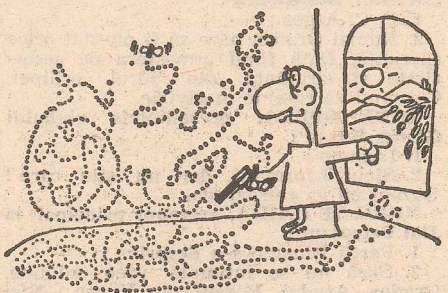
MIHAI MATEI ■

BĂLINT RÓBERT PÁL ■

ustensile absolut inutile ca de exemplu: un cuiț, un topor, un tomahawk. Dați-i cererea pentru că aceasta la ora aceasta este încă inutilă.

ora 8,30: a citit-o atent, dar să știți că n-a citit-o. Vă urăște, e clar, se gîndește la o mamă care a dat viață unuia om, e momentul să lanșați rafale de mormănturi, trasul nasului, ridicatul din umeri, tropăitul disciplinat pe loc. Spuneți, așa, de amorul artei: ștampila e la dreapta, ca și cînd el n-ar fi observat-o.

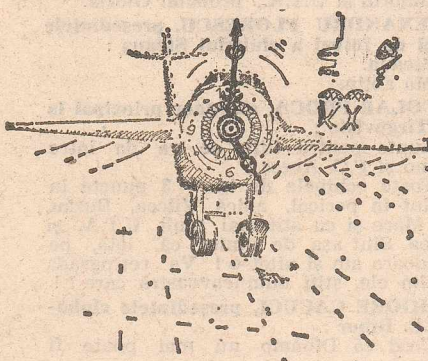
ora 9,00: dacă se ridică și iese, ați cîștigat. Poate să stea și o oră acolo unde dă impresia că se duce. La revenire, dacă mai încearcă figura, peste câteva minute,

rostiți subțire: vezica. Nu mai pleacă.

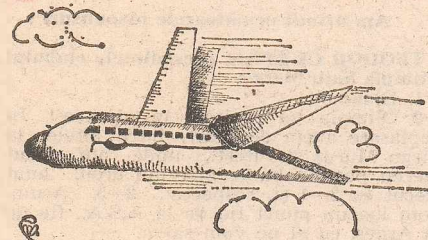
ora 10,00: lăsați-l să-și ia micul dejun, tot îi va sta în gît. Nu-i urați nimic. Uitați-vă numai la fiecare îmbrucătură, mi-mați mestecatul; la urmă scoateți o scobitoare. Pe la această oră se declanșează faza finală a bătaiei; își va freca mi-nile, va adopta în zece minute cinci atitudini: visătoare, ulceroasă, calmă, rugătoare, subalternă. Rezistați.

ora 10,30: dacă nu aveți cererea în bună regulă va începe să se scarpine în

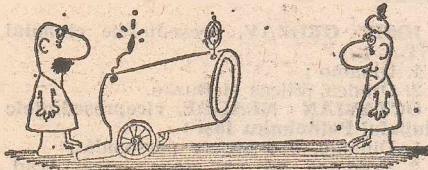

ELEKEȘ GYULA ■

cap, se va încrunta și apoi, cu un suris angelic, o să vi-o dea înapoi. Dacă este întocmită bine, va pune mina pe ștampilă, va ofta de o să-i zboare hirtile din față și va aplica ștampila. Restul este o treabă de rutină: cererea trebuie să vi-o semneze altcineva.

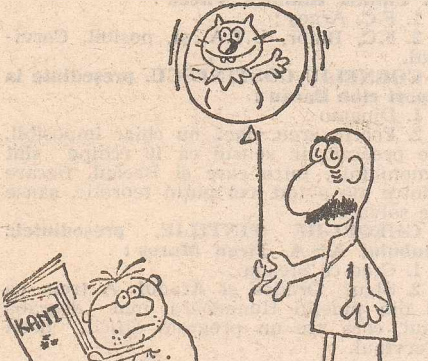

Eu vă trimit aceste rînduri sincere de la un lăcaș de sănătate unde mă aflu de câteva zile, înconjurat de oameni foarte drăguți care mi-au întors pleoapele pe dos, m-au pus să număr din 5 în 5 pînă

la 10 555, m-au întrebat dacă n-am vrut să string pe cineva de gît cînd eram mic. Nu, n-am dorit. Acum parcă aș încerca...

CORNEL UDREA ■

UNELE CONSIDERAȚIUNI

Evident, Rapid București nu mai are nici o șansă, în acest an, să intre în divizia A. Regret, încă o dată, aici, că nu se face nimic pentru ca echipa cea mai populară și mai iubită din București să fie încurajată, să continue istoria glorioasă care se leagă de Giulești. Lumca nu se termină acum, miracole se pot întâmpla oricând, dar atrag atenția Federației Române de Fotbal că prin descușurarea sistematică a clubului Rapid se lovește într-una din bazele fotbalului național. Să nu ne mirăm deci că apar atât de puțini jucători bătaioși câtă vreme din nucleul vital giuleștean ultimul plecat, Răducanu, și penultimul plecat, Dumitru (vorbesc de cei mari), au tras și scara de sub picioarele echipei. E trist că nu se înțelege la vremea ce fotbal să-nătos s-ar putea juca în Giulești. Mai scriu o dată aici câteva propuneri, care nu sînt ale mele, ci ale suporterilor rapidiști, cărora mă alătur pentru că iubesc sufletul lor minunat, simplu și cald, pentru că iubesc dezlănțuirea lor generoasă și puterea lor de a ierta. Propunerile nu sînt „rapidiste” ci, așa zice, valabile pentru mult mai mulți iubitori ai fotbalului.

1. Clubul Rapid să fie ceea ce a fost în vremurile sale de glorie — un club al Căilor Ferate Române, iar nu un club al C.N.E.F.S. Cu ce ajutor C.N.E.F.S. pe Rapid, se poate ușor vedea, numai parcurgînd clasamentul diviziei B, numele jucătorilor de care dispune Rapid, situația stadionului Giulești și starea materială a acelorași oameni.

2. În Giulești, într-un cadru riguros muncitoresc, să fie clădit un centru național de juniori. Sub veghea permanentă a acestei familii giuleștene, să crească viitorii luptători ai fotbalului românesc. Aci, în Giulești, și încă în câteva centre din țară, care și-au cîștigat dreptul de a crește jucători: la Hunedoara, la Bacău, în Ștefan cel Mare, la Clubul Dinamo (club care merită încă o dată toate felicitările pentru politica înțeleaptă și curajoasă de sprijinire pe valorile pepinierii proprii), la Baia

Mare, la Galați, la Reșița, la Cluj-Napoca. Inchipuiți-vă ce-ar însemna pentru oricare din aceste locuri responsabilitatea de a crește generațiile de mine și de a le educa într-o reală solidaritate de ideal și de trudă!

3. Stadionul Giulești să fie afectat în exclusivitate fotbalului și să fie reamenajat, inclusiv prin muncă patriotică, spre a redștepta în sufletele bucureștenilor ambiția de a juca fotbal pe un stadion de fotbal cum numai pe splendidul teren din Ghencea se mai poate juca azi.

4. Echipa de fotbal propriu-zisă să fuzioneze cu echipa Sportul Studentesc din divizia A, echipă care, și în meciul recent cu F.C. Argeș, a demonstrat și celor ce nu tin cu ea (de exemplu mie) că are valori remarcabile, că joacă un fotbal elegant și uneori tăios, dar că nu are public. Pe cine ar deranja această fuziune profitabilă în toate direcțiile, ținînd seama de faptul că s-ar crea un club muncitoresc-studentesc cu o echipă în A și-o echipă în B? Ar fi cu atât mai logic cu cât cele două cluburi au și sediile relativ aproape unul de altul.

5. O propunere mai generală, cu privire la regulamentul de transferări. Cred că ar fi util să se încerce, după încheierea actualului campionat, ca echipele ce vor reprezenta fotbalul național în competițiile europene să aibă dreptul să transfere jucători pe toată perioada, dar NUMAI PE ACEEA PERIOADĂ, cît reprezintă țara în acele competiții. Defecțiunea regulamentului mai vechi era că dădea cadou unor cluburi jucători, pe care acele cluburi nu-i foloseau afară decît două meciuri, și anume pînă cînd erau eliminate din competițiile internaționale, apoi folosindu-i în interes intern.

6. Să se creeze, prin acordul tuturor părților, în fotbalul nostru câteva cluburi mari, de profil teritorial sau departamental, capabile să proiecteze fotbalul românesc în zona neiertătoare a competitivității. Etapa în care ne aflăm este una confuză. Nu e nici fotbal de masă, nici fotbal de performanță, acesta pe care-l practică echipele noastre. Regula

cinică a sportului ne arată lipsa de șansă a împrăstierii valorilor în eșaloane incontrolabile. Este momentul ca în provinciile istorice, de exemplu, să se creeze mari cluburi producătoare de fotbal. Consider că județul Hunedoara ar putea avea, la ora de față, o echipă capabilă să se bată de la egal la egal cu cele mai glorioase parteneri din campionatul nostru și chiar să cîștige acest campionat, dacă toate echipele din județ ar da valori unei selecționate bine pregătite a județului. Craiova, cînd era echipă de fotbal mare, era echipa întregii Oltenii. Și cît sînt ei de orgoliosi vilcenii, mehedinteni, gorjenii sau cei din Olt, dădeau deoparte vanitățile și tribunalele cîntau cîntecele de credință și de dragoste ale întregii Oltenii. O divizie de elită a fotbalului național, care să cuprindă, ca în handbal, marile valori — să zicem — din provinciile istorice, două echipe universitare, două echipe muncitorești și cele două echipe militare din București ar distila un alt fel de fotbal.

7. Să se creeze tuturor cluburilor noastre obligația de a trăi din banii pe care-i dau suporterii lor.

8. Să se discute, în fine, și să se realizeze în viață, în limitele eticii și echității socialiste, statutul jucătorului, om al muncii din domeniul fotbalului.

ADRIAN PĂUNESCU

P.S. Rog pe Stelian Obreja, autorul unei plăcute și vii cronici sportive din revista „Cronica” de la Iași, să fie de acord cu mine că relatarea sa de la meciul Politehnica Iași — C.S. Tirgoviște: „Meciul începuse odată cu ploaia și cu furtunile urmașilor lui Cârlova” e, aici, puțin improprie. Care ar fi legătura logică dintre Cârlova și Pitaru? E oare fundașul Gheorghe, căpitan al echipei tirgoviștene (echipa care, după opinia mea, este excelent pregătită), urmașul lui Cârlova? Și dacă Greaca și Tătara sînt urmașii lui Cârlova, numai pentru că joacă la Tirgoviște, Naste de la Politehnica Iași e oare urmașul lui Ion Creangă? În rest, omagii amicale întineriei și furtunoasei echipe de la Iași, precum și conducătorilor clubului și bunului cronicar Stelian Obreja.

Fotbal — Divizia B

BUCUREȘTI: Progresul Vulcan — Viitorul Scornicești 2-1 (0-0). Liderul seriei a suferit o înfrîngere cu adevărat la limită, gazdele cîștigînd grație unui penalty dictat de arbitru în minutul 90! ● Mai bine de 20 000 de spectatori (record de spectatori pentru stadionul Progresul, într-o zi în care cele două meciuri de „A” din București abia au reușit să adune amîndouă tot atîta spectatori) au pîrît pe alocuri surprinși de jocul cu adevărat bărbătesc al echipei din Scornicești; o formație care pune accent deosebit pe defensivă, pe marcaj intrinsigent și adeseori pe forță, jucătorii antrenaj de Dumitru Anescu nefiind deloc dispuși să facă nimănuui cadouri. În atare condiții, într-o atmosferă foarte fierbinte, sarcina arbitrarului ieșean Teodor Balanovici n-a fost deloc una ușoară, cu atât mai mult cu cît și echipa bucureșteană a replicat nu rareori cu faulturi violente, intenționate. Drept urmare: 4 cartonașe galbene pentru Viitorul (P. și Gh. Manea, P. Petre și Șoarece), 3 pentru Progresul (Marica, Dragu și Grigore), toate pentru faulturi repetate, cum ne-a declarat ieșeanul Balanovici ● Meciul a avut însă și ritm, echipa din str. Dr. Stăncovici reușind de altfel unul dintre cele mai bune jocuri ale sale în actualul sezon. Multă vreme însă atacul progresist s-a izbit aproape fără speranță de excelența apărare a Scorniceștiului, în care liberoul Pană și centralul Martinescu au făcut impresie deosebită. Pană este, de altfel, cel care comandă, imperceptibil pentru tribune, ieșirea „în bloc” a întregii echipe spre linia de centru, pentru lăsarea adversarilor în ofsaid. Viitorul este probabil echipa care reușește această manevră cel mai bine din fotbalul nostru actual, lăsîndu-și adversarii uneori mai mulți metri în poziție de afară din joc; în finalul meciului, e drept cu contribuția importantă a tușierului Ion Ciolan, acest lucru s-a întors împotriva echipei oaspete. Cu numai doi oameni pe contraatac, Șoarece și Voiculescu (autorul golului, după o incursiune frumoașă a lui Șoarece), Viitorul a sperat însă prea mult numai în meciul nul, pe care l-a ratat, e adevărat, de puțin ● Progresul a înscris prin Dragu (senzațională lovitură de cap, direct în vîntul) și apoi, din penalty, prin Nigrea, în ultimul minut al meciului. Trebuie însă să remarcăm că faza penaltyului nu s-ar fi putut întâmpla dacă tușierul Ciolan ar fi semnalizat corect ofsaidul în care se găsea Apostel, la o nouă ieșire „în bloc” a apărărilor oaspetilor și dacă Grigore nu l-ar fi stînjnit, sub ochii arbitrarului Balanovici, pe portarul Viitorului să prindă mingea. Cu alte cuvinte, Progresul a reușit să stopeze pentru moment Scorniceștiul în cursa sa spre „A”, dar la acest lucru și-au adus contribuția și cei doi arbitri ieșeni citați mai sus. (Dumitru Graur)

Situația în divizia A de fotbal e în această primăvară mai încurcată ca oricînd. N-au mai rămas de disputat decît câteva etape, dar lucrurile sînt departe de a se clarifica, ambii poli ai clasamentului însoțindu-se de o sumedenie de semne de întrebare, mai multe echipe fiind angajate în lupta pentru titlu și mai multe în cea pentru evitarea retrogradării. Aceste incertitudini, pledînd pentru o oarecare echilibrare a forțelor, din păcate realizată la un nivel mai degrabă mediu, oferă finalului de sezon un plus de spectaculozitate și de dinamism, lăsînd totodată loc celor mai diverse calcule, comentarii și pronosticuri.

Dorînd să investigăm, înaintea ultimei linii drepte, starea de spirit a celor 18 competitori, am întreprins, zilele trecute, un sondaj de opinie în rîndul conducătorilor și antrenorilor de divizia A, pe care i-am rugat să răspundă la întrebările:

1. Cine va ieși campioană? 2. Cine va retrograda?

Am primit următoarele răspunsuri:

TEODOR CURPAS, președintele clubului Olimpia Satu Mare:

1. Dinamo;
2. Olimpia va rămîne în divizie! În deplasare avem de jucat, între altele, la Tirgu Mureș și Pitești, unde am făcut mereu partide bune, pierzînd greu, anul trecut cu 2-4 și, respectiv, 2-3. Acum, vom lua un punct fie de la A.S.A., fie de la Argeș, cu el ne vom salva.

GHEORGHE IVAN, președintele clubului Politehnica Timișoara:

1. Inclîn spre Dinamo;
2. Mai multe echipe se află în zonă, dar fiecare are încă șansa sa, fiind riscant de dat un pronostic. Personal, consider că nici Oradea nu trebuie considerată victimă sigură.

IOSIF GROZAV, președintele clubului U.T.A.:

1. Dinamo;
2. Oradea, Vilcea și Buzău.

OCTAVIAN NEAGOE, vicepreședintele clubului Politehnica Iași:

1. Dinamo, e o părere personală;
2. Cred că se va alege între Arad, Buzău, Satu Mare, Oradea și Hunedoara.

MIRCEA RĂDULESCU, antrenor principal la Sportul studentesc:

1. Dinamo;
2. Oradea și U.T.A. mi se par sigure, iar Hunedoara probabilă.

MARCEL PIGULEA, antrenor principal la Chimia Rimnicu Vilcea:

1. F.C. Argeș;
2. F.C. Bihor, U.T.A. și, posibil, Corvinul.

CORNELIU COSTINESCU, președinte la Sport club Bacău:

1. Dinamo;
2. Foarte greu, dacă nu chiar imposibil, de precizat, în sensul că 10 echipe sînt amenințate, între care și Bacăul, fiecare dintre ele avînd, cel puțin teoretic, șanse de salvare.

GHEORGHE PINTILIE, președintele clubului A.S.A. Tirgu Mureș:

1. Cred că Steaua;
2. Sigur, Oradea și Aradul. A treia va fi din județul Hunedoara, mai degrabă Jiul, care are un program dificil, decît Corvinul.

ION BARBU, președintele clubului F.C. Argeș:

1. Ordinea primelor 3 va fi, după opinia

mea, F.C. Argeș, Dinamo, Steaua. Asta dacă se va juca cîștit;

2. Poate Oradea, poate Aradul, poate Vilcea, poate Satu Mare, poate...

ION SOCOL, vicepreședintele clubului Corvinul Hunedoara:

1. F.C. Argeș;
2. Numai Oradea pare să fi pierdut orice speranță. Dată fiind atmosfera de seriozitate și sîrguință din jurul echipei, Corvinul va rămîne în divizie.

RADU OPREA, președintele clubului Gloria Buzău:

1. Dinamo;
2. Sigur 3 formații, dar nu știu care! Buzăul nu va retrograda.

NICOLAE OAIȚĂ, antrenor principal la Jiul Petroșani:

1. Parcă Dinamo s-a desprins;
2. Dacă nu se întâmplă vreo minune, Oradea, Aradul, Buzăul sau Vilcea. Nici Jiul nu e scutit de emoții, dar emoțiile sînt una și retrogradarea e alta!

CONSTANTIN PETREA, vicepreședinte al clubului Dinamo:

1. Dinamo, 99 la sută;
2. Bihorul și U.T.A. nu cred că se mai pot salva. A treia e mai greu de numit, poate că Jiul intră în discuție, avînd un program nefavorabil, între care, ultimul meci acasă, cu Steaua.

MIHAI BOB, vicepreședintele clubului F.C. Baia Mare:

1. Dinamo;
2. Bihorul și U.T.A., probabil Gloria.

ALEXANDRU FLORESCU, președintele secției de fotbal a clubului Steaua:

1. Steaua.
2. Mă abțin.

NICOLAE PROCA, antrenor principal la C.S. Tirgoviște:

1. Lupta pentru titlu se va da între Dinamo și F.C. Argeș;

2. Toate echipele de la — 3 puncte în jos sînt în pericol, adică Vilcea, Buzău, Satu Mare și cu atât mai mult U.T.A. și Oradea. Sînt așa de multe că, iată, pe Hunedoara am și uitat-o! Va retrograda una din ele, știți dumneavoastră care?!

GRIGORE CACUCI, președintele clubului F.C. Bihor:

1. Cred că Dinamo nu mai poate fi ajuns;

2. Greu de spus, încurcătura e mare! Probabil că la această întrebare a anchetei mulți au răspuns, fără ezitare, Oradea,

dar lucrurile nu stau chiar așa. Dacă vom avea parte de arbitraje corecte, nu ca acela de la Satu Mare, e posibil să scăpăm.

CORNELIU STROE, vicepreședintele clubului Universitatea Craiova:

1. Dinamo;
2. Oradea, U.T.A., Hunedoara.

Să încercăm un scurt comentariu al sondajului de mai sus. În ceea ce privește campioana, intervievații inclînă să acorde prima șansă echipei Dinamo, răspunsurile în favoarea acesteia fiind cele mai numeroase (12) și, în altă ordine de idei, semnificative. Zicem asta gîndînd că, excepiind răspunsul vicepreședintelui Universității Craiova, celălalt a fost încredințat autorului anchetei înaintea etapei de duminică în care, după cum se știe, principalele urmăritoare ale liderului au pierdut, e drept, în deplasare, puncte prețioase. Dacă ar fi să întocmim ierarhia finală a primelor 3 clasate în funcție de preferințele celor 18 reprezentanți ai cluburilor din prima divizie, n-am obține decît ordinea actuală din fruntea clasamentului, adică

1. DINAMO 2. F.C. ARGEȘ 3. STEAUA.

Nu mai e lucrurile, vom vedea imediat, nu-s chiar atît de simple, Dinamo fiind singura grupare din cele 3 care are un meci mai mult în deplasare, după următorul program:

DINAMO: cu Universitatea Craiova, Steaua și Politehnica Iași în deplasare, cu S.C. Bacău și F.C. Argeș acasă;

F.C. ARGEȘ: cu Gloria Buzău și Dinamo în deplasare, cu C.S. Tirgoviște, Steaua și Olimpia Satu Mare acasă;

STEAUA: cu F.C. Argeș și Jiul în deplasare, cu Corvinul, Dinamo și F.C. Baia Mare acasă.

Acestea fiind zise, s-ar părea că Argeșul, cu 3 partide la Pitești, are șanse egale cu Dinamo, ambele grupări avînd punctajul +8 în așa-zisul clasament al adevărului. După părerea noastră, în desemnarea campioanei, luptă în care Dinamo pare să fi prins coarda, cel mai greu cuvînt de spus îl vor avea confruntările directe dintre candidate, Steaua—Dinamo, F.C. Argeș—Steaua și Dinamo—F.C. Argeș, nefiind exclus ca titlul să fie hotărît chiar în ultima etapă, cînd primele clasate de azi se vor afla față-n față la București!

Coborînd la subsoful clasamentului, să notăm reținerea celor intervievați de a desemna eventualele retrogradate, rezervele lor fiind, în bună măsură, justificate de încurcătura care domnește acolo, nu mai puțin de jumătate din grupările primei divizii, începînd cu Jiul și încheiînd cu F.C. Bihor, fiind implicate într-o aspră bătaie pentru supraviețuire! Ținînd cont de părerile celor 18, am obține un clasament al retrogradării mult diferit de cel actual, în care U.T.A. și Corvinul, nume des amintite în anchetă, ocupă în prezent locurile 12 și, respectiv, 14, pîrînd a fi mai departe de pericol decît sînt în realitate. Dînd credit anchetei de mai sus, ierarhia finală a ultimelor 3 clasate ar fi:

16. CORVINUL 17. U.T.A. 18. F.C. BIHOR.

Cu alte cuvinte, clasamentul adevărului în care F.C. Bihor are —6, U.T.A. —4 și Corvinul —4, cu un punct mai puțin decît Gloria Buzău, Olimpia Rimnicu Vilcea, Olimpia Satu Mare și, de duminică, Politehnica Iași, toate aflate la —3. Dar să vedem cu cine mai are fiecare de jucat:

CORVINUL: cu Steaua, Universitatea Craiova și S.C. Bacău în deplasare, cu F.C. Bihor și Politehnica Timișoara acasă;

OLIMPIA: cu A.S.A. Tirgu Mureș și F.C. Argeș în deplasare, cu S.C. Bacău, Universitatea Craiova și Sportul studentesc acasă;

U.T.A.: cu F.C. Baia Mare, S.C. Bacău și Chimia Rimnicu Vilcea în deplasare, cu Gloria Buzău și Politehnica Iași acasă;

GLORIA: cu U.T.A. și F.C. Bihor în deplasare, cu Sportul studentesc, F.C. Argeș și Jiul acasă;

CHIMIA: cu F.C. Bihor și Universitatea Craiova în deplasare, cu Politehnica Iași, Politehnica Timișoara și U.T.A. acasă;

F.C. BIHOR: cu A.S.A. Tirgu Mureș, Corvinul și Sportul studentesc în deplasare, cu Chimia și Gloria acasă.

E clar că, avînd de disputat fiecare cîte 3 meciuri în deplasare, U.T.A., Corvinul și, firește, F.C. Bihor au situațiile cele mai grele, cu atît mai grele cu cît, repetăm, ele se găsesc, în ciuda victoriilor de duminică, la —4 și, respectiv, —6. Asta nu înseamnă că lupta s-a încheiat, ea continuă și e de datoria noastră să subliniem, în încheierea acestui comentariu, optimismul tuturor grupărilor din zona retrogradării, fiecare intervievat susținînd că echipa pe care o reprezintă se va salva! Firește însă, în cele din urmă, 3 formații vor lua drumul diviziei B, dar e încă dificil de precizat care vor fi ele, cu toate că, după calculul hirtiei, F.C. Bihor, U.T.A. și Corvinul par să aibă cele mai mici șanse, fiecare din ele trebuînd să cîștige cel puțin un punct, în cazul Bihorului mai multe, în deplasare.

Înainte de a semna, realizatorul anchetei ține să mulțumească tuturor celor 18 intervievați pentru amabilitatea cu care au răspuns solicitărilor.

OIDIU IOANIȚOIA

ESPERANTO — o cale a înțelegerii între oameni

Interviu cu prof. univ. dr. IGNAT FLORIAN BOCIORT, șeful Colectivului esperanto-interlingvistic de pe lângă Centrul de științe sociale din Timișoara al Academiei de științe sociale și politice.

— **Tovarășe profesor, de ce esperanto?**
— Pentru a adăuga încă o dimensiune echității, democrației, pentru a crea încă o cale spre pace și prietenie între popoare, pentru a facilita schimbul de informații tehnico-științifice, cultural-artistic etc., pe plan internațional.

— **V-aș ruga să explicați.**
— Societatea nu este interesată ca un medic sau un economist să cunoască multe limbi, chiar dacă le-ar putea învăța (cu un efort pe care colegii lor de pe alte meridiane îl folosesc pentru descifrarea misterelor naturii), ci este interesată ca ei să știe azi ceea ce a apărut ieri nou undeva pe glob.

Să recunoaștem, apoi, că stăpînirea limbii străine este prerogativa apanajului unei elite intelectuale de cercetători, scriitori, profesori etc. Dar oare masele muncitoare, aflate nemijlocit în producție, masele creatoare de bunuri și creatoare de istorie, n-au dreptul la comunicare? Să mai adăugăm, în sfîrșit, că la atîtea mese „rotunde”, unde se combat, de pildă, discriminarea rasială, se face, în același timp, discriminare lingvistică, de dată ce limba mea este oficială, iar tu descarcă-te cum poți.

— **Rezultă că remediu trebuie să vină printr-o limbă „artificială”, construită ad-hoc?**

— O limbă națională care ar prelua și funcția intercomunicării ar conferi națiunii „alese” avantaje morale, ideologice, economice, poate chiar strategice abia visate de imperialiștii cunoscuți în istorie, mereu doriți să impună propria limbă

învinșilor. O lume a aspectului real între națiuni nu va evolua în această direcție. Limbile „moarte” sînt greu de învățat, ar trebui „modernizate” etc. Din considerente ca acele de mai sus decurge necesitatea unei soluții neutre, printr-o limbă care urmează a îndeplini cel puțin trei condiții: 1. Să nu fie limba unuia, pentru a fi cit mai mult a tuturor, a doua pentru fiecare vorbitor, după limba sa maternă, sau, unde e cazul, a treia, după limba oficială de stat; 2. Să fie un instrument auxiliar, cu destinație specifică, nu unul care, fiind el însuși expresia unei culturi naționale, ar putea primi funcții în viața internă a altor culturi, ar putea prelua funcții ale limbilor naționale; ea trebuie tocmai să ocrotească autenticitatea și personalitatea fiecărei culturi istorice constituite, individualitatea limbilor etnice — expresie inalienabilă a culturii popoarelor; 3. Să fie o limbă ușor de învățat, fără ca aceasta să însemne vreo concesie în ce privește performanțele comunicaționale ale unui instrument lingvistic modern.

— **Ați evitat cuvîntul „artificial”?**
— A fost abandonat pentru că derutează. Mulți nu sînt conștienți de semnificațiile sale culturale, consideră sinonim cu artificios și îl asociază doar cu florile de prost-gust. El uită că atîtea flori „naturale” sînt rezultatul unui sir de încrucișări artificiale operate de om, că hrana noastră zilnică nu este cea „naturală” (rădăcini, fructe și legume crude etc.) a homoizilor, că becul electric și caloriferul oferă artificial lumină și căldură, în locul celei de la aștri, de la trăsnete sau vulcani, că avionul (zborul) nu este pentru om un mijloc natural de a se deplasa. Cîte din produsele culturale din jur au apărut „natural”, adică spontan, în munții și cîmpii?

— **Unii consideră că se va ajunge, cîndva, la o limbă internațională unică a viitorului, după ce se va parcurge o fază a unor limbi zonale. Fondul de internaționalisme actual justifică atare opinie?**

— Dacă acest proces e mai mult decît o simplă speculație — și nu știu dacă este —, el privește un viitor atît de îndepărtat, încît a-l discuta acum nu are nici o valoare practică. El ar urma să ducă la o limbă care să înlocuiască pe cele actuale(?). Noi nu operăm aici nici

cu ideea dispariției statelor, nici cu aceea a contopirii limbilor, ci cu ideea egalității și a înfloririi culturilor și limbilor. Avem nevoie azi de o soluție. Cît privește ideea limbilor „zonale”, ea prea concordă cu teoria falită a „zonelor de influență”. Limba nu este un simplu instrument de comunicare, ci slujește simultan mai multor scopuri...; dintre ele, poate cel mai inocent este acela de a umbra la sufletul oamenilor.

— **Unii nu cred că esperanto ar putea realmente sluji scopului ei, opinie ce mi se pare mai răspîdită între oamenii de cultură.**

— Știți, țărani au făcut mai multe revoluții decît filozofii. Ce luptă a purtat Dante cu învățații vremii sale, care disprețuiau italiana „vulgară”? La 1700, Cristian Thomasius a fost îndepărtat de la Universitatea din Leipzig pentru că „a compromis știința”, predind lecții în germană, nu în latină, ca pînă atunci. „Cred” sau „nu cred” nu are nici o valoare de adevăr, indiferent de a cui credință e vorba. Frederic al II-lea, regele Prusiei, contesta germana ca posibilă limbă de cultură: a fost contestată și rusa pînă la Lomonosov, și franceza pînă la Pleiadă, și latina pînă la Cato cel Bătrîn. Timp de trei secole, pînă la Gheorghe Lazăr și Hellade Rădulescu, mulți nu credeau în română ci în slavonă, mai apoi în greacă, uitînd însă că și slavona fusese contestată de alții care credeau că numai ebraica, greaca și latina sînt demne de a comunica textele biblice. Istoria, spune cineva, ne învață că oamenii nu învață din istorie.

— **Scepticismul izvorăște și din faptul că esperanto nu este limba unei colectivități etnice.**

— Nici slavona n-a fost limbă etnică, nici latina evului mediu. Popoarele, în perioada constituirii limbii lor naționale unice, a limbii literare, n-au avut o cultură atît de bogată, de diversă și de activă ca factor educațional, cum este cultura care circula azi în esperanto pe glob; și circula fără direcție preferențială...

— **De ce totuși în cei 90 de ani de existență esperanto nu s-a impus?**

Anumite școli lingvistice, orientate exclusiv istoric, direcție în care, dealfel, au obținut unele realizări monumentale, considerau că societatea nu poate inter-

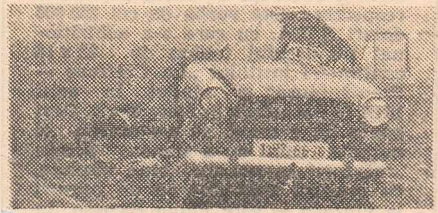
veni conștient, organizat, în evoluția limbii, că o limbă fara istorie nu e limbă etc. De teama ridicolului sau a dezaprobarii, costisitoare, din partea unor personalități, mulți tineri se țin oaparte de problemă și, în timp ce se prăbușesc avioane pentru că pilotul de limbă A nu înțelege engleza sau franceza postului de comandă de pe aeroportul din țara de limbă B, ei susțin cu succes cite o teză de doctorat despre evoluția unei litere în cutare evanghelie (titlul e autentic, dar nu este al unei dizertații românești). O cauză mai importantă a frînării ideii a fost persecutarea ei în diferite perioade, de Hitler, de pildă, dar și de alți dictatori în istoria dramatică a acestei idei mai „periculoase” decît cibernetica și mendelismul — istorie înfățișată într-o carte apărută nu de mult în Japonia — Dr. Ulrich Lins. **Limba periculoasă. Esperanto în furtuna persecuțiilor.** Toate acestea țin însă de trecut. Activitatea esperanto este sprijinită azi de UNESCO și de Consiliul Mondial al Păcii.

— **Am citit citeva texte în esperanto. Nouă, românilor, cuvintele ne sună cam straniu, dar, citeva, inteligibil. Cum se explică?**

— Un document al Ligii Națiunilor afirmă că esperanto pare portugheză sau română! Ea „sună”, oricum, foarte romantic și dacă un cuvînt sau altul apare „straniu” este numai pentru că seamănă prea mult cu ale noastre (este și cazul dialectelor sud-dunărene ale vechii române). Peste 80% din lexicul limbii esperanto este romanic, dar mai cuprinde și elemente slave comune cu ale românilor. Președintele Asociației universale de esperanto, prof. dr. Humphrey Tonkin din S.U.A., care ne-a vizitat țara în anul trecut, a fost foarte uimit observînd că înțelege fără ajutor explicațiile românești din obiectivele turistice, fapt nerepetabil în alte părți. O oră de curs este suficientă studenților mei pentru a scrie în esperanto după dictare, un semestru pentru a citi orice text, un an pentru a o stăpîni mai bine decît orice altă limbă învățată în școală. **Apreciați singur: Esperanto estas lingvo klara, diafana, belsona. Instrumento portanta modernan kulturon de popolo al popolo en la nova ekonomia kaj politika ordo tutmonda. Al bona auskultanto, saluton!**

TEODOR BULZA ■

O mașină din care a rămas doar un sfert

depășirile neregulate, „tăierile” de curbe, intrările pe sensul opus de mers au provocat în ultimile 10 zile, 9 accidente soldate cu 18 morți!

Un începător din Brăila care nu a condus deloc din noiembrie 1978 (cînd a obținut permisul de conducere) pînă în martie 1979, a început un antrenament „intens” în luna aprilie a. c., antrenament constînd din 3-4 curse, fiecare de maximum 2-3 km prin municipiul sus-amințit. Prima cursă lungă și-a planificat-o

pe 2 mai, pe traseul Brăila—Ploiești, zicînd pe majoritatea drumurilor naționale din țară s-a înregistrat traficul cel mai intens din istoria circulației rutiere a țării noastre. La întoarcere spre casă, începătorul nostru care a avut grijă să ia în mașină o bună parte din neamuri (7 ocupanți într-un turism de 5 locuri, a ajuns la un moment dat pe acostament unde a rulat 70 metri. Încercînd să redreseze mașina printr-o manevră bruscă a pătruns apoi pe sensul opus de mers ciocnindu-se frontal de un alt autovehicul. Bilanț tragic! În accident și-au pierdut viața șoferul, în vîrstă de 31 de ani, fratele său de 36 de ani și mama celor doi frați. Soția șoferului și ceilalți ocupanți s-au ales cu leziuni ușoare.

La Vrancea, un bucareștean grăbit să ajungă cit mai repede la familie, unde fusese invitat să petreacă zilele de 1 și 2 mai (posesor de permis de conducere din anul 1977), a tratat cu totală indiferență o curbă nu prea strînsă, dar destul de înșelătoare. Deși nu avea vizibilitate, a „tăiat” curba intrînd în plin, pe sensul opus de mers, într-un autobuz. Rezulta-

tul: doi oameni morți, respectiv șoferul care conducea mașina și soția sa.

O caracteristică pentru traficul extrem de intens din ziua de 2 mai 1979: 99,9% din participanții la trafic au circulat foarte corect, dînd dovadă de responsabilitate în pilotarea mașinilor, în ciuda condițiilor de deplasare destul de vitrege de pe majoritatea drumurilor. De pildă, în după amiaza zilei de 2 mai, între București și Brașov s-a circulat în coloană compactă „bară la bară”. Totuși, nu s-au înregistrat decît citeva accidente ușoare. Pe alte artere, unde însă circulația a fost ceva mai „relaxată”, conducătorii auto au „reușit” să comită 20 de accidente soldate cu 10 morți și 12 răniți grav. Dintre acestea jumătate au fost „opera” începătorilor, care s-au „dezlănțuit” pe șoselele ceva mai puțin aglomerate, pentru a demonstra probabil pasagerilor la acest început de sezon estival cit de „talentați” sînt.

Din păniile celor cu mai puțină experiență în conducerea autoturismului, am ales un caz care demonstrează, pentru a nu știu cîta oară, cit de periculoase pot fi depășirile efectuate superficial. Întîmplarea a avut loc pe raza unei comune arhicunoscute: COȘERENI, județul Ilfov. Cine dintre automobilisti, mergînd sau venînd de la mare, n-a trecut prin Coșereni? Cu toții știu că această lo-

calitate este străbătută de un traseu în aliniament, în general fără probleme, dar totuși cu citeva curbe destul de periculoase la intrarea și ieșirea din localitate. Într-una din aceste curbe fără vizibilitate, în condiții de sol alunecos, s-a angajat în depășire ANTON DAMIAN, pilotul autoturismului Fiat 1100 nr-1-BZ-6696. Se deplasa spre București și, în pofida pericolozității curbei, s-a angajat fără să se asigure în depășirea unui tractor cu remorcă. Din sens opus circula autozotermă 31-BC-3138 condusă de Ion Zota. Fiatul, apărîndu-i în față numai la cîteva metri, a pus în imposibilitate pe șoferul autovehiculului greu, să întreprindă vreo măsură pentru evitarea coliziunii. Anton Damian a decedat pe loc, ca urmare a leziunilor deosebit de grave suferite, unul dintre pasagerii săi ocazionali a fost rănit, iar al doilea a scăpat nevătămat, deși cine vede mașina în fotografie, nu-i vine a crede că cineva dintre ocupanți s-a putut salva. Poate unii amatori de călătorii ocazionale (nu ne facem iluzia că toți) vor învăța că nu e bine să te urci în prima mașină ce oprește la semnalul făcut.

Privînd „sfertul” de mașină rămas nevătămat, ne exprimăm speranța că și amatorii de depășiri „agresive” vor învăța ceva.

Colonel VICTOR BEDA ■

HOȚII DE BENZINĂ

(Urmare din pagina 10)

narea și desfacerea produselor petroliere au fost găsite îndeosebi în județele Argeș, Bacău, Buzău, Constanța, Ilfov, Olt, Prahova.

Să mai adăugăm în această primă parte a rîndurilor de față, că la domiciliile persoanelor cercetate au fost descoperite bunuri în valoare de circa 6 milioane lei (!!!), a căror proveniență nu a putut fi justificată, din care 2 310 000 în numerar. După cum se vede, afacerea cu benzina era o afacere rentabilă...

Cîteva cuvinte despre contaminarea benzinelor

Sîntem convinși că nu o dată vi s-a întîmplat, posesor de autovehicul fiind, sau în timpul unei curse de serviciu, la plîmbare ori în concediu, mașina să vă facă necazuri. Adică să nu funcționeze normal, să nu tragă, să bată avansul, să aibă întreruperi. Nervi, muncă, bani, timp, toate risipite datorită buclucăsei mașini. Nu știm însă de cite ori v-ați gîndit în acele momente că la originea relelor se află tocmai benzina pe care, cu cele mai bune intenții, o puseși la plecare de la una din stațiile PECO aflate în drumul dumneavoastră. Motivul: benzina alimentată de dv. și plătită ca benzină de C.O. 98 era de fapt o mixtură de calitate inferioară, falsificată de infractorii de care v-am vorbit. Cum să funcționeze normal un motor cînd carburantul cu care a fost alimentat în loc să aibă cifră octanică pre-

văzută de carte, era amestecat cu petrosin, cu neofalină, cu motorină sau cu... apă. Da, da chiar cu apă!

Iată, de pildă, cum proceda Mihalache Ion — fostul șef al stației de benzină Dorobanți, în perioada 1977—1978. Rețeta sa era următoarea: 1 000 litri neofalină plus 1 000 litri petrosin și întreaga cantitate amestecată cu benzină C.O. 98 și vîndută ca atare. Dacă ținem cont că cele 2 000 de litri de neofalină și petrosin îl costau pe gestionar 3 500 lei iar el scotea din vînzarea amestecului 9 000 lei (la prețul de 4,50 lei litrul cit costă benzina C.O. 98), rezultatul este că Mihalache cîștiga din această simplă jonglerie nici mai mult, nici mai puțin, decît 5 500 lei (!). În afară de amestecuri, Mihalache Ion practica și vînzarea benzinei sustrasă din depozitele de benzină, sub formă de plusuri în gestiune, de către diferiți conducători auto de pe cisternele de benzină. Astfel, pentru 1 000 litri de benzină C.O. 98, sustrasă din depozitul Băneasa, acesta i-a plătit lui Ursu Vasile 2 000 de lei, diferența pînă la 4 500 lei însușindu-și-o el. În felul acesta, prin amestecarea benzinei cu alte produse petroliere și prin introducerea în gestiune a unor cantități de benzină sustrate din depozite, Mihalache își crea importante plusuri. Pentru a le valorifica avea nevoie de colaborarea unui mecanic care să umble la pompe și să modifice cifrele contoarelor, punîndu-le de acord cu scriptele oficiale. Și l-a găsit, în persoana lui Popa Daniel, care a acceptat să ia parte la infracțiune, contra unei remunerații pe bază de tarif fix: 0,60 lei pentru un litru de amestec format din petrosin, neofalină și benzină C.O. 98 și 1 leu pentru fiecare litru de benzină pentru care

modifica contoarele. Un adevărat tîrg între infractori!

În acest mod, Mihalache Ion a vîndut 10 000 litri de amestec cu preț de 4,50 lei litrul, însușindu-și peste 30 000 lei. La aceștia se mai adăugă circa 100 000 lei, obținuți din valorificarea unor plusuri de benzină sustrasă din depozitul Băneasa.

Un alt specialist în amestecuri era Alexandru Gheorghe, fost gestionar la stațiile PECO Chitila, Intercontinental și Dorobanți. Acesta practica amestecarea benzinei C.O. 98 cu parchetin și petrosin, sistem prin care a provocat un prejudiciu avutului obștesc de peste 164 000 lei. Totodată Alexandru are la activ și valorificarea unor importante plusuri de benzină primite de la depozitele Grivița II și Băneasa.

Cîteva cuvinte se cuvin spuse și despre Iordan Constantin, un infractor notoriu, fost mecanic de întreținere al Întreprinderii PECO București. Era considerat unul dintre „specialiștii” cu cea mai mare căutare în materie de colaborare la sustragerea de benzină prin modificarea debitmetrelor de la pompe. Ofițerii Coca și Dumitru Mihăilă din Inspectoratul general al miliției ne spuneau, în legătură cu Iordan, că acesta nu-și oferea serviciile decît atunci cînd era vorba despre afaceri (a se citi plusuri) serioase. Prin operațiunile infracționale realizate de acesta a fost facilitată sustragerea a 200 000 litri de benzină C.O. 98, creîndu-se un prejudiciu de circa 950 000 lei. Mecanicului de pompe Iordan Constantin, care avea un venit legal lunar de 1 800 lei, i-au fost găsite la percheziție, pe lângă casa proprietate personală pe care o deținea, un autoturism Dacia 1 300, 200 000 lei în numerar și pe libret, peste 200 de sticle cu whisky (!), 4 radiocasetofoane de cea mai bună marcă, cartușe întregi de Kent, Marlboro etc. ...

VALERIU RIMNICEANU ■
ION CHILOM ■

Hrănitoarea sevă a sărăciei

Cu 12,5 miliarde dolari pe an s-ar putea aduce categoria socială denumită „sărăcii absoluți” ai Terrei la un nivel decent de existență umană. Aprecierea aparține experților Băncii Mondiale, care au făcut o evaluare a programului investițional necesar pentru îmbunătățirea situației economice a țărilor „lumii a treia”. Reglementarea acesteia și eliminarea din limbaj a termenului de-a dreptul dureros pentru omenirea secolului XX — „sărăcii absoluți” — s-ar putea obține dacă în următorii 10 ani s-ar investi în țările în curs de dezvoltare 125 miliarde dolari. În condițiile actuale, această sumă reprezintă destul de puțin pentru omenire. Cele câteva miliarde înseamnă doar 3 la sută

co-sociale și nu printr-un program mondial de ajutor umanitar.

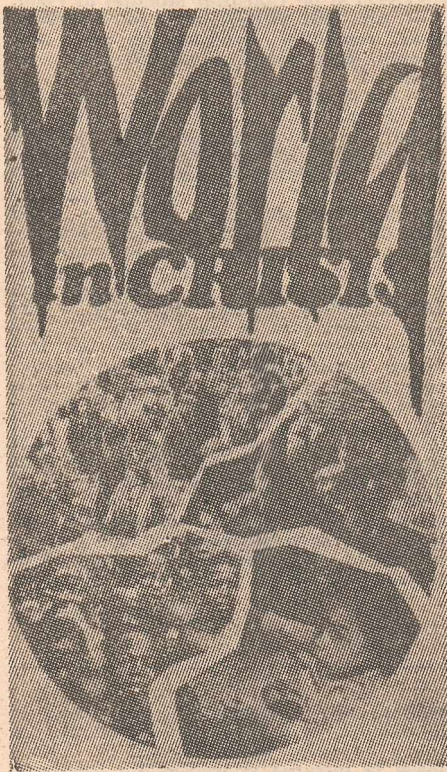
Că oamenii, prin însăși condiția lor, sînt egali, știm cu toții. Că aceasta este, pentru mulți, doar o teorie, iar știm. Iar o teorie, oricît de bună și umană ar fi ea, nu poate rezolva problemele cele mai stringente ale omenirii. Probleme create de oameni, la a căror rezolvare sînt obligați să participe toți oamenii.

Cum? Prin favorizarea dezvoltării economico-sociale a țărilor în curs de dez-

„Pornind de la realitatea împărțirii lumii în țări sărace și țări bogate, create ca urmare a politicii imperialiste, colonialiste, este în interesul întregii omeniri să se acționeze cu fermitate pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale, bazată pe deplina egalitate și justiție, care să permită lichidarea subdezvoltării, progresul mai rapid al țărilor rămase în urmă, accesul lor nestinjenit la cuceririle științei și tehnologiei. Viitoarea sesiune specială a Organizației Națiunilor Unite din 1980, consacrată noii ordini economice internaționale, trebuie să adopte un program concret în această direcție. În ce o privește, România va milita neabătut pentru succesul acestei sesiuni, pentru noua ordine economică internațională, care poate să asigure o dezvoltare rapidă a statelor rămase în urmă, stabilitatea economiei mondiale, progresul întregii omeniri, bunăstarea fiecărei națiuni”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvîntarea rostită la marea adunare populară consacrată zilei de 1 Mai)

Lumea în criză, un expresiv afiș care oferă o sugestivă ecuație grafică a problemei sărăciei în „lumea a treia”, chemînd la instaurarea unei noi ordini economice internaționale

din cheltuielile pentru înarmare, un sfert din banii aruncați pe băuturi alcoolice, jumătate din ceea ce se risipește pe blănuri, bijuterii și în saloane de frumusețe, jumătate din cheltuielile pentru tutun etc. Și cît de mult ar însemna toate aceste fonduri pentru „sărăcii absoluți”? Categorie pe care Jan Tinbergen o prezintă în Raportul către Clubul de la Roma ca fiind alcătuită din circa 650 milioane de oameni care trăiesc (?) cu 50 de dolari pe an!!! Alți 250 de milioane o duc mai bine. Dispun de 75 de dolari, tot pentru 365 de zile!

În aceeași ordine de idei, Janez Stanovnik, secretar executiv al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, atrăgea atenția asupra faptului că venitul mediu pe locuitor dintr-o țară dezvoltată crește într-un an cît cel dintr-o țară în curs de dezvoltare într-o sută! Asemenea disparități sînt proprii actualei „ordini” economice pe care cele două decenii de dezvoltare inițiate de O.N.U. n-au venit s-o schimbe cîtusi de puțin. Dar, preciza el, un atac direct al sărăciei printr-o acțiune internațională nu poate modifica raporturile dintre puterile economice. Drepturile elementare ale omului trebuie asigurate prin muncă și nu prin caritatea unora. Acestea nu se vor putea împlini decît prin intermediul unei dezvoltări economice

volutare. Celebrul economist american Wassily Leontieff simula, în lucrarea sa „Viitorul economiei mondiale”, un model al dezvoltării acesteia în următoarele trei decenii. Presupunînd că indicele de creștere economică în țările dezvoltate nu depășește 3,9 la sută iar cel din țările „lumii a treia” este net superior — 5,4 la sută, el constata că indicele de consum pe locuitor în țările industrializate va crește în 30 de ani de la 1 700 la 4 000 de dolari pe an. În țările în curs de dezvoltare mai bogate, el va spori de circa 5 ori, iar în țările sărace din această categorie se va înregistra o creștere de la 135 la 240 dolari. Știind că diferența de nivel de trai între primul și ultimul grup de țări era în 1970 de 11 la 1, Leontieff apreciază că la finele secolului ea va ajunge la 17 la 1.

Și atunci? Soluția propusă pentru cei din urmă: o industrializare în ritm înalt. Firesc, aceasta este singura și sigura cale pentru depășirea stării de pauperitate, a asigurării unui trai cel puțin decent.

Dar această industrializare nu trebuie făcută oricum și de oricine.

Iată în acest sens un avertisment binevenit din partea lui Daniel Holly. Acesta apreciază în revista „Etudes Internationales”, care apare în Canada, că noua ordine economică s-ar putea transforma în consolidarea unui record al capitalului, avînd drept caracteristice forme ale industrializării periferice. Pentru a elucida această afirmație, trebuie studiat contextul în care se desfășoară așa-numitul dialog Nord-Sud.

Odată rezolvat diferendul Nord-Sud, odată satisfăcute doleanțele țărilor în curs de dezvoltare, mai ales cele privind prețurile produselor primare, ar urma însușirea de către acestea a unei părți a plusvalorii relative generate pe teritoriul lor. Acest substanțial surplus de fonduri va fi, bineînțeles, afectat pentru a satisface cerințele crescînde de importuri necesare procesului industrializării. Or, consideră Holly, pe de-o parte, capitalul privat străin este acceptat să participe, singur sau asociat cu capitalul autohton, la dezvoltarea forței productive naționale. Pe de altă parte, industrializarea periferiei depinde de accesul la tehnologia avansată a formațiunilor din centru. Apare deci o dublă dependență, financiară și tehnologică, iar acceptarea ei de către clasele conducătoare din țările în curs de dezvoltare riscă să

ducă la o situație favorabilă tot pentru țările bogate. Astfel, structurarea noii ordini economice mondiale poate apărea ca una din formele sub care se manifestă tendințele generale ale capitalului.

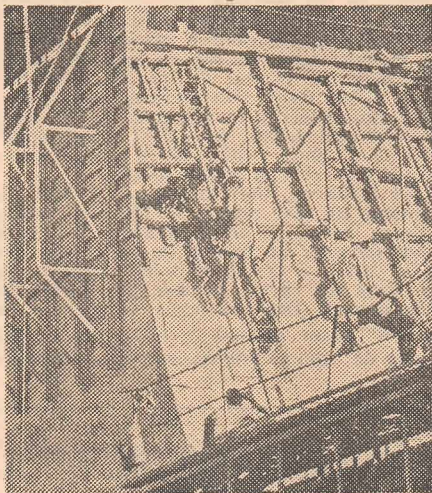
Nu este de ignorat acest avertisment. Dar, după cum se știe, noua ordine presupune lichidarea decalajelor economice prin crearea unor relații interstatale noi, bazate pe egalitate și echitate, care să asigure tuturor popoarelor accesul la cuceririle științei și tehnologiei contemporane, ale progresului și civilizației.

Este greu de crezut că vreuna din țările care au devenit real independente în cursul ultimului deceniu s-ar putea lăsa

pradă acestei forme mascate de neocolonialism. Că s-ar putea accepta un asemenea sistem care n-ar face decît să perpetueze vechile relații de inechitate și dependență.

O nouă ordine, o adevărată ordine economică internațională nu înseamnă o reșezare a pozițiilor dominante în lume, o fundamentare pe alte baze a sărăciei și bogăției. Semnul egalității între toți locuitorii Terrei trebuie să exprime același lucru nu numai cînd e vorba de dreptul de a respira. Rezolvarea problemei sărăciei presupune convergența unei multitudini de factori socio-economici, a căror acțiune trebuie să se desfășoare într-o conjunctură favorabilă, creată de existența unor relații de egalitate între toate statele lumii. Sărăcia își trage „hrănitoarea” sevă din raporturile economice și politice existente. O soluționare a acestei probleme fără a reteză răul din rădăcină, aceasta ar fi o mare iluzie!

IOAN ROȘCA ■

O soluție care câștigă tot mai mult teren în bătălia pentru dezvoltare: industrializarea în ritm înalt

Mondo umano ?

Tensiunea tranzațiilor

La 1 decembrie 1978, „L'entrevue — Întîlnirea”, desen în creion negru cu acuarelă albastră semnat dreapta sus (225 x 135 centimetri), este vîndută cu 90 000 franci francezi; la 30 iunie 1970, „Portrait de l'Artiste — Portretul artistului”, semnat și purtînd inscripția „Yo”, în 1901, (73,7 x 60,5 cm), este vîndut cu 147 000 lire sterline, pentru ca la 2 decembrie 1975, tot la Christie's din Londra, același portret să se vîndă cu 283 000 lire și tot sterline; la 19 mai 1978, la Christie's New York, „Buffalo Bill”, 1911, ulei pe pinză, semnat pe dos, (46 x 33 cm), este vîndut cu 195 800 dolari; la 2 aprilie 1974, la Sotheby's Londra „Les Morphomanes — Morfomanele”, ulei și pastel semnat, pictat în 1900 (57 x 46 centimetri), este vîndut cu 120 000 lire sterline; la 26 iunie 1978, tot la galeriile Sotheby's din capitala britanică, „Scène de Rue — Scenă de stradă”, ulei pe pinză semnat către 1901 (61 x 45,8 centimetri), este vîndut cu 125 000 lire sterline; în același oraș, în aceeași galerie, în același an și aceeași lună, dar două zile mai tîrziu, „Le Marchand de Gui — Vinzătorul de visci”, desen în peniță, cerneală și acuarelă, semnat și purtînd pe verso inscripția „accest desen este totuși de mine, 16.11.61” (37,5 x 25 centimetri), executat în anul 1903, a fost vîndut cu 63 000 lire sterline; la 5 decembrie 1973, la Sotheby's din Londra, „Femme assise — Femeie șezînd” semnat (81 x 65 cm), tablou aparținînd unei serii de capete pictate în timpul și după vizita pictorului la Horta de Ebro în vara anului 1909, în stilul zis cubismul analitic, a fost vîndut cu 340 000 lire sterline.

Și, firește, în această lungă înșirire de evenimente ale artei, comerțului cu arta, îmbogățirii în urma acestor numeroase tranzații cu opere de artă să nu uităm să trecem și recordul în cazul pictorului respectiv: este vorba de cei 250 000 dolari S.U.A. cu care s-a achiziționat minuscul tablou de 22 x 16 centimetri intitulat „La Coiffure — Pieptănătura” și vîndut în anul 1973, la Sotheby's în New York. Deși poate nu e cazul să reamintim și numele celui ce a semnat aceste „mărfuri” mereu mai bine vîndute, cu creșteri vertiginose de prețuri la vînzare — este Pablo Picasso. În revista din care am alcătuit lista se precizează că „Picasso are o cotă universală și operele sale se vînd la fel de bine la Londra sau la New York ca și la Paris, unde chiar dacă ele nu sînt prea multe obțin de fiecare dată un preț important”. Dar obțin ele sau alții obțin pe ele? Dacă ne amintim cu cîtă înclinație a fost disputată moștenirea ilustrului Pablo, cît de mult a durat disputa, cît de încurcate i-au fost ițele — toate astea ne fac să credem că nu greșim. Ca și altele, precum succesivele vînzări, la prețuri sensibil mărite, ale unora dintre operele lui, achiziționate adesea nu de muzee ci de traficanți la cea mai înaltă tensiune.

DUMITRU CONSTANTIN ■

● FAPTELE ȘI ZILELE SĂPTĂMINII

Cannes, 10-24 mai

Franța va fi reprezentată la actuala ediție a Festivalului cinematografic de la Cannes, care se va desfășura între 10 și 24 mai, de trei filme, realizate, toate, de regizori tineri, care nu au împlinit încă 35 de ani. Este vorba de peliculele „La Drôlesse” („Aventuriera”), realizat de Jacques Doillon, film inspirat dintr-un fapt divers autentic, petrecut cu cîtiva ani în urmă; „Serie Noire”, semnat de Alain Corneau (realizator și al peliculei de succes „Police Python 357”) și „Surorile Brontë”, realizat de André Téchiné.

B. B. și prietenele ei, animalele

Pentru a fi de ajutor prietenelor ei, animalele, Brigitte Bardot a acceptat să revină, pentru trei minute,

în fața camerelor de televiziune, pentru a apărea într-un film ce urmează a fi

difuzat pe micul ecran spre sfîrșitul anului. După cum se știe, cunoscuta reprezentantă a ecranului francez își

anunțase — e drept, nu pentru prima oară — decizia de a nu mai face film, dedicîndu-și toate eforturile unor acțiuni de protejare și salvare a animalelor, amenințate tot mai mult de civilizația acestui secol.

Noaptea Walpurgiei în secolul XX

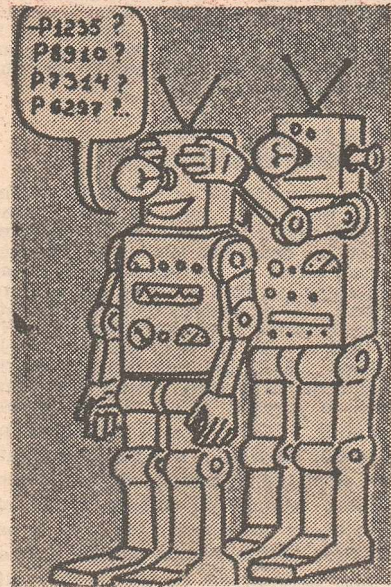
Dacă e să-l credem pe cronicari, în Evul Mediu vrăjitoarele se întîlneau pe ascuns, în nopțile cu lună plină. Iată că, după cum am aflat recent dintr-o publicație străină, asemenea întîlniri se pot petrece și în vremea noastră. Pentru că iată despre ce relatează aceasta: la Barcelona s-a ținut un „Congres al științelor oculte”. Au participat 300 de „vrăjitoare” și „alți specialiști ai ocultismului”. 15 invitații au fost personale. S-au ținut comunicări,

au fost ascultați „vampirologi” și „fantomologi”, iar Patricia Crowther, din Marea Britanie, a prezentat chiar un raport asupra „Ritualurilor Lunii”. Cît de clandestină și, mai ales, cît de nocivă a fost această intruziune nu mai avem cunoștință. După cum nu mai avem cunoștință nici de vreo rețetă fermecată pusă la punct de participanți, care să facă pacea ireversibilă, foamea inexistentă, inegalitatea între oameni un fapt istoric etc. etc.

„Disneyland” în Japonia

„Walt Disney Productions” și-a anunțat acordul definitiv pentru construirea unui parc de distracții în regiunea orașului Tokio. Parcul s-ar putea deschide în 1983 și ar putea primi aproximativ 10 milioane de vizitatori pe an.

Lumea se amuză

Din „Panorama”

Cea de a V-a Conferință a Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare de la Manila

Ochii și urechile lumii

Nazist caută nazistă

„Național-Socialistul“, ziarul neînsemnatului partid nazist din Danemarca, ne aduce o veste care dă o desăvârșită rotunjime finalului hitlerist. Organul anunță înființarea unei agenții matrimoniale „pentru a ajuta nazistii din lumea întreagă să depășească ceea ce pare a fi o problemă foarte dificilă: găsirea unui partener nazist“. Agenția își va oferi serviciile „oricărui nazist care va declara că nu suferă de boli și tare ereditare“. O vastă experiență — explică ziarul — dovedește că pentru orice nazist(ă) e complicat, dacă nu imposibil, de a fi fericit într-o căsătorie cu un (o) nenazist(ă). E ultima experiență la care m-aș fi putut gândi — experiența mariajelor nefericite dintre nazisti și nenazisti. De multe mi-aș învinui democrația suflătoare, dar culpa aceasta, a insensibilității la drama matrimonială a nazistilor, rămași în viață și statornici în ideile, recunosc, încă nu m-a copleșit.

Chiar, cum o fi arătat — concret — nefericirea conjugală la un nazist, nemintuit sau insuficient spășit? Ca neînțelegerea între soții să se constituie într-o vastă experiență, trebuie să fi avut loc certuri, schimburi de vorbe tari, incompatibilități — vorba de mai sus — de nedepășit. Pe ce? Din ce? Cum or fi sunat? Cum s-a ajuns la nepotrivirea de caracter — insurmontabilă, zice organul — dintre nazisti și nenazisti, în bucătărie, în dormitor, în fața televizorului? Dintr-un coșmar al nazistului, auzit noaptea de nenazista de lângă el? Dintr-o lungă listă de subiecte interzise? Dintr-un căsătorie indiferent al nazistei la un documentar despre Auschwitz, trezind deodată conștiința nenazistului? Dintr-o ceartă violentă — dacă la Auschwitz s-au găzit oameni ori doar păduchi — să se fi ajuns la divorț, la tribunal, la nepotrivirea de caracter? N-ar fi trist. Problema Auschwitzului ar trebui să rămână decisivă pentru orice caractere umane. N-ar fi excesiv.

Mult mai clar îmi sînt — și nu numai mie — anunțurile viitoarei agenții matrimoniale:

„Nazist inflexibil caută nazistă la fel, bună gospodină, serioasă.“

„Nazistă încă optimistă, sănătoasă caută nazist cu sufletul încă tânăr, fără angoase.“

„Nazist dintr-o bucată, credincios pe viață Führerului, caută odihnă lângă o paznică modestă de lagăr, curată, decentă, discretă.“

„Nazistă fără remușcări, nostalgic, achitată în trei procese, aspiră la un suflet cald de nazist, păstrînd toate caracteristicile rasei dar și valorile ei.“

„Apusuri de soare în Baleare rîvneste membru legiune „Cap de Mort“ lângă nazistă pe măsură.“

De ce ne-am stăpîni pornirea sarcastică? Ea e o mișcare minimă la sufletului față de blestemele paroxistice care aleargă de aproape 50 de ani pe urmele nazistilor și fasciștilor, multe din ele neimplinite dar nu prescise. Sarcasmul e un act de igienă elementară pentru a ne curăța de toate mișmele fanatismelor criminale. N-avem, încă, de ce fi blînzi cu cei care au proliferat odiosul și ignobilul, chiar dacă azi o singurătate crudă le chinuie, într-o ultimă și obiectivă pedeapsă, mințea tenace la idealul fascist. Sînt doar 40 de ani de cînd, în Viena ocupată de nazisti, societatea de gaze a închis contoarele abonaților — prea multe cupluri se sinucisese, disperate. Nici un sarcasm antifascist nu ne poate, deocamdată, vindeca de această disperare.

RADU COSAȘU ■

Mesajul unei înalte responsabilități, largi semnificații internaționale

Presa a dat publicității textul mesajului pe care președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a adresat celei de-a cincea Conferințe a Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare (UNCTAD V) care și-a început lucrările, la 7 mai, la Manila.

Mesajul, cărui i s-a dat citire încă din prima zi a lucrărilor conferinței, în fața a 7000 de delegați din peste 150 de țări reprezentate la nivel ministerial, s-a bucurat de o primire dintre cele mai călduroase și a avut un ecou deosebit.

Ceea ce impresionează, în primul rînd, este analiza pătrunzătoare a condițiilor internaționale în care au loc lucrările UNCTAD V, a sarcinilor deosebite și a responsabilității care revine Comunității internaționale. Organizației Națiunilor Unite, pentru depășirea stadiului discuțiilor sterile, de ordin general și trecerea fără întîrziere la măsuri practice, concrete, de lichidare a subdezvoltării și instaurare a unei noi ordini economice internaționale. Într-adevăr, într-o lume, în care odată cu ampla revoluție tehnico-științifică coexistă foametea, subnutriția, sărăcia în zeci și zeci de state, această stare de lucruri nu mai poate continua, fiind mai necesar decît oricînd să se facă totul, de către toate statele, pentru soluționarea grăbnică a gravelor probleme ale umanității. Președintele țării noastre subliniază încă o dată că lichidarea subdezvoltării apare ca un imperativ de prim ordin al zilelor noastre, ca o necesitate stringentă a dreptății și echității internaționale. În mesaj se relevă cu pregnanță locul și rolul esențial al efortului propriu al țărilor în curs de dezvoltare pentru accelerarea dezvoltării lor economice și sociale, conjugat cu colaborarea și intrajutorarea între ele, pentru formarea unei baze tehnico-materiale noi, pentru consolidarea independenței lor economice și politice, pentru ridicarea nivelului de trai al maselor.

Este evident însă că acest efort și, mai ales, rezultatul său, trebuie să fie susținut și multiplicat de un sistem de relații internaționale bazate pe egalitate, echitate și justiție, pe respectarea dreptului

fiecărei națiuni de a fi deplin stăpînă pe bogățiile naționale și de a le valorifica în deplină concordanță cu interesele proprii. În acest complex proces, statele dezvoltate trebuie să contribuie substanțial la stimularea și potențarea eforturilor proprii ale țărilor în curs de dezvoltare.

În același spirit activ, constructiv, de finitoriu pentru felul în care acționează România socialistă, subliniind importanța deosebită pe care o are, în acest efort conjugat, adoptarea unor măsuri concrete care să ducă fără întîrziere la schimbările structurale pe care le necesită actuala stare de lucruri, președintele Nicolae Ceaușescu a înfățișat în mesaj un adevărat program complex de acțiune. Acest program pornește de la necesitatea ca eforturile să privească acțiuni pe termen lung, pînă-n anul 2000, de la dezvoltarea agriculturii, industriei, pînă la cea a transporturilor și căilor de comunicație, a pregătirii cadrelor de specialiști etc. Se schitează totodată un ansamblu de măsuri destinate să asigure punerea în aplicare, condițiile de realizare a respectivului program.

Ceea ce reiese pregnant din tot acest program supus dezbaterilor Conferinței Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare pornește de la evidență incontestabilă: comunitatea internațională dispune de mijloacele materiale necesare pentru a realiza o cotitură radicală în relațiile economice internaționale, în eradicarea subdezvoltării, în progresul rapid al țărilor în curs de dezvoltare. O asemenea cotitură implică voința politică a țărilor dezvoltate de a înțelege imperativul schimbărilor structurale și a contribui fără întîrziere la realizarea lor.

Așa cum a subliniat-o, și în alte

rînduri, președintele Nicolae Ceaușescu, o forță determinantă în realizarea acestor schimbări o constituie întărirea unității și solidarității țărilor în curs de dezvoltare, intensificarea colaborării și conlucrării dintre ele, în negocierea cu țările dezvoltate, în mod organizat și în condiții de deplină egalitate. În acest sens ar fi de cea mai mare însemnătate crearea unui organism permanent al statelor în curs de dezvoltare.

Organizația Națiunilor Unite, întregul său sistem internațional trebuie să elaboreze programe concrete pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea noii ordini economice internaționale pe care să le supună dezbaterii și adoptării de către sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. din 1980. Sub egida O.N.U. ar trebui să se treacă la elaborarea unei Carte privind noile principii ale raporturilor economice internaționale care să fie așezate ferm la baza colaborării în deplină egalitate și echitate între toate statele.

Prin acest document de mare valoare politică și practică, președintele Nicolae Ceaușescu a reiterat în fața comunității internaționale, a UNCTAD V, angajarea activă a României, ca țară socialistă și ca țară în curs de dezvoltare, în a dezvolta larg relații de colaborare și cooperare pe multiple planuri cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, în întărirea continuă a solidarității cu aceste state în cadrul politicii generale de luptă împotriva imperialismului și colonialismului, pentru cauza independenței și suveranității popoarelor, pentru dreptul lor la o viață liberă și prosperă.

Este mesajul unei înalte și principiale angajări internaționale ca unul din obiectivele esențiale ale întregii politici externe a României socialiste, corespunzînd intereselor celor mai arțăgoase ale întregii omeniri, ale cauzei generale a progresului și păcii, ale edificării unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

D. MICULESCU ■

Și bombele se pierd uneori, nu-i așa?

Ce-ai zice dacă, plecat fiind undeva, în sinul naturii, spre a petrece câteva ceasuri de liniște într-un cadru pastoral, printre flori, lângă un ochi de apă, v-arcădea din senin, la picioare, nici mai mult, nici mai puțin, decît o bombă? O bombă adevărată din arsenalele cele mai moderne. Stupoarea nu ar fi egalată poate decît de spaimă. Și, în mod cert, de indignare.

Faptul pe care îl vom relata nu e nici coșmarul unui om stressat care știe din statistici că fiecărui cetățean al planetei îi revin, în virtutea unei împărțiri absurde, 15 tone de trinitrotoluen, nu e nici subiectul unui film de groază și nici poveste. Faptul s-a petrecut aievea mai zilele trecute și este anunțat lapidar de agenția France Presse. „O bombă care s-a detașat de un avion de vînătoare-bombardament american, de tip „F-4“ a

căzut într-un camping situat în nordul Spaniei în apropierea barajului Sotomera. Nu s-au înregistrat victime. Bomba s-a desprins în timp ce aparatul era într-o misiune de antrenament. Ea a fost recuperată miercuri (2 mai, n. red.), de artificieri americani“. Totul s-a terminat deci cu bine, turiștii s-au ales cu spaima, iar pilotul, probabil, cu o muștruluală din partea șefilor.

Întîmplarea face ca în aceeași zi, 75 de minute mai tîrziu, aceeași agenție să transmită o nouă știre din aceeași familie a întîmplărilor cu happy-end. Și tot din domeniul aplicațiilor militare. Două avioane de luptă de tipul „Mirage“ s-au ciocnit în plin zbor, undeva, deasupra Belgiei. Cei doi piloți au scăpat nevătămați. Unul dintre ei a reușit să sară cu parașuta, înainte ca avionul său să se prăbușească la sud de Dinant,

celălalt a aterizat cu bine pe un aeroport din apropiere. Totul e bine cînd se termină cu bine, ar putea zice unii. Iar cronica faptului divers nu face decît să consemneze încă două fapte dintr-o lungă serie din care ne reamintim acum de Palomares, Bikini etc., etc.

Într-o lume saturată de arme, într-o lume în care competiția militară absurdă se desfășoară în ritmuri scăpate de sub orice control, căderea, chiar accidentală, a unei bombe într-un camping nu mai pare a fi un fapt de excepție și nici de senzație. Ci un fapt oricînd posibil, oricînd repetabil. Pierderea unei bombe sau a unui avion nu înseamnă mai nimic în virtutea aceleiași logici absurde care face ca anual omenirea să cheltuiască peste 400 miliarde dolari pentru înarmări. În logica bunului-sîmț însă, un avion înseamnă, în expresie valorică, zeci de școli, spitale, case pentru oameni.

P. AURELIAN ■

PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

Mărunțiș și păcate...

Cineva făcea, de curînd, constatarea că Mafia s-a intrupat din mizerie, dar și-a probat aplombul pe arena marelui comerț. De sorginte italiană, repede americanizată, organizația și-a fixat rădăcinile, cu tradiții cu tot, și în Japonia. Între mafioții cu temperament latin, guralivi și singeroși, și cei niponi, la fel de singeroși, s-au căsătorit diferențe de metodă, chiar de stil. Totuși, ceea ce îi apropie, dincolo de reconfortanta întindere a oceanului, este ambiția de a crea un stat al afacerilor în alt stat al afacerilor, cel de al doilea (și mai întins) fiind născut și făcut pentru a fi mulș, în toate felurile, de patronii primului. Lăcomia mafiei din Chicago sau New York nu este întrecută decît de cea a mafiei din Tokio sau Osaka și nu este departe ziua cînd lupta pentru terțe piețe se va declanșa în zgomotul voios al duelurilor de pumnale și mitraliere. Deocamdată ambele tabere se studiază tacit, fac schimburi prudente de

„experti“, mafioții niponi mai avînd cite ceva de învățat de la colegii lor americani, născuți în Sicilia, și invers.

Pentru că despre mafia japoneză s-a discutat mai puțin în presa mondială, să dăm cîteva detalii obținute din surse demne de încredere. Mai întii, această organizație se numește în arhipelagul „Yakuza“ deși numele nu înseamnă nimic. Mai degrabă înseamnă ceva beneficiale obținute, în umbra legii, și care, cel puțin anul trecut, au fost de nici mai mult, nici mai puțin de 1037 617 milioane yen... Așadar, cifra de afaceri depășește închipuirea, ceea ce chiar în condițiile devalorizării yenului capătă proporții halucinate, de partea cealaltă a baricadei. Este de notat că un asemenea beneficiu de zile mari se obține, asudînd din greu, de o corporație transnațională de vaste dimensiuni. Deci, banii curg în valuri în securile Yakuzei care absoarbe mărunțiș și milioane din activitatea plină de abnega-

ție a celor 2502 organizații de gangsteri în cadrul cărora „muncesc“, în condiții de pericolitate, încontestabile, 108 266 membri plini. Alte sute de mii de „uccenici“ și „afiliați secundari“ își dau mina și mințea încercînd să atingă nivelul de calificare cerut de organizație. Ca și pe piața nord-americană sau cea italiană, mafia japoneză și-a ales cîteva sectoare-cheie în care operează, cu energie și entuziasm, în virtutea unei cauze în care lipsa de scrupul reprezintă singura rațiune a supraviețuirii.

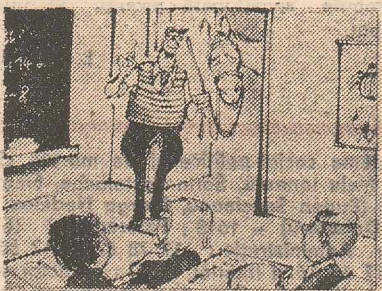
40 la sută din profiturile Yakuzei provin din comercializarea, evident clandestină, a narcoticelor. În rest, instituția șantajului produce, de asemenea, bani buni și, după cum remarcă presa niponă, sînt tot mai rare întreprinderile care nu... beneficiază de amenințările șuierate ale Yakuzei. Barurile, jocurile mecanice, cursele de cai, cabaretele, tripourile de tot felul aparțin în procente convingătoare tot Yakuzei care, creînd un cadru de distracție, produce și fauna necesară unei eminențe desfășurări a activităților sale, cel mai adesea singeroase. Cînd

mafioții au apetitul tehnocrației, atunci intră cu gulere scrobite și vesteane austere în marile consilii de administrație, fapt dovedit de scandalurile în lanț devaluite de presa niponă, care consemnează prezența unor yakuzaști notorii la conducerea unor mari firme de construcții, companii industriale, sau mari firme de comerț exterior.

Evident, poliția încearcă să vindeze cit se poate vina, iar Yakuza perseverează să scape cit se poate scapa. Diferența în favoarea gangsterilor rămîne mare, ceea ce creează o anumită euforie în rîndul polițistilor nord-americani care nu pot constata, de asemenea, decît că mafia are fonduri mai importante în comparație cu forțele de ordine.

Din acest excedent de bani de buzunar rezultă savuroasa distracție a mafiei nord-americane și a Yakuzei, de a-și trimite consilierii duminică la biserică pentru a împărți fonduri grase oficiului religios de spălare a păcatelor...

RADU BUDEANU ■

„Peste două ore mă întorc și string caietele“

(Der Spiegel)

Premiul O.I.Z.

● Consiliul ziaristilor din România a primit recent Premiul Organizației Internaționale a Ziaristilor pe anul 1978. Distincția a fost înmănată de Jiri Kubka, secretar general al O.I.Z., iar în numele ziaristilor din țara noastră a răspuns Octavian Paler, președintele Consiliului ziaristilor. (Foto: V. Măneacă)

Am publicat de curind într-un număr al revistei noastre invitația ce i-a fost adresată cercetătorului Pavel Kozak de a participa la lucrările Congresului atlantic de dermatologie de la Montreal, Canada. La ora cind apar aceste rânduri, Pavel Kozak și cîțiva dintre cei mai apropiați colaboratori sînt deja în Canada.

— Invitația, ne-a declarat Pavel Kozak, ne onorează și ne obligă în același timp. Ne vom axa în comunicările ce le vom susține pe cele două diagnostice, lupus eritematos și ihtioză, diagnostice care, de la începutul acestui an, au fost supuse unor intense cercetări.

— La Montreal, după cite am înțeles noi, în cadrul unei largi comunicări pentru care vi s-a rezervat o zi întreagă, veți explica celor peste 1 000 de dermatologi prezenți unele din succesele dumneavoastră în tratarea bolilor de piele. Care sînt, dincolo de diapozitive, argumentele dumneavoastră?

— Aceleași care au stat și stau la dispoziția tuturor dermatologilor din țara noastră, aceleași care vor fi folosite de comisia care supraveghează testele de la Fundeni în formularea părerii finale. Aceste argumente alcătuiesc ceea ce se numește fundamentarea științifică a cercetării de la Fundeni.

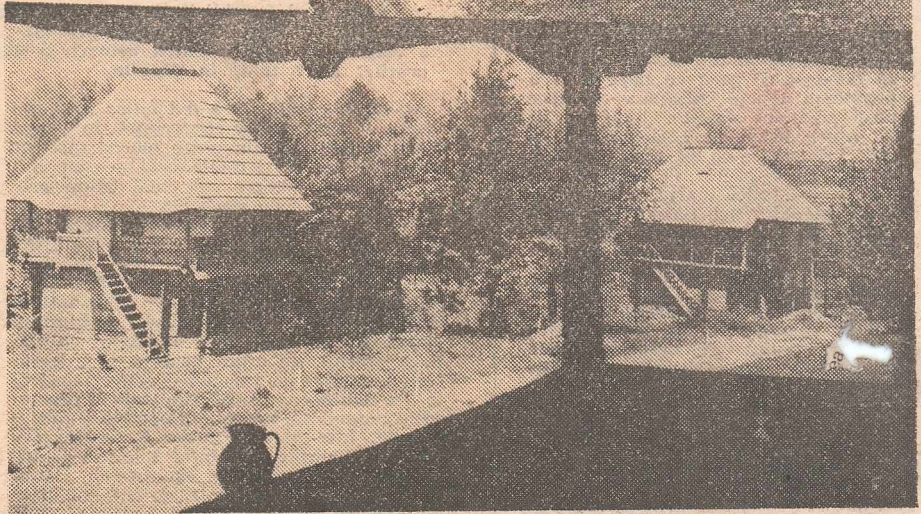
— Așteptăm, firește, vești bune în legătură cu ecoul ce-l va stîrni comunicarea echipei dumneavoastră la Montreal, drept pentru care vă adresăm cuvenita urare, drum bun și succes deplin. (N. Victor)

● Primit la redacție o revistă însoțită de următoarele rinduri: Am bucuria de a vă anunța apariția în comuna Vinători, Neamț, a primului număr al revistei ce-naclului literar din localitate, pe care am numit-o Lumina (Nicolae Sava, Vinători, Neamț). Răspundem cu aceeași bucurie, mai ales că revista este frumoasă și interesantă, iar aspectul ei ne face să presupunem că v-ați bucurat de colaborarea unor tipografi iscușiți. Din numeroasele poezii prezente în acest prim număr transcriem una scurtă care are un titlu oarecum pe profilul paginii noastre. „Notă” de Daniel Corbu: Sfirșit de mileniu. / Orașul se înalță ca un / soare cu dinți / ce bine că mai putem trimite / scrisori de dor la părinți. Într-adevăr, cam așa stau lucrurile.

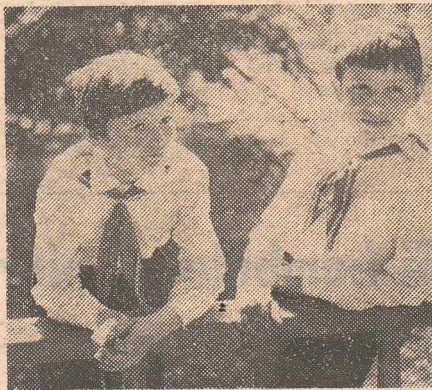
„De la o glumă la alta”. Așa se va numi (poate asupra genericului mai trebuie meditat, pentru a nu se crea confuzie cu emisiunile TV „clogiate” de presă) Festivalul și concursul interjudețean de satiră și umor, organizat de Comitetul de cultură și educație socialistă al orașului Băilești-Dolj. Invitați de renume (la litera A, bineînțeles, Amza Pellea), numeroși interpreți și formații distinsă în „Cîntarea României”, multe premii, un public avizat ce poate concura pe cel de la Vaslui. Dec. 26-27 mai 1979 — Băilești — primul festival de satiră și umor! (D. I.)

Renumită, mai ales, pentru culele sale, secția de arhitectură populară din Curtișoara a Muzeului Gorjului — o adevărată istorie a satului din această parte a țării — se îmbogățește an de an. În fotografiile alăturate se pot vedea ultimele achiziții, case din lemn cu stîlpi sculptați și pridvoare ce amintesc de arta lui Brâncuși (Ion Predoșanu).

Puri ca însăși copilăria

Constantin Sîmedru este pionier. Ca și colegul său de școală Micheu Pavel. Povestea pe care o au de spus este simplă. Mergeau la riu să se scalde. Au ajuns acolo și sub ochii lor curății de copii era gata-gata să se inee Ramona — alt copil, mai mic. Au sărit amîndoi și-au tras-o pe mal udă dar vie. Zice Micheu:

„Sîmedru o dat semnalul s-o ajutăm. Sîmedru nu acceptă ca sub ochii lui să se inee o fetiță. Are suflet bun și știe și să inoate”.

Directorul școlii unde învață cei doi, profesorul Munteanu Gheorghe, asistă la discuția noastră și este mulțumit. Este vorba de Școala generală din comuna Nadeș, județul Mureș.

Boldiș Marilena, pe atunci elevă la Școala generală Vața de Jos, județul Hunedoara, a găsit o geantă și a văzut că înăuntru sînt bani mulți. A predat geanta păgubasului. Cei 100 000 de lei reprezentau retribuțiile minerilor de la Căzânești și Ciunganii.

Pionierii Artenie Nicolae și Cernica Grigore de la Școala generală Movileni, Galați, au salvat și ei de la inec pe fetița Vasilica.

Bota Valerica, Școala generală Hărău, Hunedoara, a smuls din fața unei motociclete în viteză o fetiță.

Lor și altora, în cadrul unei festivități desfășurate în București, li s-a acordat medalia „Meritul pionieresc” pentru fapte de cutezanță, cinste și omenie. Pentru curajul de a fi puri ca însăși copilăria în România. (E. Savu)

LIPSA DE RĂSPUNDERE, SANȚIONATĂ PROMPT ȘI INTRANSIGENT!

Referitor la cazul doctorului Ioan Tudor, despre a cărui superficialitate și cupiditate revista noastră a relatat în numerele 15 și 18, directorul Spitalului „Gheorghe Marinescu” din București, doctorul în științe medicale Virgil Anghelută, ne-a comunicat, zilele trecute, următoarele:

1) prin Decizia 5130 din 3.05.1979, Biroul executiv al Consiliului Oamenilor Muncii din Spitalului „Gheorghe Marinescu” și Comitetul P.C.R. din aceeași instituție au hotărît suspendarea din funcția de șef de secție a doctorului Ioan Tudor, medic primar gradul 3; conducerea secției a fost încredințată profesorului doctor Constantin Arseni;

2) s-a expediat către Maria Elena Călin din București, strada Conducției 15, Adresa 5 209 din 5.05.1979 prin care — cităm — „conducerea Spitalului „Gheorghe Marinescu” vă invită a vă prezenta pentru reinternare și recomandare în orice zi de lucru, între orele 8-12, la secția II Neurochirurgie, condusă de dr. Alexandru Constantinovici.”... Din cite cunoaștem, bolnava s-a prezentat la spital în ziua de 9.05.1979, urmînd să fie examinată de un colectiv de înaltă autoritate medicală, avîndu-l în frunte pe profesorul Constantin Arseni;

3) s-a cerut Procuraturii sectorului 5 al Capitalei studierea cazului, urmînd ca, în funcție de concluziile ce vor fi stabilite, să se ia măsurile necesare;

4) s-a înaintat situația Colegiului municipal al medicilor și farmaciștilor.

După cum se știe, în încheierea articolului din numărul precedent, solicitam conducerii Spitalului „Gheorghe Marinescu”, directorului acestuia, să procedeze de urgență la analizarea cazului doctorului Ioan Tudor, spre a trage la răspundere pe unul din lucrătorii unității care — există suficiente temeiuri în sprijinul afirmației care urmează — a încălcat cele mai elementare îndatoriri profesionale, contribuind prin neglijență și superficialitate la sfîrșitul tragic și prematur al inginerului Anton Leonte. Dacă în articolul de săptămîna trecută ne manifestam nedumerirea față de modul în care era pusă problema, e de datoria noastră să subliniem acum că directorul Spitalului „Gheorghe Marinescu” din București, conducerea unității, au acționat — în urma articolului nostru care dezvăluia noi amănunte, scrisoarea studentului Bogdan Mihai Călin nefînd cunoscută directorului Virgil Anghelută la ora con-vorbirii reproduce în numărul 18 al revistei „Flacăra” — cu deplină responsabilitate, ferm și fără echivoc, dînd doctorului Ioan Tudor o primă sancțiune, întru totul justificată de gravitatea faptelor sale. Subliniem încă o dată poziția principială, corectă și tocmai de aceea intransigentă, adoptată de factorii de răspundere din Spitalul „Gheorghe Marinescu”, de directorul Virgil Anghelută în

primul rînd, poziție care ne îndreptățește să afirmăm că în fruntea și în cadrul instituției respective se află nu numai profesioniști de elită, lucru pe care îl cunoaștem, ci și oameni cu un dezvoltat simț civic, al dreptății și echității, restabilite fie și împotriva — cum notam săptămîna trecută — intervențiilor și chiar a presiunilor de orice fel.

Acestea fiind zise, iată alte cîteva precizări, pe care le socotim necesare în lămurirea cazului. Astfel, vineri, 4.05.1979, doctorul Ioan Tudor, cu de la sine putere și fără nici o împuternicire din partea conducerii spitalului, a vizitat-o acasă pe Maria Elena Călin, făcînd în timpul vizitei, efectuată împreună cu registratoarea medicală Gabriela Cerneschi, unele aluzii nepotrivite cu privire la scrisoarea expediată de fiul bolnavei redacției noastre! În acest sens, redacția noastră ține la dispoziția celor în drept declarația fiului pacientei.

În ceea ce privește răspunsurile date de Ioan Tudor Colegiului municipal al medicilor și farmaciștilor, for care n-a încheiat încă dezbaterile, nutrim speranța că ele vor fi cîntărite cum se cuvine, măsurîndu-se cu exactitate adevărul și neadevărul lor, dincolo de încercările doctorului Tudor de a ieși, prin orice mijloc, basma curată. Bunăoară, Anica Leonte, ne-a adus la cunoștință că atacul de cord al sotului său a avut loc după aproximativ 20 de zile de gimnastică și după cel

puțin 7 ședințe efectuate în sala special amenajată la parterul Clinicii de neurochirurgie. Ba mai mult. În toată această perioadă, Anica Leonte i-a atras, zilnic, atenția lui Ioan Tudor asupra stării în curs de înrăutățire a bolnavului, care a cauza vizibile dificultăți în respirație și o lipsă de aer capabile să dea de gîndit oricărui specialist în recuperare. Doctorul Tudor însă s-a mărginit să pună toate aceste tulburări pe seama unei gripe (!!), neglijînd — vreme de 25 de zile — să-l supună pe Anton Leonte fie și celei mai elementare investigații a aparatului cardiovascular, electrocardiogramei !!! Mărturia scrisă a Anicai Leonte ne-a tulburat, ea puțînd tulbura, sîntem convinși, orice suflet de om.

Înainte de a pune punct, trebuie să informăm opinia publică despre existența, la redacție, a altor dovezi probînd cupiditatea, lipsa de omenie și abuzurile fostului șef al secției de recuperare. Dacă va fi nevoie, le vom produce. Sperăm însă că forurile de decizie vor manifesta toată intransigența în judecarea acestui caz, pe care nu-l pot rezolva, oricît s-ar strădui, nici aranjamentele din umbră și nici amabilitățile, pe cît de greu de susținut pe atît de gratuite, ale unor colegi sau ale citorva din subalternii timorați ai fostului șef al secției de recuperare. Lipsa de răspundere, cu atît mai gravă cînd e vorba despre o viață de om, trebuie sancționată prompt și intransigent.

I. OVIDIU ■

FLĂCĂRA Redacția : București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, Oficiul 33, cod 71341, Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : Probleme social-politice și de morală civică (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Fruntelată) — 1619; Noul în procesul muncii (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu, Sorin Postolache, Emanuel Vateriu) — 1606; Știință, învățămînt, sport (Livu Timbus, Lionel Nițescu, Ovidiu Ioanitoaia, Cusin, Horic Pătroșcu, Mircea Fădoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) — 1787 și Ghera, Ion Predoșanu, Aurel Mihailopol, Vasile Minecan) — 1595; Secretariat de redacție interior 1783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 63 16 și interior 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei” presă, P.O. BOX — 136-137, telex : 1 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU